DEVRİMCİ İŞÇİ



Sayı 36 — 10 Ağustos 1988 — 2,- DM

Ankara'da devam eden Devrimci Yol savunmalarından:

"ONURLU BİR MÜCADELE VERDİK"



Ankara'da 10 Ağustos'ta başlayan Devrimci Yol Merkez Davası savunmaları devam ediyor. Tutuklu arkadaşlarımız ortak bir siyasi savunma hazırladılar. Savunmada, Türkiye'nin 12 Eylül öncesi ve sonrası durumu anlatıldı. Devrimci Yol gerçeği nasıl kavranmalı sorusuna cevaplar verildi ve Açık Faşizme geçiş o[illegible] ile 12 Eylül sonra gelişmeler karşısında içine düşülen durumun ve yenilginin seb[illegible]ışıldı.

YAYLAR GERİLDİ CENGAVERLER MEYDANLARDA!

Türkiye yine seçim atmosferine sokuldu. Toplum yine, bir takım renklere göre bölünmeye zorlanıyor. Beyazlı-kahverengili bayrakların ve gömleklerin eşliğinde yaylar geriliyor, cengaverler meydanlara çıkıyor. Egemen sınıf politikacıları, çeşit çeşit hesap ve entrikayla kendi sorunlarını ön plana çıkararak toplumun günden güne ağırlaşan ekonomik ve siyasi sorunlarını unutturmaya çalışıyorlar. Bu arada siyaset adamlarının bütün kirli çamaşırları ortaya dökülüyor; devlet içindeki yozlaşma bütün çirkinliğiyle açığa çıkıyor. Bir gün hayali ihracat dosyası, öbürgün altın kaçakçılığı dosyası, bir başka gün ise MİT dosyası açılıyor. Ve sonuçta anlaşılıyor ki, 12 Eylül karanlığında daha da yoğunlaşan soygun ve talana, bakanlar ve paşalar dahil bilumum devlet büyükleri, bilumum dini-bütün müslüman geçinen politikacı ve bürokratlar aktif bir şekilde katılmışlar. Ve öyle bir düzen kurulmuş ki hırsızlık, çalıp-çırpma ayıp olmaktan çıkmış, başlıca meziyet halini almış.

STRASBURG'TA AÇLIK GREVİ

Avrupa Parlamentosu'nun mahkemeleri izlemek üzere Türkiye'ye resmi bir heyet göndermesini sağlamak amacıyla Fransa'nın Strasburg şehrinde açlık grevi başladı. Devrimci İşçi tarafından örgütlendirilen eyleme ilk gün 23 arkadaşımız katıldı. 6 Eylül'de başlayan açlık grevine daha sonraki günlerde yeni katılımlar oldu.

Devamı 2. Sayfada

İÇİNDEKİLER:

Baştarafı Kapak'ta

YAYLAR GERİLDİ CENGAVERLER MEYDANLARDA!

Hırsızlığın ve zorbalığın övünç kaynağı haline geldiği böyle bir düzende, ekmek istemek, zamları protesto etmek, özgürlük ve demokrasi talep etmek hem suç hem de ahlaksızlık olarak takdim ediliyor. Türkiye tarihinin yetiştirdiği en büyük hırsız ve ahlaksızlar, televizyona çıkıp dürüstlük dersi veriyor; vatanın kendilerine muhtaç olduğunu anlatıyor, **"biz olmazsak herşey berbat olur."** tehdidini savuruyor.

Halkın durumu ise gün geçtikçe kötüleşiyor. Zam fırtınası dur durak bilmeden esiyor, özgürlükler üzerindeki yasaklar devam ediyor, işisizlik ve çaresizlik içinde kıvranan insanların sayısı habire artıyor.

Türkiye, bir avuç para babasının ve onların devletinin çıkarı için o hale getirilmiş ki, nüfusun %58'i milli gelirden ancak %16 oranında pay alabiliyor. Yani, nüfusun çoğunluğunun yarattığıürünlerin/değerlerin %84'üne küçük bir azınlık el koyuyor.

İşte, halkına yerel seçimlerin ne zaman yapılacağı sorulan Türkiye'nin resmi.

• • •

Peki Türkiye'yi bu hale getirenler ne yapıyorlar?

Tekelci sermaye ile para babalarının en büyükleri en rahat dönemlerini yaşıyorlar. Dikensiz gül bahçesi haline getirilen Türkiye'de karlarını çoğaltmakla meşguller. Yine de ara sıra şikayetleniyorlar.

Özal'dan Demirel'e kadar bilumum burjuva politikacıları ise halkla alay edercesine egemen sınıflara hizmet sunma yarışı içindeler. Kendi partilerini hükümet yapabilmek, ya da iktidarda kalabilmek için her türlü manevraya başvurabiliyorlar.

Yerel Seçimlerin ne zaman yapılacağı ile ilgili referandum, bu manevraların en son örneği oluyor.

Aslında, normal şartlarda teknik bir sorun olmaktan öteye geçemeyecek olan Yerel Seçimlerin tarihinin belirlenmesi konusu, Türkiye'nin yaşadığı olağanüstü şartlar nedeniyle çok önemli bir sorun düzeyine sıçrayabiliyor.

Türkiye'deki adaletsizliklerin, haksızlıkların ve halka karşı işlenen suçların başlıca sorumluları, kendi siyasi hesapları için toplumu ikide bir renklere bölünmeye zorluyorlar. Geçen yıl, mavi/beyaz bölünmesi bu yıl kahverengi/beyaz kutuplaşması şeklinde yeniden topluma dayatılıyor.

İşin ilginç yanı beyazcılar da demokrasici, kahverengiciler de!..

Beyazcı Özal ve şürekası, "Anayasayı millet değiştirebilmeli; bu demokrasinin bir gereğidir, onun için evet oyu istiyoruz." diyor. Ama halka sorduğu soru, (Yerel Seçimler bu yıl mı yapılsın gelecek yıl mı yapılsın?) hiç de demokrasinin icabı sorulan bir soru değil. Eğer Özal, gerçekten demokrasiye yakın bir rejim istiyorsa, halka; anayasanın kendisinin,12 Eylül Rejimi'nin, 12 Eylül Adaleti'nin, IMF politikalarının yürürlükte kalıp kalmamasını sorsun. Cesareti varsa bunu yapsın...

Ama Özal bunu yapamaz. Çünkü, o, halka ciddi soruların sorulmaması gerektiğini, halkın güdülmesi ve aldatılması gerektiğini savunan 12 Eylül Felsefesi'nin bir ürünü ve çocuğudur. Bu nedenle, sıkıştığı her olay karşısında *"Biz gidersek başka güçler gelir"* diyerek toplumu tehdit ediyor. Kitlelerin referandumda evet oyu kullanması için Özal'ın yardımcısı O. Sungurlu daha açık bir tehdit savuruyor, *"biz gidersek karanlık gelir."* diyor. Sanki, 12 Eylül Rejimi ve ANAP yönetimi aydınlığı temsil ediyormuş; kendilerinden daha karanlık birileri varmış gibi...

Aslında Özal, desteğinin zayıfladığını hissettiği her aşamada ve düşüşe geçtiğini gördüğü geçen yılki seçimlerden beri, bir cengaver edasıyla, ortaya çıkıp hodri meydan diyor. Osmanlı Akıncıları ruhuyla baskın üstüne baskın yapıyor.

Gerçerdiği kalp ameliyatının kişiliğinde meydana getirdiği ruhsal dengesizlikler sebebiyle değil, sistemin sık sık kilitlenip bunalıma düşmesi nedeniyle bu yola başvuruyor. Krizi çözmek için attığı adımların krizi derinleştirdiğini görünce iyice hırçınlaşıp saldırganlaşıyor. Ustası Demirel'e oligarşinin temsili rekabeti yüzünden etmedik laf bırakmıyor.

Özal, mecliste %64'lük bir çoğunluğa sahip olduğu halde seçmen desteğinin %36'ya düşmüş olması nedeniyle diken üstünde oturuyor.

25 Eylül'de yapılacak referandumun hükümet değişikliği yaratmayacağını söylüyor olmasına rağmen hayır oylarının çok çıkması halinde zorlanacağını biliyor.

Bunu bile bile, dolayısıyla kendini riske sokacağının farkında olarak, süreci son hesaplaşmaya doğru tırmandırıyor. Demirel'i devre dışı bırakma mecburiyeti O'nu kumar oynamaya zorluyor. Referandum kumarına rahatlıkla evet diyor; çünkü, kritik yıl 1989'a girmeden, (1989'da Cumhurbaşkanlı seçimi var) mevzilerini yeniden tahkim etmek ve güç toplamak istiyor. 12 Eylül Rejimi'nin Özal'sız devam edemeyeceğini göstermek istiyor.

Hem 12 Eylül'ü (görünürde paşalar ve sopalar olmadan) devam ettirmek, hem de Batı'ya ve Türkiye kamuoyuna "sivilleşmeyi, ara rejimden çıkışı ancak ben sağlarım" imajını vermek Özal'ı kıldan ince-kılıçtan keskin bir çizgi üzerinde yürümek zorunda bırakıyor. Öyleki, kendisine yapılan suikastın üzerine bile gidemiyor. Yine öyle ki, cumhurbaşkanlığına oynadığı halde bunu açıktan söyleyemiyor; Evren'le ve asıl iktidar odaklarıyla açıktan bir çatışmaya giremiyor.

Özal böyle davranmakla birlikte, 1989 yılının çok hareketli geçeceği gözleniyor. Her zaman olduğu gibi, 1989'da da cumhurbaşkanlığı seçimleri sorunlu geçmeye aday görünüyor. Celal Bayar örneği hariç Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı sorunu hep büyük olayların eşliğinde çözülmüştür. Bunun önemli bir sebebi, Türk siyasi hayatında Ordu'nun -egemen sınıf durumundaki güçlerin yanısıra ve çoğu zaman bunların denetiminde- belirleyici-yönlendirici bir role sahip olmasıdır. Bu durum 12 Eylül'den sonra hem resmileşmiş, hem de iyice kurumlaşmıştır. Bu nedenle 1989'daki cumhurbaşkanlığı seçimleri, Özal'ın yıpranmışlığı da gözönünde bulundurulursa bir hayli çekişmeli geçecektir. İşverenlerin ve boyalı basının Kenan Evren ismini güvenilir bir kimlik kartı olarak hep ceplerinde taşımalarının önemli bir sebebi budur. Evren'in sık sık kamuoyu karşısına "sorun çözücü" bir lider sıfatıyla çıkarılması, darbe liderinin ABD, İngiltere ve Almanya'da "laik" bir kişi olarak itibar toplaması boşuna değildir.

Demirel ve İnönü'nün Özal'ın cumhurbaşkanı olmasını önlemek için başta Evren olmak üzere herhangi bir askeri şahsiyetle flört etmemeleri, işbirliği yapmamaları için ortada ciddi bir sebep görünmüyor. Hem de demokrasi adına...

Özal bütün bunların farkında olmalı ki, stratejisini çok sayıda araçla hayata geçirmeye çalışıyor. Yayı gerebildiği yere kadar geriyor, oku 12'ye yöneltmek için her türlü manevraya başvuruyor.

Diğer cengaverlere gelince:

Şimdiye kadar bir çok meydan muharebesi yaşamış olan ve bunalım politikasıyla şöhret olmuş Demirel' ise,–80 öncesi cumhurbaşkanlığı seçimlerini AP liderinin nasıl kilitlediği hatırlardadır.– tıpkı Özal gibi yayı gerdikçe geriyor; bunalımı derinleştirecek riskli adımlar hariç her yolu deniyor. Bütün hedefi, ANAP'ın oy yüzdesini aşağı çekip Türkiye'yi cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce Erken Genel Seçime zorlamak. En küçük fırsatı değerlendirip gerginliği tırmandırıyor; oligarşiye kendini dayatıyor. Toplumun, halkın çektiği sıkıntılar onun için iktidar kavgasında nihayet bir basamak fonksiyonu yerine getiriyor. Ülkede yaşanan ciddi sorunların yarattığı çaresizliği kendi stratejisinin zaferi için kullanıyor. İşverenlerin kapısını çalıyor, üniversite öğrencilerine özgürlük dersi veriyor, köylülerin ruhunu okşuyor...

İstemeye istemeye kamuoyu yoklamalarında birinci parti olmanın verdiği ürkeklikle hareket eden İnönü-Baykal ikilisi ise, Demirel-Özal zıtlaşmasından kazançlı çıkmak için sağ seçmene şirin görünecek bir strateji izliyorlar. Sağcı-gerici partilerin oy deposu durumuna getirilmiş kitlenin ise ANAP ya da DYP dururken SHP'yi desteklemesinin herhangi bir gerekçesi yok gibi.

• • •

DYP ve SHP'liler referanduma kahverengici modanın öncüleri olarak katılıyorlar. Onlara göre, *"bu referandum, Özal için bir güven oylamasıdır, ve hayır oyları demokrasiyi getirecektir. Özal giderse demokrasi gelecektir."* Böylece, içinde bulunduğumuz süreçte kahverengiyle, (hayır, oyuyla) demokrasi arasında doğrudan bir bağlantı kurulmuş oluyor. Beyazlar, anti-demokrasiyi; kahverengiler ise demokrasiyi temsil etmiş oluyor. Bir takım *"kızıllar"* ise burjuva fraksiyonları arasındaki tepişmenin sebep ve sonuçlarını görebilme yeteneğini artık tamamen yitirdikleri için kahverengi modasına herkesten daha erken uyum sağlıyorlar. Kahverengi'ye yüklenen "hayır"ın anlamını: **"12 Eylül Rejimi'ne, oligarşinin parlamenter demokrasisine, (80 öncesi) burjuva alternatiflere, halk üzerindeki yasaklara hayır!"** anlamına dönüştürüp değiştiremiyorlar. Referandumlar sürecini, halkın bağımsız devrimci seçeneğini canlandırmak için değerlendirmeyip, egemen sınıf politikaları arasında sıkışıp kalıyorlar.

Her ne kadar referandumda (hangi kaygıyla olursa olsun) kullanılacak "hayır" oyları Özal'a tepkiyi ifade edecek olsa da, bu tepkiyi arkasına almaya çalışan güçlerin (DYP ve SHP) demokrasiyi temsil etmediği görülüp kavranamıyor. Böyle olunca, Türkiye'nin küçük-büyük tüm sorunlarının düğümlendiği asıl kutuplaşma; Halkın Devrimci Seçeneği'yle egemen sınıfların değişik seçenekleri arasındaki çatışma gizleniyor; perdelenip silikleştiriliyor.

Şüphesiz Özal'ın gerilemesinin ve mevzi kaybetmesinin bir takım olumlu sonuçları olabilecektir. Ne var ki, bu olumlu sonuçları elde etmenin bedeli ve faturası Devrimci-Demokratik Seçeneğin ve bağımsız devrimci tutumun geçici bir süre için dahi olsa terkedilmesi olamaz. Burjuvazinin kendi iç çatışmalarına -buna ne anlam yüklenirse yüklensin- taraf olduğu sürece Türkiye'de sol'un, devrimciliğin ve sosyalizmin meşruiyeti ve sol seçeneklerin halkın gözünde yeniden itibar ve güven kazanması sağlanamaz.

• • •

Burjuva partileri arasında sanki son hesaplaşmaya doğru giden bir süreç yaşanıyor. Bu rekabetin arka planında egemen sınıfların ciddi iktisadi ve siyasi sorunlarının yattığı biliniyor. Referandum, bu hesaplaşmanın bir evresini teşkil ediyor.

Sorunların büyüklüğü ve karmaşıklığı, 12 Eylül'ün yarattığı tahribat, sermaye çevrelerinin bu en rahat döneminde bile sorunlarını çözememiş olmaları, ekonomik krizin yeni sorunlar üreterek derinleşmesi gibi olgular, burjuva siyasetlerini ve devlet iktidarını meydan muharebesine zorluyor. Paslı ya da modern bütün kılıçlar kuşanılıyor; yaylar geriliyor ve bazen satranç nizamına göre, bazen de karakucak güreş stiline göre bütün marifetler ortaya dökülüyor. İnce tuzaklardan kaba kurnazlıklara kadar insan oğlunun zekasının ürünü olan tüm yöntemler kullanılıp rakipler alt edilmeye çalışılıyor. Bu kavgada burjuva demokrasilerindeki, burjuva kültüründeki kimi kaliteli numaralara rastlamak bile mümkün olmuyor.

25 Eylül referandumuyla bir kez daha somutlaşan bu pespaye demokrasicilik oyununun sona ermesi, (hatta az çok kaliteli bir burjuva siyaset kültürünün sergilenmesi,) halkın seyirci konumundan çıkıp iktidar mücadelesinin ve hayatın değiştirilmesinin aktörü olmasına bağlı.

Bunun başarılmasının imkanları Türkiye'de gittikçe büyüyor. Bütün sorun, Devrimci Seçeneğin kitle mücadelesinden beslenen ve onu besleyen bir odak olarak kendini şekilleyip siyasal ve toplumsal varlık olmasında. Halkın Devrimci Geleneği'nin bu konumu elde etmesi halinde siyasal arenayı kuşatan çirkinliklerin etki alanı daralacak; güzel ve anlamlı; aynı zamanda insani tavırlar kitleler için yeniden cazip hale gelecektir.

Burjuvazi için kritik olan süreçlerin işçi ve emekçilerle devrimciler için çok çeşitli imkanlar ve yeni çıkış yolları yarattığı, tarihin bilinen bir yönüdür. Bu bakımdan oligarşinin çıkmazları yüzünden tekrar krize doğru yol alan Türkiye'nin önündeki sürecin gürbüz, dipdiri ve halk tarafından sahiplenilen bir devrimci seçeneğin müdahalesine maruz kalması tarihin yasalarına ters bir durum olmayacaktır.

Baştarafı kapakta

STRASBURG'DA AÇLIK GREVİ

Starasburg'takı St. Nicola kilisesinde başlayan Açlık Grevi ile ilgili olarak Strasburg sokaklarında yaygın bir bildiri dağıtımı yapıldı. 7 Eylül'da Strasburg'ta yapılan basın toplantısının yanısıra aynı gün Hannover'de yapılan basın açıklamasında eylemin talepleri kamuoyuna iletildi. Yapılan açıklamalarda, *Avrupa Parlamentosu'nun* 14 Eylül'deki toplantısında Türkiye'yi gündeme alması istendi. Bunun yanısıra Avrupa Parlamentosu'nun, 12 Eylül Adaleti'nin bütün sonuçlarıyla birlikte iptal edilmesi için girişimde bulunması ve Türkiye'ye resmi bir heyet göndererek işkence sözleşmesine uyulup uyulmadığını, politik davaların durumunu ve cezaevlerini yerinde incelemesi talepedildi. Devrimci İşçi'den arkadaşlar çeşitli ülkelerde Avrupa parlamenterleri ile ve parlamento grup yöneticileri ile görüşerek Açlık Grevi'nin taleplerinin gerçeklesmesi için çaba harcanmasını istediler. Yeşil ve sosyalist grup üyelerinden bazıları taleplerin kabul edilmesi yönünde çaba harcayacaklarını belirttiler. Öte yandan yine Strasburg'ta 12-13-14 Eylül günleri aynı amaclar ve talepler doğrultusunda çeşitli gösteriler yapılıyor.

Devrimci Yol Merkez Davası Savunmaları'ndan bölümler:

"ONURLU BİR MÜCADELE VERDİK"

Okurlarımıza, Ankara'da devam etmekte olan Devrimci Yol Merkez Davası savunmalarından bazı bölümler sunuyoruz. 500 sayfaya yaklaşan siyasi savunmanın bu sayımızda sadece bazı bölümlerini yayınlayabiliyoruz. Ara başlıklar Devrimci İşçi tarafından konulmuştur. (Savunmalar daha sonra kitap halinde yayınlanacaktır.)

"...

Mahkeme sürerken sanıklara cezaevinde sürekli işkence yapılmış, dayak atılmış, mahkeme salonunda da baskılar devam etmiştir. Mahkemeye itilerek kakılarak ve dövülerek getirilip götürülmüşlerdir. Ancak sanıkların şikayetleri mahkemeyi ilgilendirmediği gerekçesiyle kabul edilmemiştir.

Soruşturma ve yargılama sürerken, sanıklar devletin en yetkili ağızlarından sürekli, anarşist-terörist diye suçlanmışlar, ancak kendilerini savunma olanağı bulamamışlardır.

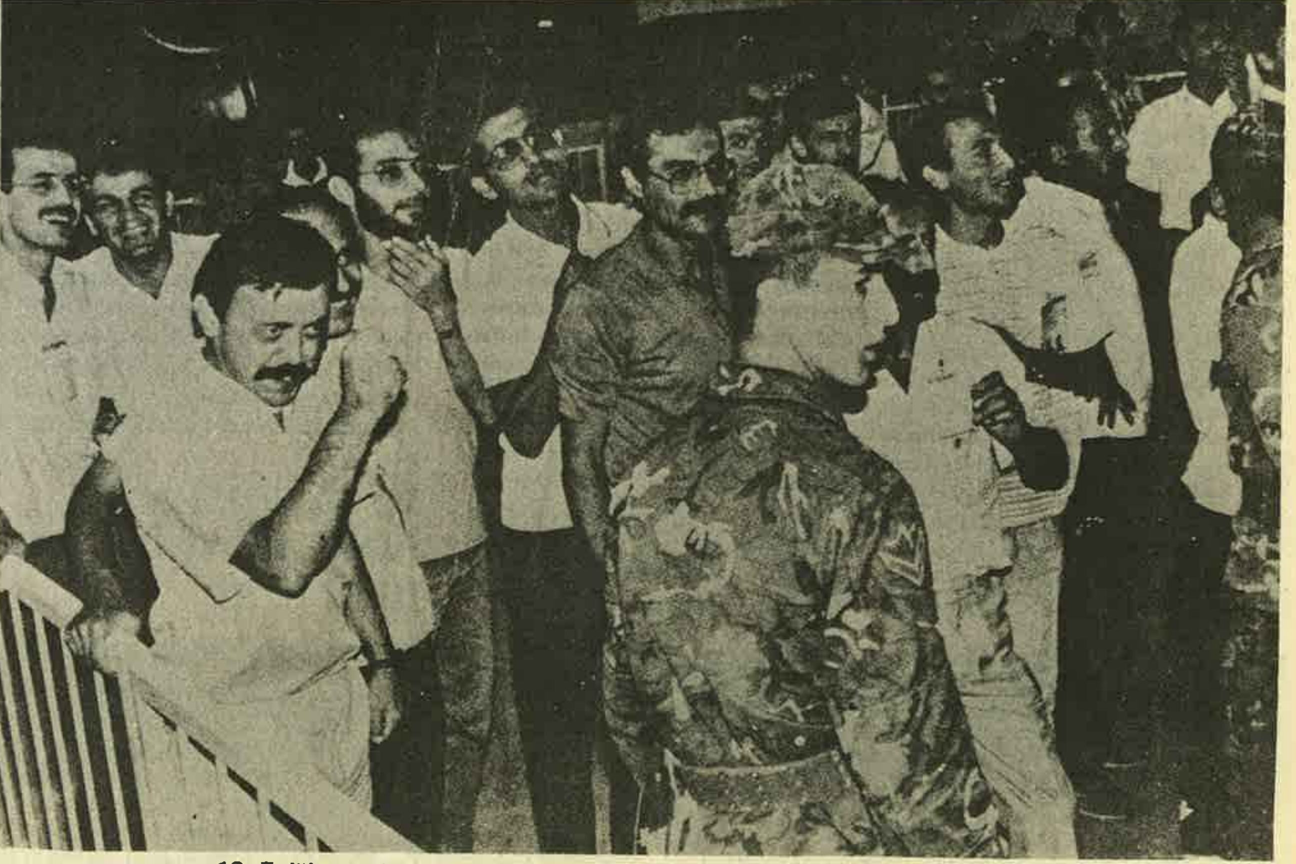
Bu koşullarda sürdürülen bir yargılamada adaletin ve hukukun bulunmadığı mahkemenin vereceği kararın, 12 Eylül'ün gölgesini taşıyacağı açıktır.

1970'lerin sonlarında ülkemiz faşizmin yoğun bir saldırısıyla karşı karşıya kaldı. Faşist güçler bütün demokrat insanlara, aydınlara, gazetecilere, işçilere, öğrencilere, öğretim üyelerinp en ağır işkencelere, en ağır cezalara çarptırıldık.

Dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde faşizme karşı mücadele teröristlik ve anarşistlik olarak kabul edilmez. Demokratik ülkelerde faşizme karşı mücadele eden insanlar ülkelerinin yüz akı ve onuru olarak görülmüşlerdir. Çünkü faşizme karşı mücadele bir insanlık ve demokrasi görevidir.

12 Eylül'den önce üniversitelerdeki birçok ilerici öğretim üyesi faşistlerce öldürüldü. Faşist saldırı ve katliamlardan canını kurtarabilenler ise 12 Eylül'den sonra sıkıyönetim marifetiyle üniversitelerden uzaklaştırılmış, yerlerine faşist katillerin *'ülküdaşları'* Türk-İslam sentezcileri doldurulmuştur.

...



12 Eylül yargılanıyor, söz sırası Devrimci Yol Davası sanıklarında

nomik yapı sürekli ekonomik krizler üretmektedir. Bu da toplumsal ve siyasal krizlerin gelişmesine yol açmıştır. Azgelişmiş ülkelerdeki askeri darbelerin gündeme gelmesinin temeli de budur.

Türkiye'deki 12 Eylül'e yol açan olaylar ve gelişmeler ve bizatihi 12 Eylül'ün kendisi de bu yeni sömürge sisteminin bunalımının doğrudan bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye, Amerikan emperyalizminin ve Türkiye'deki işbirlikçilerinin politikalarının bir sonucu olarak adım adım bir iç savaşın eşiğine ve 12 Eylül'e getirilmiştir.

BU NASIL ADALET?

12 Eylül faşizmi,Türkiye'deki bütün olumsuzlukları; hayat pahalılığını, sömürüyü, vurgunu, rüşveti, yolsuzlukları yaratanları korumuş, faşist güçleri kullanmış ve ülkemizde demokrasiye ait ne varsa yok etmiştir. Yine bu dönemde ABD emperyalizmine olan bağımlılık arttırılmıştır. Bunun karşısında bunalımın içerisinde bir umut olarak ortaya çıkan, aydınlık ve güzel bir Türkiye'nin savunucuları olan devrimcilere, ilericilere ve demokratlara yönelik her tür baskı ve zulüm reva

SAVUNMA İLGİYLE İZLENDİ

10 Ağustos günü başlayan Devrimci Yol Merkez Dava savunmaları, tutuklu yakınlarının yanısıra gazeteciler ve yurtdışından giden heyetler tarafından ilgiyle izlendi. Savunmaların ilk bir kaç gününe Demokratik Kitle Örgütleri yöneticileri, İnsan Hakları Derneği yöneticileri ve üyeleri, bazı dergi ve gazete yazarları izleyici olarak katıldılar. Tutuksuz sanıkların yanısıra diğer devrimci kişiler de savunmaları izlediler. Savunmanın ilk günkü bölümünü anlatan "Devrimci Yol Davası'ndan İzlenimler" başlıklı yazımızda belirtildiği gibi savunmalar kalabalık bir kitle tarafından ilgiyle izlendi. Haftanın 3 günü, (Pazartesi, Çarşamba ve Cuma) yapılan duruşmalar tutuklu ailelerinin ve tutuksuz sanıkların yanısıra bir grup devrimci tarafından sürekli izlenmekteydi.

ne karşı cinayet ve katliamlar düzenlediler. Maraş'ta, Malatya'da, Çorum'da gerici ayaklanmalar çıkardılar. Mezhep ayrılıklarını körüklediler; binlerce yurttaşımızı katlettiler.

Biz, 12 Eylül öncesinde ülkemizde sürdürülen bütün bu faşist katliamlara ve cinayetlere kararlı bir şekilde karşı çıktık; sonuna kadar haklı ve meşru bir savunma mücadelesi verdik. Devrimci Yol biraz da bu nedenle, 1970'li yıllarda önemli bir siyasal olgu olarak ortaya çıkmıştır. Bu onurlu direniş mücadelesinde yüzlerce arkadaşımız faşist güçlerce öldürüldü. Eğer 12 Eylül öncesinde bütün Türkiye bir Maraş'a çevrilemediyse; yüzbinlerce, milyonlarca insanın yok edileceği bir Endonezya katliamı gerçekleştirelemediyse; faşizme karşı onurlu ve yiğitçe mücadelelerinde hayatlarını kaybeden o gencecik insanlarımıza çok şey borçlu olduğumuzu hiç kimse unutmamalıdır.

...

12 Eylül'den sonra ise faşistler korunmaya, suçları örtbas edilmeye ya da suçları hafifletilmeye çalışıldı. Bizler ise teröristlikle, bölücülükle suçla-

ÜLKEMİZİN TÜM ÖNEMLİ SORUNLARI EMPERYALİZME BAĞIMLILIKTAN KAYNAKLANMAKTADIR

...

Kuşkusuz 12 Eylül öncesinde Türkiye'nin esas sorunu MHP değildi. MHP sömürücü egemen sınıfların ve ABD emperyalizminin bir maşası olarak, Türkiye'deki Amerikancı sömürü düzenine karşı gelişen halk muhalefetini bastırmak için kullanılmıştır. Toplumun en hastalıklı, lümpen unsurları, kaynağı Pentagon'a kadar uzanan bir terör ve cinayet şebekesi olarak örgütlendirilmişlerdir.

Türkiye'deki bütün bu olayların anlaşılabilmesi için ülkemizin emperyalizme bağımlı bir ülke olduğu gerçeğinin göz önünde tutulması gereklidir. Ülkemizin en önemli sorunlarının, tüm önemli olayların arkasında emperyalizme bağımlılık olgusu yer almaktadır. Emperyalizme bağımlı eko-

Savunmalarda önemli bir yalan boşa çıkarıldı:

5000 ÖLÜNÜN ÇOĞUNLUĞU SOLCU

Başta tekelci sermaye sözcüleri olmak üzere faşist ve gerici güçler tarafından sıkça propagandası yapılan bir konu Ankara Devrimci Yol savunmaları sırasında açığa çıkarıldı. Hatırlanacağı üzere 12 Eylül'cüler ve büyük basın ve sağcılar 12 Eylül öncesi dönemde 5000 kişinin teröre kurban gittiğini, terörün sorumluların da solcular olduğunu yıllardır tekrarlamaktaydılar. Darbeci generaller, bu yalanı 12 Eylül'ün önemli bir gerekçesi olarak kullandılar. Televizyon ve gazeteler aracılığıyla bu yalanı aylarca yaydılar ve toplumu şartlandırdılar. Ve bu durum sayesinde rahatça terör estirdiler, insan kanına girdiler, işkence ve idam politikalarına meşruiyet sağladılar.

Mamak'taki arkadaşlarımız geniş çaplı bir araştırma sonucunda oligarşinin bu yalanını açığa çıkardılar. Yıllardır kamuoyunu yönlendiren bu yalan perdesini savunmalarında yırttılar. Bu konuda savunmada şu gerçekler dile getirildi:

"12 Eylül Faşizmi'nin karanlığı içinde, 12 Eylül öncesinde yaşanan olaylardan, devrimci-ilerici kesimler sorumlu tutulmaya çalışılmıştır. Gerici çevreler tarafından, 'komünistlerin, bölücülerin, 5 bin vatan evladını öldürdükleri', 'komünistlerin saldırıları üzerine ülkücü gençlerin kendilerini korumak zorunda kaldıkları' yalanları tekrarlanıp durmuşlar.

Oysa yaptığımız geniş bir araştırmaya göre: 1974-80 arasında 5 bin 188 kişi siyasi nedenlerle öldürülmüştür. Bunlardan 2109'u sol, 1286'sı sağ görüşlüdür. Aynı dönemde, 281 güvenlik görevlisi, 94 çocuk, 261 diğer görüşlerden insan ve 1380 görüşü belirlenemyen insan hayatını yitirmiştir. Görüldüğü gibi ölen sol görüşlü insanların sayısı sağ görüşlü olanların iki katına yakındır.

Yine 1974'ten itibaren ölen ilk 10 kişinin 10'u da sol görüşlüdür. İlk 100 kişiden 76'sı sol, 24'ü sağ; ilk 1000 kişiden 721'i sol, 279'u sağ görüşlüdür. Bu rakamlar olayların nasıl çıkıp nasıl geliştiğini ortaya koymaktadır."

rülmüş, devrimci düşünceler zorbala yok edilmeye çalışılmıştır.

...

2 EYLÜL HİÇ BİR ORUNU ÇÖZEMEMİŞTİR

...

12 Eylül'den sonra ülkemizi bir hşet ortamına sürükleyen faşistler, rici faşist ayaklanmalar, katliamlar rtipleyenler korunmaya, suçları örts edilmeye, örtbas edilmediği yerde fifletilmeye çalışıldı. Bunların sollara komünistlere karşı devleti komaya çalıştıkları ileri sürülebildi. zler ise teröristlikle, bölücülükle, nki faşist katliamlar anayasa gereymiş gibi, anayasayı ihlalle suçlank. En ağır işkencelere uğratıldık. llarca zindanlarda, hücrelerde çütüldük. Faşizme karşı mücadele bir sanlık ve demokrasi görevidir. Dünnın hiçbir demokratik ülkesinde fazme karşı mücadele teröristlik ve narşistlik olarak kabul edilemez.

Nitekim şimdi geriye dönüp bakğımızda 12 Eylül'ün hiçbir şeyi çözemiş olduğunu, aksine bunalım yatan bütün nedenleri ve bunalımın östergesi olan bütün olguları koruuş olduğunu görüyoruz. Bütün yozşma ve çürüme son hızıyla devam mektedir. Türkiye 12 Eylül sonrada 12 Eylül öncesini de aratan bir rör ülkesi olmuştur. Değişen tek şey, çmişteki faşist katliamların yerini kenceye, baskıya ve kıyımlara; innların devlet güçleri tarafından sorsuz sualsiz öldürülmesine bırakmış masıdır.

...

AŞİST GÜÇLERİN N ÖNEMLİ AŞARISI

Maraş olaylarının Türkiye'deki gemeler üzerindeki etkisi çok büyük muştur. Bu olaylarla birlikte artık ç kimse kendi geleceğinin güvenlik tında olduğunu düşünemez olmuşr. Maraş'ta saldırılara hedef olan resiz insanların yaşadığı dehşet lga dalga yayılarak bütün ülkeyi plamış ve bütün bir toplum tam bir hşet ortamına süreklenmiştir. Türye'nin her tarafında insanlar kendi venliklerini sağlayabilmenin yollanı aramaya koyulmuşlardır.

Maraş olaylarının en önemli soıçlarından biri de kuşkusuz 13 ilde kıyönetim ilan edilmiş olmasıdır. öylece faşist güçlerin Ecevit hükületinin kuruluşundan sonra hükümeti kıyönetim ilan ettirmeye, orduyu netime el koymaya zorlayıcı yöndesaldırı taktikleri ilk önemli başarşıelde etmiş oluyordu.

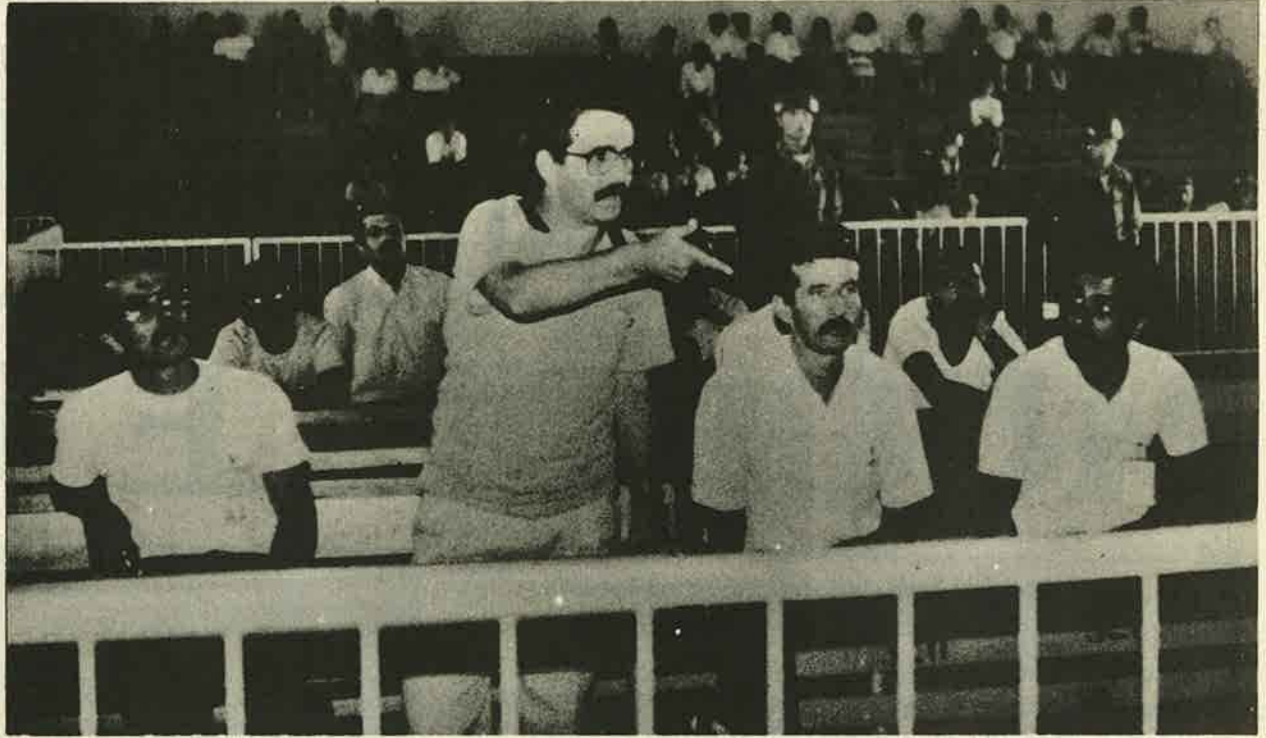
...

12 EYLÜL'E DOĞRU

1978 sonlarında Türkiye'de ABD'nin CIA ve Kontr-Gerilla gibi örgütlerin yaratılmasını istedikleri ortam artık yaratılmıştı. Bu ortamı yaratmak için uzun süre faşist terör, cinayetler ve katliamlarla uygulanmış iç savaş politikaları toplumu istenen psikolojik koşullara sürüklemişti. Toplumun terörize edilmesi, dehşet duygularının yayılması geleceğin belirsizliği içinde cinayet, katliam ve ölüm korkusuna sürüklenmesi artık geniş toplum kesimlerini bir askeri darbeyi 'kurtuluş' görmeye sevkedecek düzeye ulaşmıştı.

1979 sonlarında Demirel'in yeniden hükümet kurduğu dönemde ekonomi tam bir tıkanma noktasındaydı. 1977 yılında MC hükümeti döneminde karşı karşıya kalınan ekonomik bunalım arada geçen Ecevit hükümeti döneminde ortadan kaldırılamamış, çöküntüyü kısmen erteleyen önlemler dışında köklü çözümler getirilememişti. 2 yıl geçtikten sonra 1980 başlarında aynı sorunlar -belki biraz daha derinleşmiş olarak- ortada duruyordu. Çok yüksek boyutlara varan bir enflasyon ve pahalılık yokluklar, karaborsa ve de ekonomiyi çalışamaz hale sokan bir dviz darboğazı... Biriken dış borçların faizleri bile ödenemez duruma gelinmişti.

24 Ocak 1980 tarihinde hükümet IMF'nin ve yerli tekellerin önerileri (ya da dayatmaları) doğrultusunda ünlü 24 Ocak Kararları'nı aldı. Demirel tarafından bakanlar üstü bir statü verilerek başbakanlık müşteşarı yapılan işveren sendikası MESS'nin eski başkanı Turgut Özal 24 Ocak Kararları'nı yürütmekle görevlendirilmişti. Özal ekonominin tek hakimi haline gelmişti.



Ankara Devrimci Yol Davası'nda idam talebiyle yargılanan arkadaşlarımızdan Nasuh Mitap.

12 EYLÜL'ÜN SINIF RENGİ BELLİDİR

Amerika az gelişmiş ülkelerle olan ilişkilerinde kendi çıkarlarını korumak için o ülkelerde ideolojisine uygun insanlar ve kurumlar yaratmakta ve bunlar eliyle iç karışıklıklar çıkartmakta ve askeri darbeler örgütlemektedir. Örneğin ABD Senato Dışilişkiler Komisyonu için hazırlanan bir raporda birçok ülkeye yapılan askeri yardımların esas amacının generaller ve amirallerin idareyi devralmak için yetiştirilmesi olduğu belirtilmekte.

Yine ABD Savunma Bakanları'ndan Mc Namara askeri yardımların amacının az gelişmiş ülke askerlerinin ABD ideolojisine göre yetiştirmek ve onlardan gelecekte gerektiğinde o ülke yönetiminde yararlanmak olduğundan sözetmekte ve Brezilya örneği üzerinde ABD'nin nasıl bir askeri darbe yaptırdığını ortaya koymaktaydı.

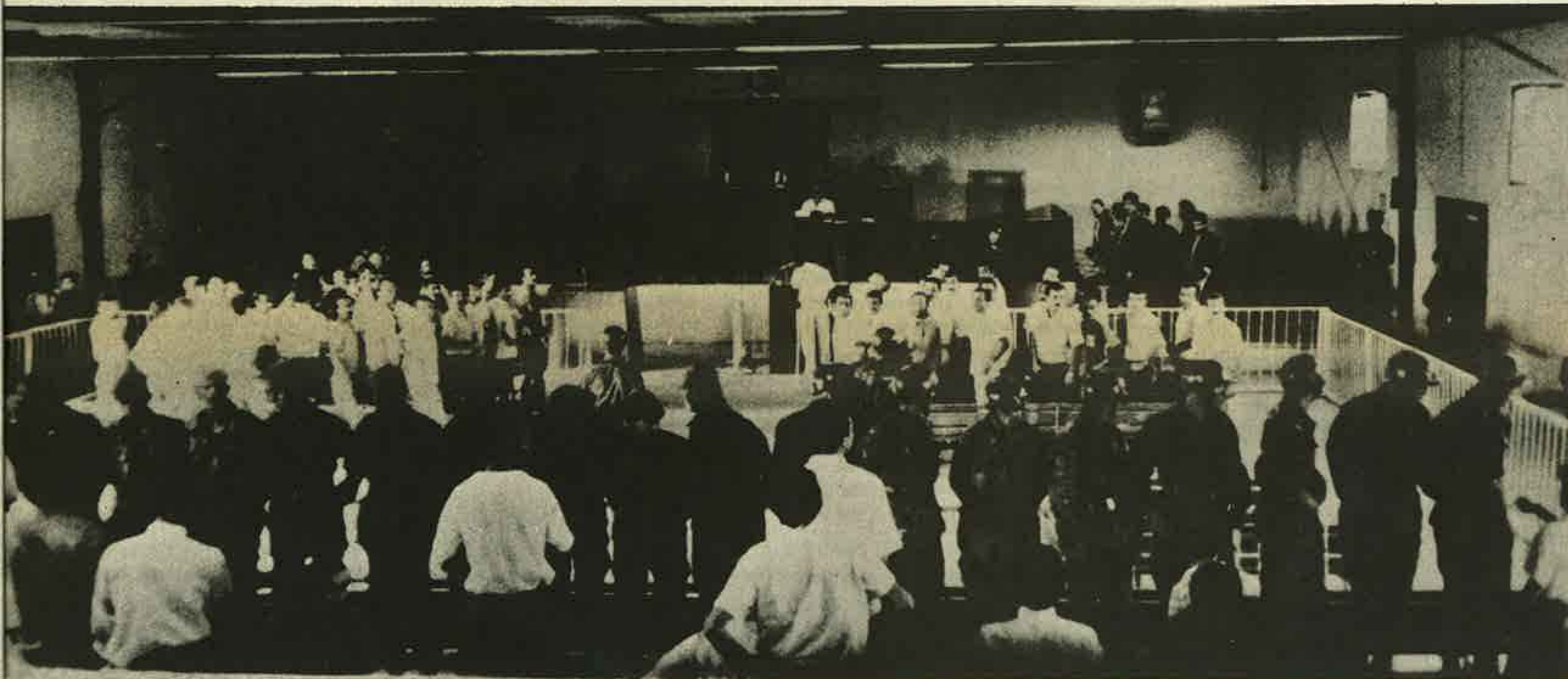
12 Eylül Darbesi ile birlikte 24 Ocak Kararları'nın siyasal tablosunu tamamlayacak bir baskı ve terör ortamı yaratıldı. Böylece 24 Ocak'ın uygulanabilmesi için gerekli olan 'istikrar' sağlanmaya çalışıldı.

...

12 Eylül Faşizmi koşullarında bir askeri yönetimin baskı ve terör uygulamalarıyla desteklenen bu ekonomik önlemler paketinin sonuçları 12 Eylül'ün sınıf rengini bütünüyle ortaya koymaktadır.

Geri dönüp bakıldığında 24 Ocak Kararlarıyla başlayan süreçte halktan *tekellere büyük değerler aktarıldığı* ve bu yolla zenginler daha zenginleşirken fakirlerin daha da fakirleştiği büyük bir netlikle görülebilmektedir.

...



Savunmanın başladığı günlerde dinleyicilerle tutuklular arasında askerden barikat kurulmuştu. Buna rağmen hasret giderildi.

12 EYLÜL MEVCUT SÖMÜRÜ DÜZENİNİN ONARILMASINI HEDEFLEMİŞTİR

Bu koşullarda 12 Eylül Darbesi'yle yönetime gelen cuntacı generaller mevcut sömürü düzeninin onarılmasını kendilerine iş edindiler. "Sarsılan devlet otoritesinin" yeniden tesis edileceği, "Türkiye'yi bölmek isteyenlere karşı" her türlü tedbirin alınacağı ilan edildi.

...

12 Eylül Darbesi özgürlük düşmanı sağcı-gerici çevrelerin düşünceleri doğrultusunda davranarak ülkemizdeki tüm kötülüklerin kaynağı olarak 1961 Anayasası'nı gösterdi ve bu Anayasa'yı "ilga" etti.

...

1982 Anayasası 12 Eylül Rejimi'nin anti-demokratik ve totaliter özelliklerini ortaya koyan tek metin değildir. Daha Anayasa kabul edilmeden önce MGK tarafından çıkarılan belli yasalarla "yeni" rejimin baskıcı özelliklerinin sınırlarını en ince noktalarına kadar çizmekteydi.

...

KÜRT SORUNU'NDA DEVRİMCİ TUTUM

(Savunmaların Kürt Sorunu arabaşlıklı bu bölümünde arkadaşlarımız Kürt Sorunu ile ilgili çözüm önerileri)

GİZLİ İDAM UYGULAMASININ EŞLİĞİNDE SÜREN BİR MAHKEME

Ankara Devrimci Yol Davası, diğer bir çok dava gibi işkence ve gizli idam uygulamalarının eşliğinde açıldı ve sürdürüldü. Ankara'da Devrimci Yol'a yönelik operasyonlar, sıkıyönetim komutanı Recep Ergun'un emrindeki (bu kişi şimdi ANAP Kayseri milletvekilidir.) ünlü DAL Grubu tarafından gerçekleştirildi. Türkiye'nin tek uzman işkenceci ekibi olarak tanınan DAL grubunun operasyonları sırasında arkadaşlarımıza akıl almaz işkenceler uygulandı.

Davanın hazırlık soruşturması sırasında ve daha sonraki evresinde 13 arkadaşımız hayatını kaybetti. Bir bakıma mahkeme kararına gerek kalmaksızın arkadaşlarımızın idamları infaz edildi. Zeynel Abidin Ceylan, Behçet Dinlerer, Satılmış Şahin Dokuyucu ve Adil Yılmaz işkence sonucu öldürüldüler. Gülden Erden operasyon sırasında hayatını kaybetti. Turgay Erbay, cezaevinden kaçtıktan sonra vurularak öldürüldü. Zafer Müctebaoğlu cezaevindeki tedavi edilmeyerek ölüme terkedildi. Abdullah Gülbudak emniyette ve cezaevindeki işkencelerin sonucunda cezaevinde vefat etti. Günay Tanrıverdi, işkence sonucu oluşan hastalıklar nedeniyle tahliye bir süre sonra öldü. Ali Ekber Acar, Gökalp Çiftçioğlu, Zekeriya Aydemir, Soner İlhan çatışma sırasında katledildiler.

Dava dosyasında adı geçen bu 13 arkadaşımız gizli idam politikası sonucunda öldürülmüş olmasına rağmen askeri savcı halen 74 kişinin daha idamını istiyor. 12 Eylül Rejimi halka, devrimcilere o kadar derin bir kin duyuyormuş ki bunca idamdan sonra yeniden idam talebinde bulunabiliyor.

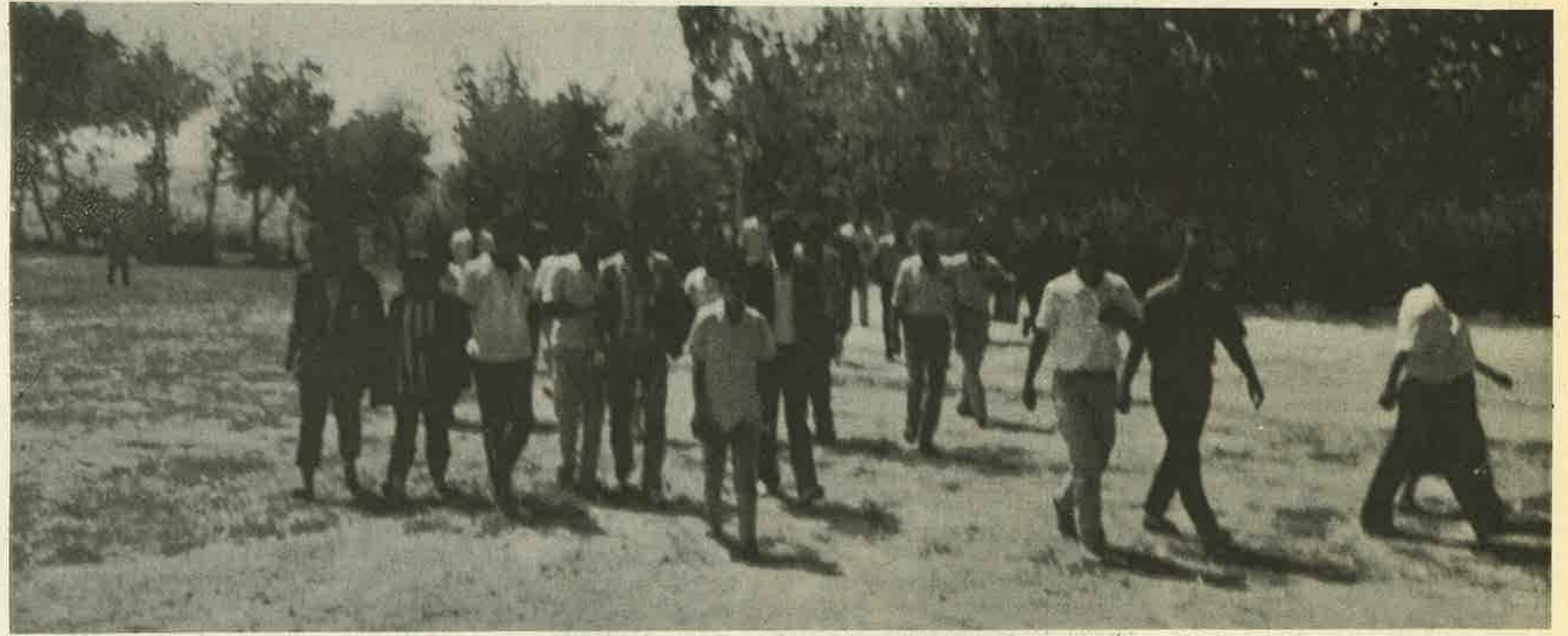
Diğer bir çok dava gibi Ankara Devrimci Yol Davası da, idam ve işkence uygulaması ve tehdidi altında başlamış ve devam ettirilmiştir.

Arkadaşlarımız 7 yıl hücrede tutulduktan sonra nihayet bu yılbaşında koğuşlara verilmişlerdir. Buna rağmen ve 83 yılındaki 42 günlük ölüm orucu direnişinin yarattığı rahatsızlıklara rağmen arkadaşlarımızın savunma sırasında oldukça dinç ve yüksek moralli oldukları gözlenmiştir.

üzerinde durmaktadırlar. Bu çözüm yollarını üç başlık altında tartışmaktadırlar. 1- Devletin, 2- Milliyetçilerin, 3- Devrimcilerin çözüm yolları.Yer darlığı nedeniyle bu bölümde sadece devrimci çözüm yolu ile ilgili olan bölümleri yayınlayabiliyoruz. D.İ.)

...

Devrimciler, Türk ve Kürt halklarının özgür ve gönüllü birlikteliğini savunurlar. Devrimciler bugünkü koşullarda sadece (ya da esas olarak) Kürt halkının kurtuluşunu amaçlayan "Kürt devrimciliği"ni doğru bulmazlar. Kürt emekçileri kendi başlarının çaresine baksınlar, Kürt emekçilerinin kurtuluşundan "Kürt devrimcileri" sorumludur, bize Türk emekçilerinin sorunları ilgilendirir şeklindeki bir anlayışa da kesinlikle karşı çıkarlar ve böyle bir anlayışı devrimcilik olarak kabul etmezler ve bu tür anlayışları devrimcilik değil milliyetçilik olarak değerlendirirler. Devrimciler diğer bütün toplumsal meselelerde olduğu gibi Kürt Milli Meselesi'ni de sınıf mücadelesi açısından, emekçi sınıfların çıkarları açısından ele alırlar. Ve bu sınıf bakış açısı nedeniyle sosyalist olmanın bir gereği olarak her türlü eşitsizliğe ve köleliğe karşı oldukları için Kürtlerin üzerindeki mevcut ulusal baskı ve eşitsizlik uygulamalarına, milli zulme karşı çıkarlar ve mücadele ederler.



Duruşmaları kalabalık bir dinleyici gurubu izliyor. Çıkarılan birçok zorluk ve engele rağmen tutuklu yakınları ve devrimciler savunmaları ilgiyle izlediler.

DEVRİMCİLER FAŞİZME KARŞI MÜCADELEYİ GERÇEK DEMOKRASİ İÇİN MÜCADELENİN BİR PARÇASI SAYARLAR

...

Sömürge Tipi Faşizmin bu iki farklı dönemi ve iki farklı uygulaması faşizme karşı mücadeleyi de bu mücadelenin politikalarına karşı demokrasi istemek direnmek anlamına gelmekteydi. MHP'nin ve çevresindeki sivil faşist çetelerin terörüne direnmenin ve bunlarla mücadele etmenin Avrupa'da burjuva demokrasilerini yıkıp faşizmi kuran faşist partilerin eylemine karşı burjuva demokrasisini savunmak gibi bir içeriği yoktu. Çünkü Türkiye'de burjuva demokrasisi yoktu.

...

HALKIN SİLAHA SARILMASI MEŞRUDUR

Devrimciler faşist teröre karşı halkın içinden gelen direnme eğilimlerini ve bu eğilimlerin yaratmış olduğu örgütlenmeleri incelediler. Ve bunlardan öğrenerek faşizme karşı bütün halkın bir araya gelebileceği örgütlenme önerileri oluşturmaya çalıştılar.

Direniş Komiteleri konusunda devrimcilerin yapmaya çalıştıkları buna rıları defetmek üzere halkın iş bölümü yapması, örgütlenmesi, nöbet tutması, doğrudur, haklıdır. Kınanamaz, suçlanamaz.

...

Bu tür örgütlenmelerin mümkün olan en geniş kitleyi faşizme karşı direnişe sokabilmesi için geniş tutulmasını, demokratik olmasını faşistlerin dışında her görüşten halkı bünyesine alabilmesini istemişler, bu savunma örgütlerinin saldırıların püskürtülmesiyle varlığının sona ermemesi gerektiğini, çünkü saldırıların tekrarlanabileceğini anlatmaya çalışmışlardır. devrimciler.

...

DEVRİMCİ YOL GERÇEĞİ NASIL KAVRANMALI

Devrimci Yol Türkiye'nin o günkü ler bütünü olarak görülür, görülmelidir.

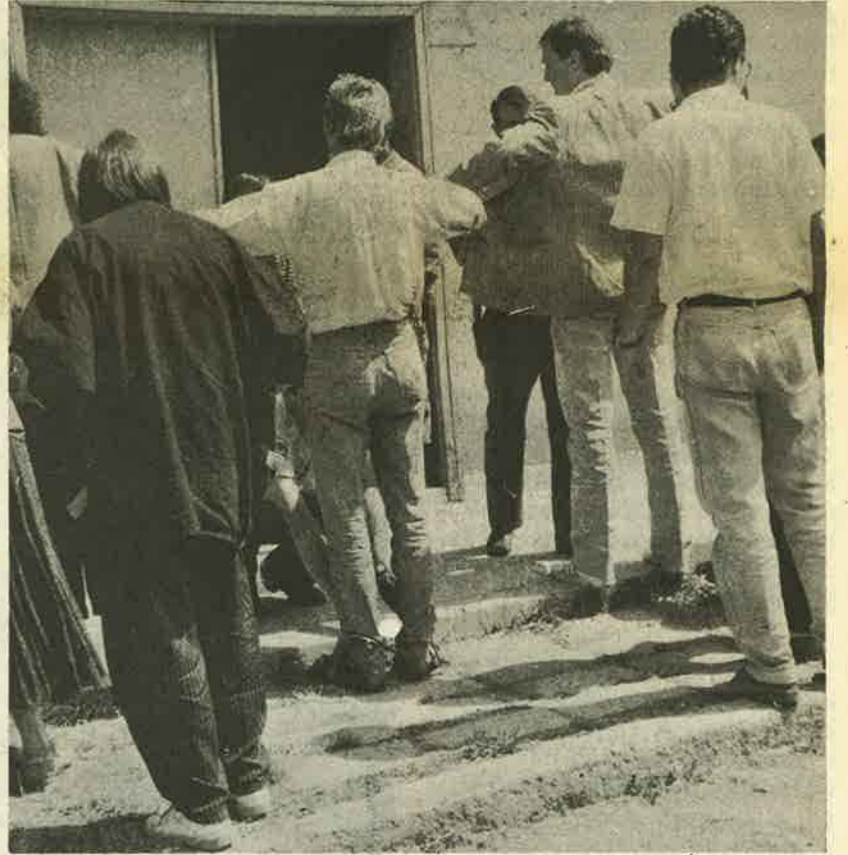
...

Hayatın bir çok alanında ve Türkiye'nin bir çok kentinde Devrimci Yol'cular bulunmaktadır. Okullarda, fabrikalarda birlikte seçimlere girmişler, mahallerlerde ve hayatın diğer alanlarında faşist saldırılar karşısında bu saldırıları boşa çıkartmak için ortak savunma tedbirleri almışlar, çeşitli meslek alanlarında ortak hareket etmişlerdir. Faşist güçlerin ülkemizi bir açık faşist diktatörlüğe sürüklemesine karşı mücadele edilmesi gereği ifade edilmişken bu doğrultuda etkin politikaların uygulanamayışı ve bu anlamda 12 Eylül'ün gündeme getirilmesine karşı etkin bir mücadelenin ortaya konulamaması, 12 Eylül sonrasındaki yoğun baskı koşullarında hızlı bir dağılma olayı yaşanması kuşkusuz Devrimci Hareket'in kendiliğinden nitelikli ilişkileri aşamamış olması gerçeğinin bazı göstergeleridir. Eğer kendiliğinden nitelikli ilişkiler aşılabilmiş, devrimci bir parti örgütlenmesinin gereği olan güçlü merkezi bir örgüt yapısı oluşturulabilmiş olsaydı, herhalde bu biçimde bir yenilgi ve dağılma süreci yaşanmaz, bunun sonucunda da 12 Eylül Rejimi'nin ülkemizde demokrasiye ait ne varsa ortadan kaldırarak yıllarca süren bir açık faşizmi bu denli rahatça sürdürebilmesi mümkün olamazdı.

Elbette bizlerin Devrimci Yol çerçevesindeki çabalarımızla neleri başarabildiğimiz, neleri başaramadığımız ayrı bir tartışma konusudur. Bazı konularda sol'daki katı geleneksel hatalı eğilimleri aşabilen sağlıklı bir anlayış geliştirebilmiş, faşizme karşı meşru bir savunma çizgisine dayanan ve geniş halk kesimleriyle birleşmeye yönelen doğru bir siyaset, doğru teorik çözümler getirilmiş olduğu söylenebilir.

Devrimci Yol, her türlü olumsuzluğun, kötülüğün kol gezdiği, faşist terörün yarattığı bir dehşet ve karabasan ortamında geleceği karartılmak istenen halka ait güzellikleri kendinde toplayan bir umut ışığı olarak ortaya çıkmıştır. Bütün bunların sonucu olarak kendisine "Devrimci Yol'cu" diyen veya kendisini Devrimci Yol'a yakın gören, Devrimci Yol'daki görüşleri benimseyen 10 binlerce insandan oluşan bir hareket oluşmuştur.

Devrimci Yol 1970'ler Türkiye'sinin önemli bir gerçeği olarak ortaya çıkmıştır.



Eğer 80'lere gelirken ülkemiz bütün Türkiye bir Maraş haline dönüştürülmediyse bu onurlu direniş mücadelesinde hayatlarını kaybeden gencecik insanlara çok şey borçlu olduğunu hiç kimse unutmamalıdır. Savcıların mutlaka içine sokmaya çalıştıkları Ceza Yasası'nın katı dar hükümleri çerçevesinde Devrimci Yol'u doğru bir şekilde değerlendirebilmek kuşkusuz mümkün değildir. Ne var ki 1970'lerin sonlarında yaşanan siyasi gelişmelerin hızlı tırmanış temposu karşısında devrimci mücadele bu kısa süre içinde örgütlenme, önderlik, siyasi yetkinlik vb. bakımından taşıdığı eksiklikleri, olumsuzlukları giderememiş, bir parti niteliğine ulaşacak şekilde gelişip yetkinleşememiştir. Bu nedenle 12 Eylül'e gelirken ve sonrasında ancak devrimci bir parti tarafından yerine getirilebilecek fonksiyonları yerine getirememiştir. İşte bizim gerçek sorumluluklarımız ancak kısaca özetlemeye çalıştığımız bu Devrimci Yol gerçeğinin çerçevesi içinde belirlenebilir."



Tutuklular duruşmadan sonra sıkı güvenlik önlemleri altında cezaevine götürülüyor. Eller kelepçeli olduğu halde dostlara el sallıyorlar.

lede yerine getirilecek görevleri de farklılaştırmaktadır. Farşizme karşı mücadelede başarının ilk koşulunun mücadele edilecek olanın doğru tahlili ve ne olduğunun anlaşılıp kavranabilmesi ve tanımlanabilmesi olduğunu bilen devrimciler ülkemiz somutunda faşizmin yukarda özetlediğimiz tarzda anlaşılıp kavranması durumunda etkili bir anti-faşist mücadele yürütülebileceğini söylemişler ve vurgulamışlardır.

...

Sivil faşist çetelerin terörüne direnmek emperyalizmin ve ortakları-

bir örnektir. Devrimciler bu komitelerin sadece saldırıları defetmekle sınırlı, geçici örgütlenmeler olarak değil, bunların aynı zamanda her görüşten halkın kendi sorunlarını çözmekte kullanabileceği birer dayanışma ve demokrasi yuvaları olabilecek örgütlenmeler olarak da düşünülmesini ve ele alınmasını önermişlerdir.

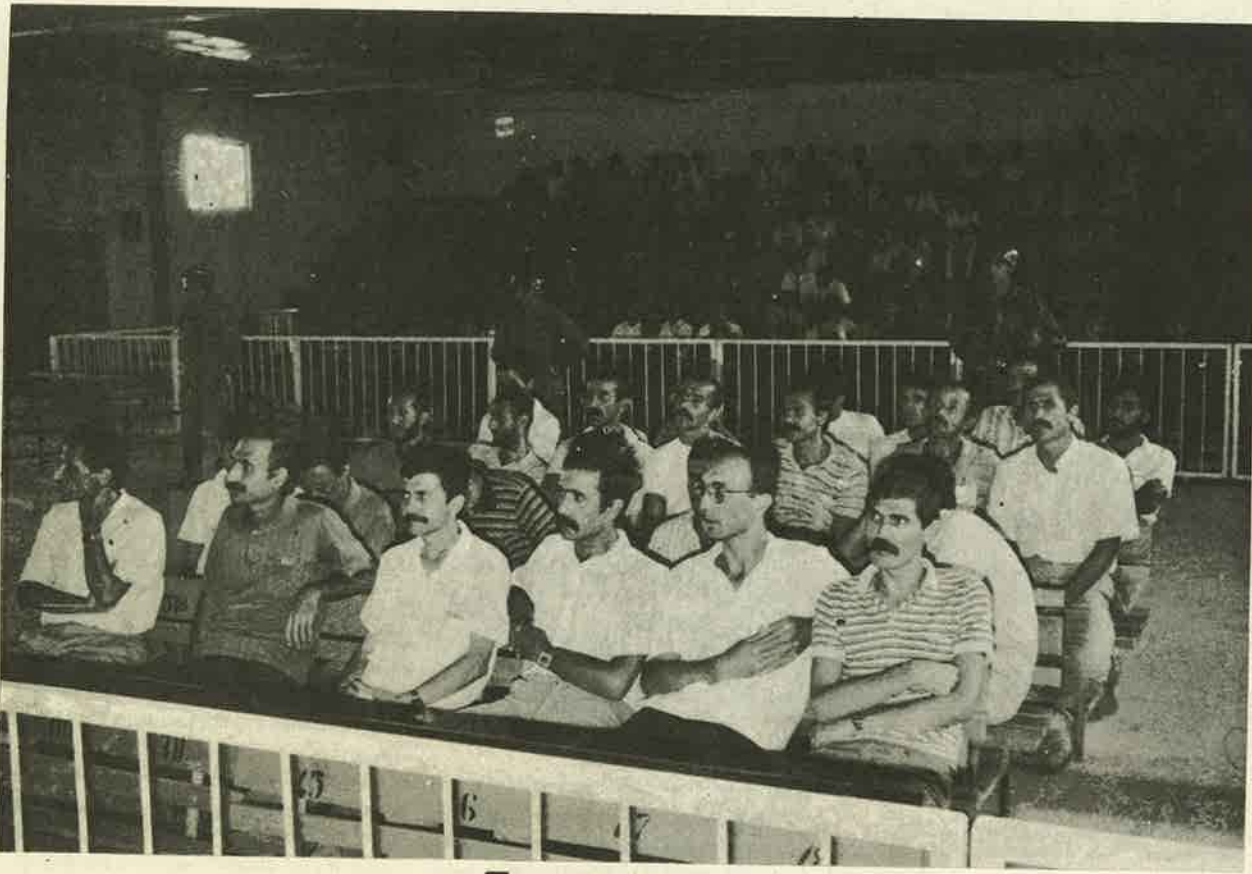
...

Direniş Komiteleri'nin saldırılar karşısında savunma yapabilmesi için saldırıyı defetmeye elverişli araçlara başvurması zorunludur. Silahlı saldı-

bilinen ortamı içerisinde devrimcilerin en önemli (temel) siyasi görevinin devrimci kesimler arasındaki ideolojik keşmekeş ve dağınıklığa son verilmesi ve devrimci bir partinin yaratılması olduğu görüşünü savunmuştur.

Niçin devrimci bir partinin ve önderliğinin gerekliliği üzerinde ısrarla durulmuştu. Kuşkusuz devrimci parti kavramı her derde deva sihirli kavram ya da fetiş değildir. Parti kavramı devrimci mücadele açısından (mücadelenin başarıya ulaşabilmesi için) yerine getirilmesi zorunlu olan bir görev-

DEVRİMCİ YOL DAVASI'NDAN İZLENİMLER



Sekiz yıllık bir bekleyişten sonra, Ana Devrimci Yol Davası tutukluları ortak savunma yapıyorlar. Uzun bir hazırlık döneminden sonra oluşturulan 500 sayfalık savunma metni, 10 Ağustos 1988 tarihinde yapılan duruşmada, davanın bir numaralı sanığı Oğuzhan Müftüoğlu tarafından okunmaya başlandı.

Duruşmayı yurtdışından ve ülkenin dörtbir yanından gelen kalabalık bir topluluk izledi. Sabahın erken saatlerinde sıkıyönetim mahkemesinin bulunduğu kışlanın 2 nolu giriş kapısı önünde uzun kuyruklar oluştu. 10 metre uzunluğundaki giriş kapısının her iki yanında iki arama kulubesi bulunmaktaydı. Sağdaki kulübenin önünde kadınlar, soldaki kulübenin önünde erkekler sıraya girdiler. Bu uygulama yurtdışından gelen heyetlerdeki üyelerin ilgisini çekti. Çevirmenler aracılığıyla nedenini sordular. Kadın ve erkeklerin inceden inceye arandıklarını; kadınları kadın polislerin, erkekleri de erkek polislerin arayacağı, insanların buna hazırlandığı anlatıldı. Konuklar kendilerine yapılan açıklamaları oldukça garip karşıladılar. Şaşkınlıkları yüzlerinden okunuyordu.

İngiltere, Fransa, İsviçre, Almanya, Avusturalya ve Yunanistan gibi değişik ülklerden gelen elliye yakın insa hakları savunucuları kendilerini birtakım ilginç gelişmelerin beklediğini sezinliyorlardı. Türkiye gibi, demokratik hak ve özgürlüklern ayaklar altına alındığı birçok ülkeye gitmiş, belli deneyimler kazanmış olmalarına karşın, bir gerilim içinde oldukları görülüyordu. Bir bölümü ülkelerinden özel otolarıyla gelmişlerdi. Siyasi polis, plaka numaralarını alıp izlemesin diye arabalarını, kışlanın uzağında, Mamak derelerinde park ettiler.

Kuyruğu oluşturan kalabalık fıkır fıkır kaynıyor. Adana, Erzincan, İzmir, Manisa, Diyarbakır, Gaziantep, Kars gibi, ülkenin dört bir yanından gelen tutuklu yakınları ve devrimciler, konuklarla tanışıp kaynaşmak isterken, bir yandan da yakınlarını ve arkadaşlarını görebilmenin sevinci ile yerlerinde duramıyorlardı. 80 öncesi birliktelikler, 80 sonrası gözaltılar, işkence ve mahkeme süreçlerini içeren, bir ömre bedel sekiz yıllık bir ortak yaşam... Tokalaşmalar, sarılmalar, gülüşüp bağrışmalar arasında, Mamak kışlasında bugüne dek yaşanmayan bir hava esiyordu.

Saat 8'de içeri alma işlemi başladı. Her iki yanda insanlar, tek tek aranıyor, kimlik, cüzdan ve mendillerinden başka üzerlerinde ne varsa bırakmaları söyleniyordu. İlk aramadan geçenler davayla olan bağlantılarına göre dört değişik yeyre ayrıldılar. Giriş kapısının 20 - 30 metre ilerisinde garnizon binası vardı. Girişite kadın erkek diye, ikiye ayrılan kalabalığın burada dörde ayrılması gerekiyordu. Avukatlar, tutuksuz sanıklar, dinleyiciler kendilerine ayrılan pencerenin önünde giriş kartı almak için yeniden sıra oldular.

Yabancı konuklar, görevlilerle sert bir tartışmaya girdiler. Yabancı konukların fotoğraf makineleri, ses alma cihazları, kamera vb. her türlü basin yayın araçlarına el kondu. Bu araçların içeri sokulmaları yasaklandı. İçlerinde uluslararası sendikacılar, dünya çapında politikacılar ve ünlü gazeteciler vardı. 15 dakika süren kıyasıya bir tartışmadan sonra, garnizon komutanı olduğu anlaşılan bir albay geldi. Albay, ancak Gazeteciler Cemiyetinden izinli yerli gazetecilerle, kendi konsoloslukları aracılığıyla izin alan yabancı basın mensuplarının benzeri araçları yanlarına almalarına izin verebileceklerini belirtti. Konuklar, yanlarındaki ses alma ve çekim araçlarını gösterilen yere bıraktılar. Öfke ve şaşkınlıklarını gizlemiyorlardı. Kendi dilleriyle uygulamayı protesto ettikleri anlaşılıyordu.

Dış ülkelerden gelen konuklar da ayrı bir pencerenin önünde izleyici kartı almak için öbekleştiler. Kartını alan, sekiz on metre ilerde bekleyen belediye otobüslerine koşuyordu. Otobüsle bir kilometrelik bir yol gidiliyordu. Gidiş dönüş için bir kişiden 400 T.L alındı. Bu yoldan yürüyerek gitmek daha kolaydı. Genel güvenlik bahanesiyle yıllardır böylesi bir uygulamayla insanlara işkence ediliyordu. Yaklaşık 300 kişi, bu iki otobüsle, 40 - 50'şer kişilik kafileler halinde duruşma salonuna taşınacaklardı.

Otobüsler duruşma salonunun elli metre uzağında duruyor. Duruşma salonuyla yol arasında geniş bir tarla var. Tarlanın batısında tutuklu, asker ve dinleyiciler için kantin ve tuvaletlerin yer aldığı binalar var. Kuzeyinde duruşma salonunun bulunduğu bina. Tarlanın doğusu baştan başa silahlı komando askerleriyle kapatılmış.

Otobüslerden inenler tarlanın ortasından yürüyerek salonun giriş kapısına doğru ilerliyor. İkinci bir arama için insanlar, kadın ve erkek polislerin önünde yeniden sıraya giriyorlar. İnceden inceye arandıktan sonra adeta kendilerini salondan içeri atıyorlar. Saat 7, 30'da Samsun yolu kıyısında öbekleşen insanlar, bekleyiş, kuyruğa girme ve aramalar karmaşasından sonra ancak 9, 30'da duruşma salonuna ulaşabildiler.

Duruşma saolunu, 40-50 metre uzunluğunda, 15 metre yüksekliğinde, salt duruşma için yapılmış bir yer. Batı bölümünde mahkeme heyetinin oturduğu kürsüler var. Yargıç kürsülerinin kuzeyinde avukatlara ayrılmış bölüm görünüyor. Güneyde, basın mensuplarının yerleri göze çarpıyor.

60-70 kişiden oluşan Ana Devrimci Yol Davası'nın tutuklu sanıkları salonun orta yerinde ikiye ayrılmış olarak oturtulmuşlar. Çevreleri demir çitlerle kuşatılmış. Arka bölümde, *tutuksuz sanıkların oturduğu sıralar* var. *Tutuklu sanıklarla tutuksuz sanıklar* arasında, askerlerden örülü bir duvar var. Salonun doğu bölümü izleyicilere ayrılmış. 200 kişinin oturabileceği kadar, basamak basamak sıralar konmuş.

İçeriye girenler, askerlerin arasından yakalayabildikleri boşluklardan yakınlarını görmeye çalışıyorlar. Salonu çevreleyen tüm kenarlara, üçer metre arayla, teyakkuz halinde komando askerleri yerleştirilmiş. Ara ara asteğmen ve subaylar konumlandırılmış.

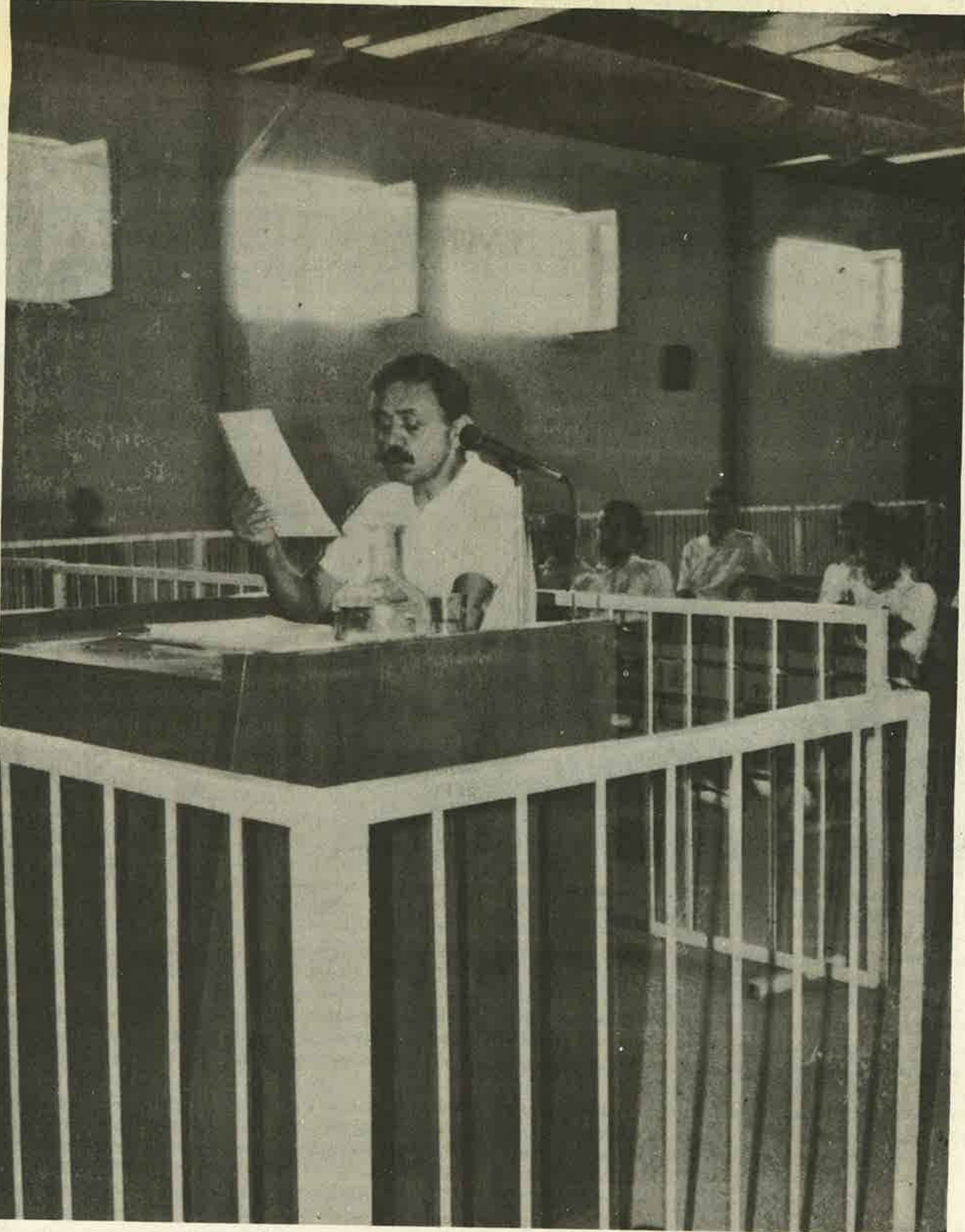
Herkes, kendine oturacak bir yer bulduktan sonra, tutuklular arasındaki oğluna, kardeşine arkadaşına ulaşıyor. Yıllarca bastırılan özlemler, istek ve dostluklar karşılıklı iletilmeye çalışılıyor uzaktan uzağa... Anakız ana oğullarına bir öpücük gönderiyor. Askerin biri azarlıyarak müdahale ediyor. Anakız:

" Hadi sende pis! Sana mı öpücük göndereceğim, elbette oğullarıma göndereceğim! " diye direniyor askere karşı. Asker, mahçup, uzaklaşıyor.

Bir başka tutuklu yakını yanındaki genci tanıtıyor: " Yeğenin, Ayşe ablanın küçük oğlu Ali. " kocaman bir delikanlı. Dayısı tutuklamdığında 6 yaşında bir çocuktu, olan bitenin bile farkında değil. Dayı mutluluktan uçuyor, yeğenini arkadaşlarına gösteriyor. Belki de dışarıdaki yaşamın güzel ve diri yanlarını; gelişen ve güçlenen yanını anlatmak istiyor.

Askerlerin tüm engellemelerine karşın salonda bir bayram havası esiyor.

İzleyicilerin içeri alınma işlemleri sürerken mahkeme heyeti yerine oturdu. Bir subayın anlaşılmayan komutuyla salondakiler ayağa kalktılar. Uygulamayı bilmeyen yabancı konuklar ve kimi izleyiciler ayağa kalkmayınca, makineli tüfekli askerler tarafından sertçe uyarıldılar. Duruşma yargıcının anlaşılmayan sesi salondaki kaynaşmayı durdurdu. Sanıyorum mahkemenin gündemini açıklıyordu



Oğuzhan Müftüoğlu ortak savunmayı okurken



Devrimci Yol Davası sanıklarından bir bölümü.

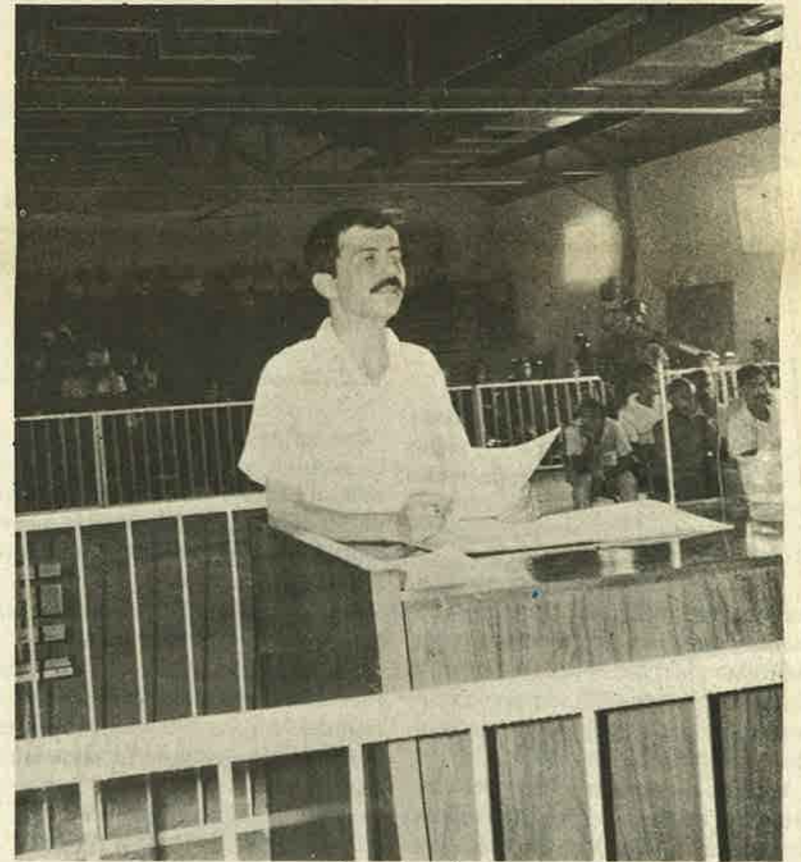
yargıç. Dinleyiciler arasında, yabancı ülkelerden gelen heyetlerin yanısıra, eski yeni parlementerler, ünlü yazarlar ve demokratik kitle örgütlerinin yöneticileri bulunuyorlardı.

İçeri alma işlemleri bitmemişti. Salonda oturulacak yer kalmadığı gibi, ayakta durarak izlemenin olanağı da yoktu. Dinleyicilerin alındığı kapı kapatıldı. Dışarıdan, neden içeri alınmadıklarını protesto eden sesler geliyordu.

Saat 10,15'te Oğuzhan Müftüoğlu, elindeki savunma metniyle, mahkeme heyetin önündeki konuşma kürsüsüne geldi. Müftüoğlu'nun, mahkeme heyetinin, işkence altında alınan ifadelere dayalı yanlı tutumunu dile getiren konuşması güçlükle anlaşılıyordu. Oldukça bozuk olan ses düzeni savunmanın anlaşılmasını olanaksız kılıyordu. Dinleyiciler arasından konuşmanın işitilmediği, ses düzeninin işlemediği yönünde yakınmalar başladı.

Ses cihazı parazit yapıyor, insanların sinirlerini yıpratan çirkin bir gürültü yayılıyordu.

Duruşma yargıcı askerlere ses cihazının onarılmasını emretti. Askerler öteye beriye koşuştular. Ses cihazını onarır gibi tavırlar içine girdiler. 15-20 dakikalık aradan sonra savunmanın okunmasına devam edildi. Değişen birşey yoktu. Yine,sinir bozucu mikrofon gürültüsünden başka birşey duyulmuyordu. Oğuzhan Müftüoğlu, elindeki savunmayı okumaya devam etti. Hükümetin İnsan Hakları sözleşmesini imzalamakla, işkence karşısındaki tavrının ne olacağını; 15. maddenin davanın özünü değiştirdiğini ortaya koyuyordu. Dinleyicilerin bulunduğu kesimden yeniden konuşmaların duyulmadığı yönünde yakınmalar başladı. Yabancı konuklardan biri ayağa kalkarak, kendi diliyle durumu protesto eden bir tavır koydu, Yakınmalar ve bağrışmalar, birden, toplu bir gösteriye dönüştü. Askerler başlarındaki subayların emriyle silahlarını dinleyicilere çevirdiler. Salon bir anda karıştı. Tutuklu arkadaşlardan da: " Bu yolla savunma hakkımızı engellemeye çalışıyorsunuz!" biçiminde tepkiler gelişti. Yargıç duruşmaya saat 14'e kadar ara verdi. Oysa saat 11, 15'i gösteriyordu ve daha duruşma 45 dakika devam edebilirdi. Mahkeme heyeti ıslık ve yuhalamalar arasında çekildi gitti.



Devrimci Yol Davası sanıklarından Melih Pekdemir ortak savunmanın bir bölümünü okurken.

8 yıllık bir aradan sonra, nihayet doğabilen savunma hakkı, böylece ilk günden kötü bir biçimde engellendi. İnsanlar yüzlerce kilometrelik yolları aşarak gelmişler; fakat beklediklerini bulamadan salondan dışarı çıkarılmışlardı.

İzleyiciler, askerlerin engellemeleri arasında yakınlarıyla haberleşme ve selamlaşma çabaları içinde dışarı çıktılar. İnsanlar, bahçede, çay ocağında ve kantinde iki buçuk saatlik bir süreyi geçirmek zorunda bırakıldılar. Herkes sabah dışkapıdaki buluşmada yaptığı gibi ortak anılara ve sorunlara daldı. Davanın geldiği nokta, itirafçı hainlerin yarattığı olumsuzluklar ve bundan sonra doğbilecek gelişmeler konuşuldu. Aç susuz, bitkinlik içinde öğlen tatili geçirildi. Saat 14'te yeniden içeri alınmaya başlandık. Erkekler ve kadınlar yine eskisi gibi yeniden aranmak üzere kuyruk oluşturdular. Sıkı bir aramadan sonra salondaki yerlerini aldılar. Yine aynı kaynaşma, yine aynı sevecen bakışlar ve yine aynı karşılıklı birşeyler anlatma çabaları... Askerlerin bilinen engellemeleri... Mahkeme heyeti geliyor, yeniden ayağa kalkıyoruz. Oğuzhan Müftüoğlu yerine geçiyor, elindeki savunma metnini kaldığı yerden okumaya devam ediyor. Savunmanın bu bölümünde, ülkenin kapitalizmle ve emperyalizmle olan ilk ilişkilerini ortaya koyuyor; bağımlılığın nasıl oluştuğunu somut örneklerle gözler önüne seriyor. Yurtdışından gelen konuklardan biri nasılsa içeriye sokabildiği küçük bir cihazla konuşmayı kaydediyor. Konuşma sabahkine oranla daha iyi işitiliyor. Salonda derin bir sessizlik egemen.

Mahkemenin güvenlik ve işleyişinden sorumlu kişiler kitlenin direnişi karşısında ses cihazını onarmak zorunda kaldılar.

Dinleyici ve tutuklulardan ara ara, tuvalete gidip gelenler, kaçamak kaçamak bir birine bakanlar... Derken saat 17, Oğuzhan'ın en coşkulu anında yargıç duruşmaya son verdi.

Salonda bir alkış tufanı koptu. Tüm tutuklular ayakta, dinleyicilere yüzlerini döndüler ve alkışlarla dostlarını selamladılar. Bir bacı salondaki tüm sesleri bastıran:" Sizleri seviyoruz! Sizleri seviyoruz." diye bağırarak gösteriye bir başka hava kattı. Tüm salon hep bir ağızdan aynı sözcükleri haykırdı:" SIZLERİ SEVİYORUZ!"

Askerler herkesi dışarı çıkarmaya zorladılar. Konuklarda alkış ve sloganlarıyla kitleye katıldılar. Ortalık, " Siyasi Tutuklulara Özgürlük" sesleriyle inledi. Bu sloganı Avrupa'dan gelen bir konuk attı önce ortaya. Belki de bildiği ve öğrendiği tek Türkçe söz bu sözdü. Ceplerden, koyunlardan, çantalardan çıkartılan çiçekler demet demet tutuklu arkadaşlara atıldı. Tutuklu arkadaşlar kendilerine atılan bu çiçekleri koklayıp öptükten sonra izleyicilere ve konuklara geri yolladılar.

Oğuzhan Müftüoğlu orta yerde, coşmuş kollarını açarak herkesi selamlıyordu. Neredeyse sevinçten kanatlanıp uçacaktı.

Savunmanın ilk gününde, izleyiciler, konuklar, tutuklu yakınları aynı izlemlerden geçerek kışladan Ankara'ya evlerine, otellerine ve söyleşecekleri yerlere dağıldılar. Akşam bir lokantada, konuklardan ve Devrimci Yol Davası sanıklarından oluşan 150 kişilik bir dostluk ve dayanışma yemeği yendi. Yemekte, gecenin anlam ve önemini dile getiren konuşmalar yapıldı. Yemeğe katılan tutuklu yakınları ve Devrimci Yolcular yurtdışından gelen konuklara teşekkür ettiler. Saz çalındı, devrimci türküler söylendi, şiirler okundu. Saat 24'te, sekiz yıllık özlem giderme ve yeni bir döneme başlama programının ilk aşaması böylece tamamlandı.

Heyet İzlenimleri

Geçtiğimiz aylarda F. Almanya ve İsviçre'den Türkiye'ye heyetler gitti. İsviçre'den giden hukukçular heyeti 20-25 Mart arasında; Almanya'dan giden heyet ise 15-20 Mayıs tarihlerinde Fatsa ve Ankara Devrimci Yol Davalarını izlediler. Her iki heyette yer alan bazı üyelerle yaptığımız röportajları yayınlıyoruz.

Erzincan ve Ankara Devrimci Yol davalarına katılan avukat David Simek ile yapılan söyleşiden:

MAHKUMLAR İHTİLALCİ *RUHLARINI HİÇ* KAYBETMEMİŞLER

Türkiye'ye gitmeden önce arkadaşların verdiği dosyaları ve işkence raporlarını okudum, ama siyasi mahkumların durumunun bu kadar kötü olduğunu kesinlikle tahmin etmedim. Mahkemeler beni fazla etkilemedi ama eski hükümlülerle tanışıp ve konuştuktan sonra şok oldum. Hepsi o kadar iyi ve cana yakın insanlarki, onlara yapılan eziyet ve baskıyı duydukça kahroldum. Bizlerin Avrupa'dan gidip makemelere katılmamız onları çok mutlu ettiği gözlerinden belliydi. Bizimle birlikte SHP'nin ileri gelenleri de mahkemeye geldiler. Cezaevi yönetimi Avrupa'dan bir heyetin mahkemeyi izlemeye gelmesine çok şaşırmıştı. Bizi hemen bir bekleme salonuna aldılar ve galiba içeri sokup sokmayacaklarını tartıştılar.

Bize çay ikram ettiler ve çok saygılı davrandılar. Sonra hiç kimsenin üstünü aramadan içeri soktular. Bize daha önce Erzincan cezaevinin Türkiye'de en iyi cezaevlerinden birisi olduğunu söylemişlerdi. Özellikle mahkumların moralinin çok iyi olduğu dikkatimi çekti. İhtilalci ruhlarından sanki hiç bir şey kaybetmemişlerdi. Bizimde mahkemede bulunmamız onlar için büyük bir moral kaynağıydı. Onlara hiç bir faydamız olmasa bile orada bulunmamız bile yetmişti. Bunu bilmekte bizi çok mutlu etti. Mahkemeye ara verildiğinde SHP'liler bizi parti binasına götürdü ve çay ikram etti, fakat orada çok komik bir olayla karşılaştık. Bizden İsviçre'deki SP üzerine bilgi istediler ve SP'nin SHP hakkında ne düşündüğünü sordular. Nedense onları ilgilendiren tek şey buydu. Öğleden sonra cezaevi yönetimi bizi odasına davet etti. Bizim neden geldiğimizi ve kimin gönderdiğini sordu. İkinci gün yukarıdan emir gelmiş olmalı ki ,hepimizin üstünü aradılar ve kimlik sordular. Fotoğraf çekmemize izin verdiklerini ayrıca belirtmek isterim.

ANKARA MAHKEMESİ BANA NAZİ KAMPLARINI HATIRLATTI

Askerler silahlarını sürekli dinleyicilerin üzerine yöneltiyordu. Sırada otururken ayak ayak üstüne atıp oturmam bir askerin dikkatini çekmiş, bana düzgün oturmamı emretti ve aksi taktirde dışarı çıkaracağını söyledi. Ben yanıt vermeyince tekrar yerine gitti. Bunun üzerine ben daha yüksek bir sıraya çıktım ve herkesin görmesi için aynı şekilde oturdum. Bunun üzerine mahkeme başkanı beni ikaz etti ve dışarı çıkmamı söyledi. Bütün mahkemede bir kahkaha koptu. Bu tutumu protesto etmek için bende ellerimi cebime sokarak dışarı çıktım.

Ankara'daki mahkemelerin durumu Erzincan'dakinden daha kötüydü. Türkiye'de sadece bir hafta kalmama rağmen görüp ve duyduklarımı hala hazmedemedim. Benim için güzel olan tek şey, insanların dostluklarıydı. Tüm gözlemlerim sonucunda; Türkiye'de insan haklarının çiğnendiğini ve mahkemelerin kesinlikle tarafsız davranmadıklarını gördüm.

•

Avukat Andrea Danuser ile yapılan roportaj:

TÜRKİYE'DE DEVLET TERÖRÜ VAR

Devrimci İşçi: Türkiyeyle ilgili genel gözlemleriniz neler oldu?

Andrea Danuser: Türkiye'de ilk bakışta insanların yaşadığı sefalet göze çarpıyor. İnsanların tek amacı kendine bir ev almak ve bir iş yeri kurmak. Karşılaştığım arkadaşlarla hemen ilişki kurabildik ve insanlar çok candan.

Aslında bu ülkede büyük bir potansiyel var ama bu gücün ortaya çıkmasını askeri yönetim engelliyor. En kötüsü eski mahkumların durumu. Onlar daha çetin bir yaşam kavgası vermek zorunda ama her şeye rağmen ayakta kalmasını başarmışlar.

D.İ: Türkiye hükümeti sık sık demokrasiye geçildiğini söylüyor ve çoğu Avrupa ülkeleri bunu doğruluyor. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

A.D: Mahkumlarla ve avukatlarla görüştükten sonra bu iddiayı doğrulamak mümkün değil. Askeri mahkemeler devam ettikçe hiç bir şekilde demokrasiden bahsedilemez ve bugün yaşanan devlet terörüdür. Tabi bütün bunlar faşizmin böyle gerektirdiği için yapılıyor. İfadeler işkenceyle alındığı sürece demokrasi falan yoktur. Bu tartışılmaz bir konu.

D.İ: Türkiye'nin önemli davalarından iki davaya katıldınız. Size göre mahkemeler hukuki olarak tarafsız mı?

A.D: Bu konuyu iki ayrı noktada ele almak gerek:

1-) Bizim dinleyici olarak katıldığımız mahkemeler,

2-) Avukatların anlattıkları.

Birinci nokta: Erzincan'da gördüğüm kadarıyla insanlar savunmalarını rahat yapabildiler. Türkçe bilmediğim için dışardan gördüklerim bunlar. Askerler silahlı değildi ve birkaç subayda tabanca vardı.

Gördüğüm en kötü olay, avukatın müvekkiliyle görüşmesi askerlerin denetimi altında yapılabilmesi.

Ankara'da ise mahkemenin saldırgan bir tavrı vardı. Hakimlerin ve savcıların diğerlerinden üç metre yukarıda oturması dikkatimi çekti. Mahkeme başkanı bir askerdi ve tek görevi insanları ikaz etmekti. Savcılar robot gibiydi ve ilgisiz bir şekilde iddianameyi okudular. En kötüsü askerlerin silahlarını dinleyicilerin üzerine yöneltmesiydi. Tabi tek amaçları korku vermekti.

İkinci nokta: Avukatların ve mahkumların anlattıklarına göre mahkemeler ve yasalar tarafsız değil ve insan hakları çiğnenmekte. Nedenlerini size şöyle sıralayabilirim:

* Mahkemeler askeri,
* Hakimler bağımsız değil,
* Avukatların ve müvekkillerin rahat görüşebilmesi mümkün değil,
* Avukatın ve savcının konumu aynı değil. Savcı daha avantajlı,
* Delil olarak işkence altında alınan ifadeler kullanılıyor,
* Avukatların bu delillere karşı çıkmaları dikkate alınmıyor.
* İşkenceye karşı araştırmalar ve ceza yok. Avukatlara hakimlerin verdikleri yanıt şu: "**İşkence yapmaktan yargılanan polisi getirin ve biz müvekkilinizi serbest bırakalım**"
* Mahkeme süresi hukuki olarak kabul edilemez ve toplu yargılamalar hiç bir konuda doğru değil. Kişi olarak yargılama ve dikkate alınma olanağı ortadan kalkıyor.

Avukatların anlattıklarına kesinlikle inanıyorum ve Ankara'da anlatılanları kendi gözümle gördüm.

Mahkemeler en ufak bir noktada bile insan haklarıyla bağdaşmıyor.

TBKP Kapitalizmi Yönetmeye Hazırlanıyor

II

Geçen sayımızda TBKP'nin ekonomik düzeye ilişkin çözüm önerilerini irdelemiş; adı geçen partinin "iç pazar ağırlıklı bir kapitalist kalkınma modeli" önerdiğini; işçi ve emekçilerin sorunlarına bu noktadan yaklaştığını ve böylece çalışanların sömürülme koşullarının devamından yana tutum aldığını vurgulamıştık.

Bu yazımızda ise, TBKP'nin siyasal düzeye ilişkin önerilerini irdeleyecek ve işçi sınıfı ile diğer emekçilerin yönetilme koşulları karşısında bu partinin tutumunu göstereceğiz.

TBKP ne istiyor, bu partı Türkiye'nin ve emekçilerin ağır sorunlarının çözümünü hangi siyasal projeyle gerçekleştirmeye çalışıyor, programının kapsamı nedir?

TBKP, bu tür sorulara, " **Barış ve Demokratik Yenilenme**"adını verdiği bir programda açık ve net cevaplar vermektedir:

" **Barış ve Demokratik Yenilenme Programı'nın içeriği, halkın temel istemlerinin çözümünü bugünden başlatmaya yönelik, kapitalizm çerçevesinde gerçekleştirilebilecek reform hedeflerinden oluşmaktadır.**"(TBKP Program Tasarısı'nın Yeni Yaklaşımları adlı broşür, syf: 9)

TBKP, " **Barış ve Demokratik Yenilenme**" (BDY) programını Türkiye'nin sorunlarını çözecek tek gerçekçi stratejik çizgi olarak sunmaktadır. TBKP'liler, Türkiye Toplumsal Sürecinin önündeki stratejik aşamayı Burjuva Demokrasisi kapsamında bir aşama olarak tesbit etmekte ve buna uygun bir hükümet şekli önermektedirler.

Adı geçen broşürün bir yerinde strateji kavramıyla ilgili şu açıklama yapılmaktadır:

" **Politik strateji, temel amaç olan sosyalizme daha yakınlaşabilmek için işçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişikliği amaçlayan ve bütün bir aşama boyunca izlenen genel politik çizgidir.**" (agy, syf,7 - abç. D.I)

Rahatlıkla anlaşılabileceği gibi, TBKP'nin Türkiye için önerdiği politik strateji, işçi sınıfının ve emekçilerin durumunda niteliksel bir değişikliği değil, işçi sınıfının mücadele koşullarında bir değişikliği hedeflemektedir.

TBKP'ye göre sosyalizme daha yakınlaşmak için, öncelikle, (temel strateji olarak) işçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişikliğin yaratılması gerekir. Burada kastedilen şey, işçi sınıfının her türlü örgütlenme özgürlüğüne yasal olarak sahip bulunduğu şartlardır. Önce, işçi *sınıfının yasal örgütlenme özgürlüğü kazanılmalı;* sonra bu özgürlük sayesinde bu özgürlüğü işçi sınıfına veren egemen burjuvazi yavaş yavaş ve adım adım sosyalizme ikna edilmelidir...

TBKP Program Tasarısı'nı açıklamak için hazırlanan " **Yeni Yaklaşımlar**" broşüründe bu konuda şöyle denilmektedir:

" **Bugün stratejik amaç egemen burjuvazının, yada oligarşinin sosyal-sınıfsal varlığına son vermek, yani doğrudan devrime yönelmek olarak saptanamaz. Stratejik amaç, bugün devrimin koşullarını yaratmaya yönelik olmalıdır.**" (agy, sf,10)

Hem sözkonusu broşürde hem de program tasarısında yer alan bütün saptama ve açıklamalar, önerilen projenin burjuva demokrasisi olduğunu kanıtlamaktadır." **Barış ve Demokratik Yenilenme Programı**", burjuva demokrasisinden başka bir şey değildir ve bu kavram TBKP'nin bütün yayınlarında bu anlamda kullanılmaktadır.

Nitekim, 12 Haziran 1988 tarihli 2000'e Doğru Dergisi'ne TKP ve TİP MK'ları adına yapılan ortak açıklamada şöyle denilmektedir:

" **Demokrasinin kazanılması; gerçekten çoğulcu, parlamenter, İnsan Haklarına saygılı bir rejimin kurulması önümüzdeki dönemin kilit politik sorunudur.**"

Görüldüğü gibi, TBKP, egemen burjuvazının sosyal ve sınıfsal varlığına son vermeyi hedefleyen bir stratejiyi yanlış bulmakta; bunun yerine "devrim" koşullarını yaratmaya yönelik bir stratejiyi önermektedir. (TBKP'nin Devrim sözcüğüyle neyi kastettiği belli değildir. Bu kavram TBKP yanlılarında sadece propagandif bir öğe olarak kullanılmaktadır.) Başka bir yerde "**işçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişikliği yaratacak hedeflere ulaşma**" derken kastettikleri de budur.

Böyle olunca denklem kurulmuş olmaktadır: " **Devrim koşullarını yaratmaya yönelik aşama**", "**gerçekten çoğulcu, palementer, insan haklarına saygılı bir rejimin kurulmasını hedefleyen bir strateji**" Türkiye Toplumsal Sürecini demokratikleştirecek yegane çözümdür. İşçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişiklik ancak böyle bir çözüm altında gerçekleştirilebilir.

Özetle, burjuva nitelikli çoğulcu ve parlementer bir düzen kurulunca, işçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişikliğin de şartları yaratılmış olacak. Tersten söylersek,

TBKP'nin Barış ve Demokratik Yenilenme Programı burjuva demokrasisinden başka bir şey değildir.

"devrim"in koşullarını yaratmak, işçi sınıfının mücadele koşullarında niteliksel bir değişikliğin yaratılabileceği duruma ulaşmak için Türkiye'nin mutlaka burjuva demokrasisini yaşaması gerekir.

İşte TBKP'nin "yeni" stratejisinin özü budur.

Bu durumda, TBKP'nin siyasal yelpazedeki konumunun DYP ile SHP arasındaki bir yer olduğunu söylemek abartılı bir değerlendirme sayılmamalıdır.

İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN MÜCADELESİ BURJUVA DEMOKRASİSİ SINIRLARINA HAPSEDİLEMEZ

TKP ile Devrimci Güçler arasındaki -yıllardır devam edip gelen- köklü ayrılıkların birisinin, toplumsal sürecin demokratikleştirilmesinin programı, yolu ve şekli temel konusu etrafında ortaya çıktığı bir çok çevre tarafından bilinmektedir.

TKP ile TİP'in birleşmesinden oluşan yeni parti'nin görüşleri gözönünde tutulduğunda ayrılık temellerinden birisinin (yukarda da işaret ettiğimiz konunun) derinleşerek devam ettiğini bi r kere daha vurgulamak gerekmektedir.

TBKP, bir çok sol gurup gibi, Türkiye'de Demokratik Devrim Süreci'nin tamamlanmadığı tesbitini yapmaktadır. O'na göre Türkiye bu süreci " **nüfusun ezici çoğunluğunun Amerikancı, gerici militarist politikayı yenilgiye uğratmasıyla** " tamamlıyabilir. (Progr. Tas. sf, 8)

" **Kapitalizm çerçevesinde gerçekleştirilebilecek reform hedefleri**" olarak da tanımladıkları " **Barış ve Demokratik Yenilenme**" stratejisi, kapitalistlerin ve burjuva politik güçlerinin içinde yer aldığı; işçi sınıfının ve solun da temsil edildiği -tabii güçler dengesi elveriyorsa- bir " **demokratik hükümet ve parlamento**" temel hedefini önermektedir.

TBKP Program Tasarısında BDY stratejisinin toplumsal güçleri şöyle ifade edilmektedir:

" **Ülkemizde BDY stratejisinin geniş toplumsal güçleri vardır: işçi sınıfı, kent yoksulları, köylülük, aydınlar, geleneksel orta katmanlar, ulusal ekonomiye katkıda bulunan işadamları...**" (syf: 28)

Daha sonra " **işadamları** " kategorisi şu şekilde açıklığa kavuşturulmaktadır:

" **Amerikancı, gerici, militarist güçlerin politikasından çeşitli burjuva kesimler de zarar görmektedir. Barışın korunması, demokrasinin kazanılması, ülke ekonomisine katkıda bulunmak isteyen küçük-büyük bütün sanayici ve işadamlarının çıkarlarıyla uyum içindedir.**" (agy, sf,30)

24 Ocak kararlarından ve bu kararların gereği olan siyasi ve idari önlemlerden zarar gören çeşitli burjuva kesimlerle " **ulusal ekonomiye katkıda bulunmak isteyen bütün sanayici ve işadamlarının** "(hangi işadamının ve sanayicinin ulusal ekonomiye katkısı yoktur ki? D.İ) yanısıra işçi ve diğer çalışanların da içinde yer aldığı bir toplumsal uzlaşma-birleşme zemini...

Program Tasarısında BDY stratejisinin politik güçleri de şöyle tanımlanmaktadır:

" **Ülkemizde tarihsel kökleri olan politik akımlar; komünist ve diğer devrimci sol akım, sosyal demokrat akım, kemalist akım, anti-emperyalist çıkışlar yapan dinsel akım, burjuva demokrat akım ve Kürt ulusal demokrat akımı bugün legal yada illegal parti ve çevreler halinde rejime ve bugünkü egemen politikaya karşı muhalefet etmektedirler.**" (Program Tasarısı, sf, 32)

Program Tasarısı'nın daha sonraki bölümlerinde yukarıdaki alıntıda tarif edilen güçler somutlaştırılmaktadır. " **Burjuva Demokrat Akım** " tarifiyle DP-AP'nin ve bu geleneğin bugünkü takipçilerinin (DYP'nin) " **Kemalist Akım**" tarifiyle CHP ve devamı partilerle, aydınlar, subay ve astsubaylar arasında ulusal reformcu özelliklere sahip olanların kastedildiği programda açıkça belirtilmektedir."Anti-Emperyalist çıkışlar yapan dinsel akımın" kim olduğu ise herkesin malumudur.

TBKP, Türkiye'nin bugünkü şartlarını "**Ulusal Kurtuluş Savaşı**" yıllarındaki şartlarla benzeştirmek için özel bir gayret göstermektedir. M.Suphi TKP'sinin yolundan şaşmadan ilerleyen Kutlu-Sargın TBKP'si, bütün " **milli, -yerli- sınıf ve zümreleri** ", " **oligarşi**" olarak tarif ettikleri fakat ne olduğu belli olmayan bir odağın kendisine bile değil politikalarına karşı ortak mücadeleye çağırmaktadır. Yukarıdaki alıntılarda sayılan " **tüm politik akımların bir araya gelmeleri zorunlu ve olanaklıdır.**" denilmektedir program tasarısında. (sf, 33)

TBKP'ye göre, " **bugünkü egemen politikaya karşı muhalefet eden** (yani **yukarıdaki alıntılarda sayılan** D.İ) **güçlere dayanan bir hükümetin işbaşına getirilmesi, bu güçlerin politik sistemdeki konumlarının pekiştirilmesi zorunludur.**"(progr. Tas.sf.51)

TBKP, önerdiği stratejik programın hayata geçmesine, (yukarda tanımlanan bir hükümetin kurulmasına) çok büyük önem vermektedir. Öyle ki, kendisi hükümette yer alma talebinde bile bulunmamaktadır. Program Tasarısı'nda şöyle denilmektedir:

" **Bütün bu doğrultularda her türlü özveriyi göze alarak çalışacak olan TBKP, koşulları uygun görürse kendisi de barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetine katılacaktır.**"(sf54)

TBKP'nin bir burjuva-demokrasi hükümetinde yer almak için ne gibi şartları aradığı henüz açıklanmış değil. Herhalde şartlarını günü geldiğinde açıklıyacaklar!.. Ya da işverenleri, sanayicileri, AP. MSP ve SHP'lileri korkutmamak için şimdilik açıklamıyorlar!..

TBKP'nin bir süredir yükses sesle ilan etme ihtiyacı duyduğu açıklamalarından tek bir sonuç çıkmaktadır: TBKP, işçi ve emekçilerin mücadelesini burjuva demokrasisi sınırlarına hapsetmektedir.

İşçi sınıfına ve emekçilere, burjuva demokrasisini kurmaları için mücadele çağrısında bulunan TBKP'nin bu önerisi, tarihsel, siyasal, ahlaki vb.bakımdan saçma ve geri bir öneridir.

Bugün Türkiye gibi bir ülkede, işçilere ve emekçilere emperyalist-kapitalist sistem tarafından yüklenen fonksiyonların parçalamak yerine bu fonksiyonların barışçıl şartlarda yerine getirilmesini öneren her düşünce

TBKP, Türkiye'nin bugünkü şartlarını Ulusal Kurtuluş Savaşı yıllarındaki şartlarla benzeştirmek için özel bir gayret göstermektedir.

çoğulcu parlamenterist burjuva demokrasisine boyun eğişin; sosyalizmin kapitalizmden üstünlüklerini ve yine sosyalizmin kapitalizmden bir kere daha demokratik oluşunu inkar eden bir felsefenin ürünü olarak görülmelidir.

Nitekim öyledir de...12 Eylül faşizmi sol saflarda öylesine derin tahribatlar yaratmış, Devrimci Hareketin 80 sonrası süreçte etkili bir siyasal varlık olamaması solun zaaflarını öylesine derinleştirmiştirki; bir çok sol grup, 12 Eylül'e karşı 12 Eylül öncesi siyasi düzeni savunma noktasına gelmiştir.

Bunlardan birisi de TKP ve TİP'tir. TBKP'nin son yayınlarında, Evren'in Nisan ayında darbe ihtimalinden sözetmesi karşısında TBKP'nin parlamentonun korunmasını savunduğu yazılmaktadır. Yani TBKP, darbe ihtimaline karşı mevcut parlamenter sistemin savunulup korunmasını önermektedir. (Yeni Yol,15 Mayıs 88)

TKP'nin bu noktaya gelişi, aslında onun çizgisinde temel bir değişiklik olduğu anlamına yorumlanamaz. 80 öncesi evrede, "**Toplumsal ilerleme stratejisi**" gereğince CHP ile "**Ulusal Demokratik Cephe**" önerisinde bulunan TKP kendi çizgisi üzerinde biraz daha sağa çark ederek 88'de DYP'li, SHP'li, MSP'li bir koalisyon hükümetine razı olmuştur. TKP'nin 80 öncesi savunduğu "**İleri Demokrasi**" tezi ile TBKP tarafından 88'de önerilen "**Barış ve Demokratik Yenilenme**" projesinin özde hiçbir farkı yoktur. TKP'nin 20 ve 73 programlarından 88'de başka bir program üretmek zaten mümkün değildi. Bu açıdan TBKP'nin şimdiki program ve görüşlerinin yeni olduğu iddiası dayanaksız bir iddiadır. TBKP'nin ve TKP'nin görüşleri, 40 yıllık revizyonist-reformist çizginin başka kelimelerle ve cilalı bir şekilde tekrarından başka birşey değildir.

Programında ve yayınlarında Proleterya Diktatörlüğü'nü benimsemediğini resmen ilan eden, (diktatörlük kavramı toplumu ürkütüyormuş!?) TBKP'nin savunduğu görüşler, burjuvaziyi alaşağı etmeye değil, burjuva *devlet iktidarını yetkinleştirip geliştirmeye* hizmet etmektedir.

TBKP Programı, özelde Leninist Devrim ve Devlet Teorilerine, genelde ise Marksist-Leninist Dünya görüşüne karşı işçi sınıfının yüzyıllık mücadelesinin bütün kazanımlarının inkarı temelinde yazılmış bir karşı-manifesto'dur.

TKP'lilerin, pardon TBKP'lilerin solda yeni diyalog arayışları, eski kötü alışkanlıklarını terkettiklerine dair ettikleri yeminler, vesair gelişmeler, programlarının anti-Marksist özünü gizlemeye yetmemektedir.

TÜRKİYE'Yİ DEMOKRATİKLEŞTİRECEK TEK SEÇENEK DEVRİMCİ HALK DEMOKRASİSİDİR

Görüldüğü gibi TBKP, Türkiye Toplumsal sürecinin demokratikleşmesi problemini burjuva seçeneklerinden birisi ile eşitlemektedir. O'na göre, Türkiye'nin demokrasiye kavuşması, bağımsız bir ülke olması, barış ve esenlik içinde yaşaması, ancak ve ancak burjuva demokratik bir düzenin kurulmasına bağlıdır.

TBKP, böyle bir sonuca ulaşabilmek için sadece Marksizmi değil, bilim adamlarına has objektifliği, hatta aydın dürüstlüğünü elinin tersiyle bir kenara itmektedir.12 Eylül faşizmine karşı burjuva demokrasisine boyun eğişin eşsiz bir örneği olan TBKP programı, TKP çizgisinin devrim öncesi süreçte gelebileceği en geri çizgiyi ifade etmektedir. Devrim sırasında ve sonrasında, bu programı ve perspektifiyle TBKP'nin hangi saflarda yer alacağı meçhuldür.

TBKP'nin bu denli ağır siyasal hatalar işlemesinin temel sebepleri; M-L »

ünya görüşünden, devrimci teori'
en kopması; somut durumun somut
nalizini yapma yeteneğini -vardıysa
bi- burjuva demokrasisi aşkına ta-
namen yitirmesi yasallaşmak için
er türlü tavizi vermeye hazır hale
elmiş olmasıdır.

K endisini komünist, M-L ya da
devrimci olarak adlandıran bir
akım, strateji ve taktiklerini,
toplumsal sürecin ekonomik, si-
yasi vd. düzeylerinin somut ana-
izine ve bu analizin sonucunda orta-
a çıkan tablonun devrimci teori ışı-
ında nasıl değiştirileceğine göre
ayin ve tesbit eder.

TBKP tersini yapmaktadır.

TBKP'ye (ve bu akımla aynı siyasi
atı altında olmayan fakat görüş ve
nermeleri itibariyle burjuva demok-
asisi kapsamında bir düzeni savu-
an; ister bu işi burjuvaziye havale e-
denler olsun, isterse de böyle bir dü-
eni silahlı ya da barışçıl yollardan
şçi sınıfına ve halka kurdurmayı ö-
nerenler olsun (ki bunlar şimdiye ka-
ar "düşman" kamplarda yer aldılar.)
ok çeşitli gruplara bazı gerçeklerin
ir kere daha hatırlatılması, anlatıl-
ması ve kavratılması gerekmektedir.
Şöyleki:

* Türkiye, Yeni-Sömürgeci ilişkiler
emininde geliştirilen/gelişen kapita-
ist bir ekonomik yapıya sahiptir.
Böyle olmakla birlikte burjuvazinin
ayıflığı ve diğer bazı sebepler, Tür-
kiye'nin emperyalizme bağımlılığı so-
nucunu yaratmış; yine aynı sebepler
ülkede demokrasinin kurulup-kurum-
laşmasını engellemiştir. Ezilen ulus
orununun varlığıyla birlikte ele alın-
dığında bu durum şunu göstermekte-
dir: Türkiye'nin bağımsızlığı, toplu-
mun özgürlüğü, devletin demokratik-
leştirilmesi ve Kürt halkının kaderini
ayin hakkı gibi temel sorunların çö-
zümü burjuva karakterli siyasal seçe-
nekler altında mümkün değildir. Bu

sorunların hem tarihsel hem de siyasal bakımdan çözümü, işçi sınıfının gündeminde, buna bağlı olarak da Devrimci Seçenek kapsamındadır. Sadece oligarşi içinde yer alanlar değil, burjuvazinin hiç bir kesimi ve burjuva karakterli hiç bir seçenek yukarıdaki sorunları çözemez.

* Zorbalık temelinde kurumlaştırılmış bir siyasal yapı tarafından korunan kapitalist ekonomik ilişkilerin tüm ülke çapında yaygınlaşması ve bu ilişkinin toplumsal süreçlere damgasını basması emek-sermaye çelişkisinin etki alanını genişletmiş, bu ise işçi sınıfını ve emek güçlerini toplumsal mücadelenin temel kutubu haline getirmiştir. 60'lardan bu yana Türkiye'nin yaşadığı gelişmeler, ancak sosyalizm sayesinde çözümlenebilecek temel sorunları ortaya çıkarmıştır.

* Demokratik Devrim Süreci tarafından çözülmesi gereken sorunlarla sosyalizm tarafından çözülebilecek sorunların aynı toplumsal formasyonda ortaya çıkmış olması ve bunların aynı sürecin unsurları durumunu kazanmış olması, Devrim Programı'nın ikili bir özellik taşımasını zorunlu kılmaktadır. Başka bir deyişle bizim ülkemizde proleterya, demokratik özellikli ve sosyalist özellikli şeklinde tasnif edebileceğimiz ikili bir görevle yükümlüdür. Böyle olmakla birlikte Türkiye'de çarpık da olsa kapitalizmin gelişmiş olması proleteryanın görevlerinde daralmaya, sosyalist görevlerinde ise genişlemeye yol açmıştır.

Türkiye'deki nesnel durum, demokratik özellikli görevlerle sosyalist özellikli görevlerin bir program içerisinde ve aynı devrimci süreçte birleştirilmesini gerekli ve zorunlu kılmaktadır. Devrimci Hareket'in 70'li yılların başından bu yana, Devrim kelimesiyle formüle ettiği stratejik hedef, demokratik devrim sürecinin tamamlanmasına ait görevlerle sosyalizme ait görevlerin bir ve aynı süreç içerisinde yerine getirilmesini anlatmaktaydı.

Konuyu daha anlaşılır kılmak için bu formülasyonu şu şekilde somutlaştırabiliriz:

Bağımsızlığını tam bir şekilde sağlıyacak devleti demokratikleştirecek, geri üretim ve kültürel ilişkileri tasfiye edecek, toplumu özgürleştirecek, ulusal sorunu çözecek, önlemlerle burjuvazinin egemenliğine, (bu egemenliğin her şekline) son verecek, iktidarı elinde tutan güçlerin sınıfsal, sosyal ve kurumsal varlığını tasfiye edecek, egemenliği özgürleşmiş halka devredecek, üretenleri yöneten yapacak, işçi sınıfını, yoksul köylüleri, diğer çalışanları; ezilen ulusal ve toplumsal güçleri siyasi, ekonomik vd. tüm alanlarda söz, karar ve iktidar sahibi yapacak, emek sömürüsünün her şekline son verecek önlemler ayni süreç içerisinde yürürlüğe konulacaktır.

İşte Devrimci Teori ışığında Türkiye Toplumsal Süreci'nin somut (ve özgül) analizinin sonuçları ve Devrimci bir programın köşe taşları özetle bunlardır.

Burada bir noktayı kısaca vurgulamak gerekmektedir:

Somut durumun somut analizi yerine basmakalıpçılığı tercih eden, Türkiye Toplumsal Süreci'nin karmaşık ve ikili yapısını bütünlüklü bir şekilde kavrayamıyan bazı sol akımlar, işçi sınıfının demokratik özellikli görevlerine takılıp kalır ve programlarına sosyalizme ilişkin herhangi bir önerme koymazken, kimi sol akımlarda işçi sınıfının sadece sosyalist özellikli görevlerini programlaştırmakta, demokratik devrimin tamamlanmasına ait görevleri bir kenara bırakmaktadır.

Bizce her iki tutumda gerçeği tek yanlı görmekte; birbirini tamamlaması gereken süreçleri birbirinin karşısına dikmektedir. Bu yanlış bakış açılarıyla Türkiye doğru tahlil edilemez, dolayısıyla gerçekleşebilir bir toplumsal değişim projesi üretemez.

Daha önceden vurguladığımız gibi, Devrimci bakış açısına göre, Türkiye'deki mevcut iktisadi durum işçi sınıfının siyasal eyleminin hem demokratik hem de sosyalist özellikli görev ve önlemler tarafından şekillenmesini gerekli ve zorunlu kılmaktadır.

İşçi sınıfının siyasal eylemindeki bu ikililik toplumsal formasyonun karmaşık yapısal özelliklerinden ileri gelmektedir. Her ne kadar son 25 yıl içinde Türkiye'de meydana gelen değişmeler, proleteryanın sosyalist özellikli görevlerinde genişlemeye yol açmış olsa da, bu durum demokratik özellikli görevlerin varlığını ve önemini gündemden çıkarmamakta, dolayısıyla Devrim programının iki özellikli yapısı ve buna uygun düşen siyasal çözümlemeler geçerliliğini korumaktadır.

Sonuç olarak söylersek: Türkiye Toplumsal Süreci'nin ileriye doğru gelişiminin önündeki başlıca engel burjuvazinin egemenliğidir. Bu egemenliği kıracak bir mücadele verilmeden, bu egemenliğin yerine işçi sınıfının ve tüm emekçilerin egemenliğini kuracak bir strateji benimsenmeden ve bu stratejinin gerekleri yerine getirilmeden Türkiye Toplumsal Süreci'nin her alanda ve kelimenin gerçek anlamında demokratikleşmesi ve sosyalizmin inşasına başlanabilmesi mümkün değildir. Bu bakımdan Devrimci Sosyalistlerin Türkiye için gerekli ve geçerli buldukları ve somutlaştırmak zorunda oldukları tek doğru seçenek, Sosyalist Demokrasinin özgül bir biçimi olan Devrimci Halk Demokrasisidir.

Devrimci Halk Demokrasisi, bir yönüyle demokratikleşme sürecinin görevleriyle yüklüyken bir yönüyle de sosyalizmin inşası görevleriyle yüklü olan Devrim programının siyasal ifadesi olacak ve Sosyalist Demokrasiye ait birçok özelliği de temsil edecek, gelistirip kurumlaştıracaktır.

Türkiye'de işçi sınıfının ve emekçi halkların tarihsel ve siyasal misyonunu burjuva demokrasisi kapsamındaki projelerle sınırlayan bir perspektif hiç bir şekilde komünist ve devrimci olamaz. Aynı şekilde, işçi ve emekçilerin durumunda, konumunda nitel bir değişiklik sağlamak için mücadele etmeyen hiç bir güç komünist ve devrimci adını kullanmaya layık olamaz.

Bugün Türkiye'nin temel sorunu toplumsal değişimin ve emekçilerin özgürleşmesinin emperyalist-kapitalist sistem tarafından engellenmiş olmasıdır. Çözülmesi gereken sorun budur.

Devrimci Sosyalistlerin temel görevi, işçi ve emekçilere emperyalist-kapitalist sistem tarafından yüklenen fonksiyonları parçalayıp tersine çevirme; üretenleri yöneten konumuna getirme; işçi sınıfının ve emekçi halkın durumunda niteliksel bir değişiklik yaratma amacını güden bir mücadeleyi geliştirip örgütlemektir.

Türkiye Toplumsal Süreci'ni demokratikleştirecek tek seçenek Devrimci Sosyalizm hedefiyle birleşip bütünleşmiş, devrimci bir sosyalizme kesintisiz geçişi sağlayacak olan Devrimci Halk Demokrasisi'dir.

Türkiye'nin sorunlarını bu çerçevenin dışında değerlendiren bütün program ve projeler, sonuçta Sosyal Demokrat ya da Avrupa Komünizmi karakterli seçeneklere denk düşecektir.

TBKP programı da bu özelliktedir.



İki genel sekreter mi, binlerce siyasi tutuklu mu?

T'K'P İLE TİP Genel Sekreterlerinin geçtiğimiz Kasım Ayında Türkiye'ye döner dönmez tutuklanmaları batı kamuoyunda belli bir yankı uyandırdı. Avrupa Topluluğu'na tam üyelik başvurusunda bulunan bir ülkede, (Türkiye'de) Komünist partisinin yasak oluşu demokrat ve solcu çevrelerde doğal olarak yadırgandı. Liberallerin bile tepkisine yol açan bu durum, T'K'P'nin sansasyonel dönüş politikasının arka planındaki siyasi hesapların adım adım uygulanması için elverişli bir zemin sunmaktaydı.

Nitekim T'K'P ve kardeş partilerinin sistemli çabalarıyla, Türkiye'nin tek politik sorununun ve demokrasinin tek eksiğinin komünist partinin yokluğu olduğu; Türkiye'deki tek politik davanın da Kutlu ve Sargın davası olduğu şeklinde bir izlenim batı kamuoyuna benimsettirilmeye çalışıldı. Böylece, binlerce siyasi tutuklu unutuldu, Kürdistan'daki zulüm, işçi ve gençlerin eylemleri, halk üzerindeki yasaklar bir kenara bırakıldı.

...

T'K'P ve TİP Davasıyla ilgili olarak şimdiye kadar yapılan faaliyetlerin, (Kasım 87'den bu yana Türkiye'ye gidip gelen heyetlerin, çeşitli şehirlerdeki toplantı ve gecelerin, basında çıkan haberlerin vb.) Türkiye'deki durumun yeniden Avrupa'nın gündemine çıkmasına etkide bulunması bağlamında şüphesiz bazı olumlu sonuçları olmuştur.

Ne varki bu olumluluk, Türkiye Halklarının Faşizme Karşı Mücadelesinin inkarı ve bu meşru mücadele nedeniyle tutuklanmış binlerce kişinin varlıklarının ve bunların 8 yıldır aralıksız süren direnişlerinin unutulması, Devrimci-Demokratik Güçler'in "teröristler" olarak karalanması sayesinde elde edilmiştir.

T'K'P - TİP Davası Merkezli Dayanışma faaliyetlerinin yarattığı "başarı", Türkiye Halklarıyla Dayanışma Hareketi'nin bir çok olumlu değerinin ve kazanımının yozlaştırılması pahasına elde edilen bir sonuç olmuştur.

Özetle, T'K'P ve TİP'lilerce bunların kardeş partileri, gerçek enternasyonalizm ruhunun (Sovyet dış politikalarının çıkarlarının değil) ve halkların dayanışması ve kardeşliği anlayışının bir gereği olarak binbir emek ve çabayla yaratılmış değerleri kendi çıkarları için bir çırpıda feda etmişler ve bu feda edişin karşılığında Türkiye'de demokrasinin varlığı-yokluğu meselesini Avrupa'da yeniden tartışma gündemine aldırmışlardır. Bedeli, bir çok değerin yozlaştırılması ve kazanımların kaybı olan bir sonuca ne kadar olumlu denebilir?

Devrimci mücadelede ve sosyalist bir perspektifte, hedef ile izlenen politika ve hedefe ulaşma şekli arasında uyum ve uygunluk aranır. Kutlu-Sargın Davası merkezli dayanışma faaliyetlerinin ulaştığı(ulaşacağı) hedef, politik bakımdan yanlış bir doğrultu üzerinde şekillenmiştir. Halen de öyledir.

Şöyleki:

1-) T'K'P - TİP Davası ile demokrasi arasında kurulan bağ, Avrupa halklarına Türkiye'de demokrasinin tek eksiğinin komünist partisinin yokluğu olduğu mesajını vermektedir.Böylece, 12 Eylül Rejimi'nin bizzat kendisi tarafından, ABD, F. Almanya ve NATO tarafından Türkiye'de demokrasiye geçildiği yalanına soldan ortak olunmuştur. Bunun yanısıra, 12 Eylül Rejimi'nin halen devam eden faşist, otoriter, baskıcı ve yasakçı özellikleri, emekçilerin ve ilerici-devrimci güçlerin çektikleri sıkıntılar unutturulmaktadır. Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması ile demokrasiye geçişin tamamlanacağı; öte yandan 141.-142. maddelerin kaldırılmasıyla ise tam bir demokrasinin kurulmuş olacağı fikri savunulmakta; bu yanlış denklem Avrupa'daki demokrasi güçlerine dayatılarak, Dayanışma Hareketi Güçleri'nin enerjisi boşa akıtılmaktadır.

2-) " Kutlu ve Sargın'a Özgürlük" kampanyası, 12 Eylül'den sonra suçlu ve sakıncalı ilan edilen ve bir bölümü halen tutuklu ve hükümlü olan 250 bin dolayındaki kişiyi unutturan bir özellik taşımaktadır. Sanki Türkiye'de Kutlu ve Sargın'dan başka tutuklu yokmuşcasına hareket edilmekte; böylece Genel Af mücadelesini, cezaevleri şartlarının iyileştirilmesi, 12 Eylül Adaletinin bütün sonuçlarıyla iptal edilmesi gibi temel ve güncel taleplerin üzeri gölgelenmektedir.

3-) Sözkonusu kampanya, " Türkiye'de tek politik dava, T'K'P - TİP Davasıdır." tezi üzerine oturtulmaktadır. Böylece sonuçlanmış ya da halen devam eden büyük -küçük tüm siyasi davaların siyasi yanı perdelenmekte; bu davalarda yargılanan kişilerin birer "terörist" olduğu, "şiddet eylemlerine karıştıkları" şeklinde Evren - Özal tarafından yapılan propagandalara soldan destek olunmaktadır. (Kendi meşruiyetini ve haklılığını, devrimci güçlerin karalanıp ezilmesinde, bu güçlerin siyasi varlıklarının unutturulmasında arayan bir politika ancak rezillik sıfatıyla tanımlanabilir.)

Öyleki T'K'P ve TİP'liler kendileri doğrudan, hem de Türkiye'ye gönderdikleri heyetlerin bazıları aracılığıyla Türk Ceza Kanunu'ndan 141-142'nin yanısıra şeriat düzenini yasaklayan 163. maddenin de kaldırılmasını talep ederken binlerce devrimcinin yargılandığı 146. maddeyle ilgili hiç bir tavır alamamaktadırlar. (örnekleri çoğaltmak mümkündür.)

Sonuç olarak söylemek gerekirse:

Herhangi bir siyasi tutuklu ile, herhangi bir grup davası ile dayanışma kapsamına girmesinin ötesinde ve dışında bir özelliği ve yönü bulunmayan Kutlu ve Sargın (TB'K'P) davası, T'K'P ve kardeş partilerinin uzun vadeli hesapları ve daha başka faktörler nedeniyle neredeyse dayanışma hareketinin tek gündemi haline getirildi. Kutlu - Sargın kampanyası tam da T'K'P'nin meşrebine ve çalışma şekline uygun bir rotada gelişti ve geliştiriliyor.

Burada asıl önemli olan, yukarıda işaret ettiğimiz olumsuz (ve çirkin) sonuçlara Avrupa'daki bir takım demokrat çevrelerin ve sosyalist güçlerin nasıl ortak olabildiğidir.Bir bölümü 8 yıldan beri sürüp gelen, zaman zaman alevlenen doğru politik temellerdeki dayanışma hareketinin içinde yer almış olan bu çevreler, nasıl oldu da, Türkiye Halklarının geçmişteki ve şu andaki taleplerini unutturan; binlerce politik tutuklu ve hükümlü gerçeğini gündemden çıkaran, çarpık bir demokrasi tanımını benimseyen politikalara ortak olabildiler?

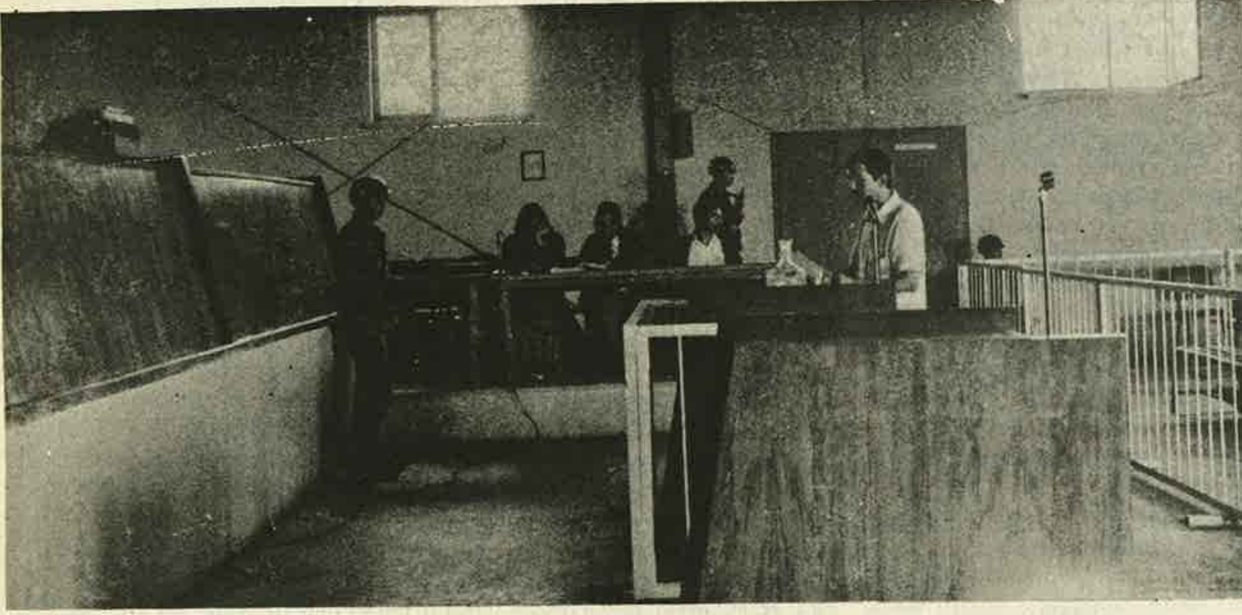
Şüphesiz bu kişiler ve çevreler bir dayanışma ruhuyla hareket etmişler ve yukarıdaki olumsuzluklara ortak olabileceklerini hiç düşünmemişlerdir. (Yeri gelmişken vurgulayalım ki TB'K'P Davası için bir şeyler yapanları kınamıyor, bu davayla da diğer tüm davalarla olduğu gibi dayanışmanın bir demokratik görev olduğunu düşünüyoruz.)

Ne varki, temiz duygularla hareket ediyor olmak, politik bakımdan yanlışlık yapmamın, ya da olumsuzluklara ortak olmanın önünde engel olamıyor.

T'K'P'lileri değil ama, (Ç ünkü T'K'P'liler, eski huylarından vazgeçmiyeceklerini hergün bir kere daha kanıtlıyorlar) Kutlu - Sargın Davasıyla dayanışma kampanyasına katılanları, dayanışma hareketi perspektiflerini sorgulamaya davet etmek hakkımız olsa gerek.

Sadece iki Genel Sekreter'le değil, Kutlu ve Sargın'ında içinde yeraldıkları binlerce tutukluyla; Sadece TB'K'P Davasıyla değil tüm siyasi davalarla dayanışmak en doğru tutumdur. Bu tutum bulanıklaştırılmamalıdır.

DEVRİMCİ YOL DAVASI SAVUNMALARLA DEVAM EDİYOR



12 Eylül sonrasında açılan toplu davalardan birisi olan Ankara Devrimci Yol Davası savunmalarla devam ediyor. 10 Ağustos 1988 günü başlayan savunma aşamasında ortak siyasi savunmanın okunması 9 Eylül günü tamamlandı. Eylül ortasında kişisel savunmalar başlayacak. Yaklaşık 1 ay sürmesi beklenen kişisel savunmaların okunmasından sonra sıra avukat savunmasına gelecek. Devrimci Yol Merkez Davası ile ilgili kararın bu yıl sonunda veya 1989'un ilk ayında açıklanabileceği tahmin ediliyor.

Devrimci Yol Merkez Davadan tutuklu olan arkadaşlarımız siyasi savunmayı birlikte hazırladılar. Tutukluların hepsinin ortak savunması olarak hazırlanan 800 sayfalık metin mahkemede Oğuzhan Müftüoğlu tarafından okundu. Oğuzhan Müftüoğlu'nun yanısıra Melih Pekdemir ve diğer bazı arkadaşlar tarafından da mahkemede okunan savunmanın yaklaşık 500 sayfası siyasi sorunları içermektedir. Arkadaşlarımız, siyasi savunmaya ek olarak mahkemeye, işkence ve 12 Eylül öncesi faşist cinayetleri içeren yaklaşık 300 sayfalık ek dosyalar verdiler.

Ortak savunmanın okunması 9 Eylül günü tamamlandı. Duruşmaların bundan sonraki aşamasında tutuklu ve tutuksuz sanıklar kendi hukuki durumlarını içeren kişisel savunmaları okumaya başlayacaklar.

Ankara Devrimci Yol Davası 1980 Ekimi'nde başlatılan soruşturma ve operasyonlar üzerine açıldı. Davanın hazırlık soruşturması yaklaşık 2 yıl sürdü. Arkadaşlarımız mahkemeye ilk kez 19 Ekim 1982 tarihinde çıkarıldılar. Halen 723 kişinin sanık olarak yargılandığı dava, 420 klasörden oluşuyor. Tutanakların ise 7 bin sayfayı bulduğu öğrenildi. 19 Ekim 1982 tarihinde başlayan ve sanık sayısı 570 olan davada askeri savcı 250 kişinin idamını istiyordu. Davanın sanık sayısı daha sonra 723'e çıktı. İlk dönemlerde tutuklu sayısı 420 dolayında olan davanın ileriki aşamalarında tahliyeler başladı. Dava savunma aşamasına geldiği sırada 67 kişi tutuklu bulunuyordu. Askeri savcı, esas hakkındaki mütalaasında 74 kişinin idamını istiyordu. Savcı sanıklardan sadece 173'ünün beraatini geri kalanın ise 1 yılla 20 yıl arasında değişen cezalarla cezalandırılmasını istiyordu.

Davayı 210 avukat savunuyor.

Türkiye'deki Toplu Davalar ve İşkence Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nda Tartışıldı

DEVRİMCİ YOL Davalarını izlemek üzere Ağustos ayında Türkiye'ye giden İsviçre İnsan Hakları Delegasyonu ile Cenevre Devrimci İşçi'nin çabaları ve girişimlerinin sonucunda Türkiye'deki toplu davalar ve işkence konusu Birleşmiş Millet İnsan Hakları Komisyonu'nda tartışıldı. Toplantı 1 Eylül günü Cenevre'de yapıldı. Toplantıya, BM'e üye ülkelerin temsilcilerinin yanısıra Birleşmiş Milletlerce tanınmış çeşitli kuruluşların temsilcileri katıldı. Yaklaşık 250 kişinin katıldığı komisyon toplantısında kısa adı FİDH olan Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu BM Temsilcisi Alejendro Teitelbaum söz alarak Türkiye'deki durumun tartışılmasını önerdi. Türkiye temsilcisinin itirazına rağmen öneri kabul edildi. Daha sonra söz alan FİDH temsilcisi, Türkiye'den kendilerine ulaşan son bilgileri üyelere aktardı. A. Teitelbaum, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler'e üye olduğunu, fakat imzaladığı anlaşmalara uymadığını söyledi. Buna örnek olarak bu yıl başında imzalanan İşkence Sözleşmesi'ni gösterdi. FİDH temsilcisi şöyle dedi: *"Türkiye bu anlaşmayı imzaladığı halde anlaşmanın gereklerini yerine getirmemektedir. Mesela,* İşkence Sözleşmesi'nin 15. maddesi, işkence altında alınan ifadelerin mahkemelerde delil olarak kullanılmasını yasaklamaktadır. Öğrendiğimize göre, Devrimci Yol ve diğer siyasi davalarda sanıklar hala işkence altında alınan ifadelere dayanılarak suçlanmaktadırlar. Ayrıca Türkiye'deki yargılamaların adil olmadığını görüyoruz. Siyasi davalar askeri mahkemelerde görülmektedir. Bu durum da uluslararası anlaşmalara aykırıdır. Siyasi kişilerin askerler tarafı, hem de hukuk bilgisi olmayan subaylar tarafından yargılanmalarını aklım almıyor. Bu duruma son verilmesini, BM'in Türkiye'yi anlaşmalara uyması konusunda yeniden uyarmasını, uymazsa yaptırım uygulanmasını istiyoruz."

Hem Birleşmiş Milletler hem de Avrupa Konseyi ve Parlamentosu tarafından insan hakları konusunda uzman ve resmi bir kuruluş olarak tanınan FİDH temsilcisinin konuşması Af Örgütü ile diğer bazı kuruluşlar tarafından desteklendi.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun bazı üyeleri bir an önce Türkiye'nin insan hakları konusunda dikkatinin çekilmesini isterken bazı üyeler de o tarihlerde Türkiye'de incelemeler yapan BM heyetinin dönmesini, ondan sonra bir tutum alınmasını önerdiler. Çoğunluğun öneriyi desteklemesi üzerine komisyon başkanı toplantıyı daha sonraki bir tarihe erteledi.



ÖZLEM POSTASI

ÇOCUKLAR YAŞAMIN ÇİÇEKLERİDİR

AYLIK ÇOCUK DERGİSİ

FİYATI: KDV DAHİL PARASIZDIR

SAYI: 1

1 NİSAN 1988



ÇIKARKEN

Sevgili Küçük Okurlarımız,

Uzun zamandır siz sevdiklerimizden uzağız.

Sizlerden gelen mektuplarla yılların özlemini gidermeye çalışıyoruz. Biz 7. koğuştaki arkadaşlar birçok sevgili küçük dostlarımızla yazışmaktayız. Sizlerin mektupları daha sıcak, daha içten ve gerçekçi geliyor bizlere. Yaşlarınızın küçük olmasına karşın çok şeyi sizlerden öğrenmekteyiz. Bizlere kavrattığınız en önemli şey ise, olduğunuz gibi görünmenizdir.

Birbirimize karşılıklı aktaracağımız şeylerin olduğuna inanmaktayız. Sizlere çok yönlü ulaşabileceğimiz inancıyla aylık bir dergi çıkarma gereksinimi duyduk. "ÖZLEM POSTASI" adlı dergimiz böylesi bir dileğin ürünüdür. Özlem Postası sizlerin ve arkadaşlarınızın katkılarıyla yaşayacaktır.

Aydınlık günlere doğru, birlikte yürüme dileğimizi canlı tutmak isteriz.

Sevgilerimizle...

Ethem KARA, Ali ALKAN, Beşir ÇAVUŞ, İbrahim ÇELİK, İlker YAZAR, Şener ACIKGÖZ, A. Yücel ÇİFTÇİ, Fahri TABAN, Mehmet ÇALIK, Vedat COŞKUN

FIKRA

Öğretmen, sözlü sınav için öğrencisi Temel'i tahtaya kaldırır. Temel'e sorar;

— Oğlum! vücudunda kaç kemik var? der. Temel hiç düşünmeden "213 tane kemik var öğretmenim" der.

Öğretmen;

— Ama oğlum! Nasıl olur? Ben size insan vücudunda 212 tane kemik olduğunu öğretmemiş miydim?

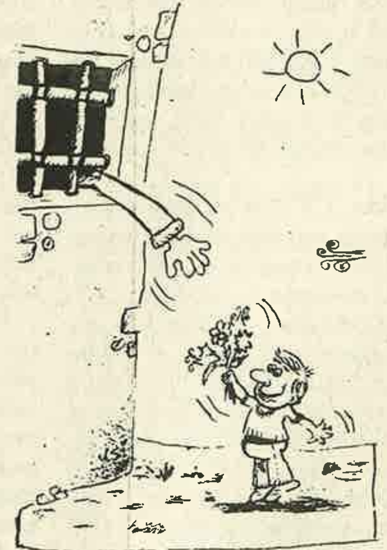
Temel;

— Evet öğretmenim, ama "dün akşam tavuk yerken yuttuğum kemikle 213 oldu".

GÜZEL SÖZLER

— Kitapsız büyüyen çocuk, susuz yetişen ağaca benzer

— Açlık çeken birine bir balık ver ve göreceksin gün boyunca tok kalacak. Ama, ona bir olta yapmayı öğretirsen yaşamı boyunca tok kalacaktır.



ERZURUM CEZAEVİNDE ÇOCUK GAZETESİ YAYINI

Daha önce Erzurum cezaevinde bulunan şimdi ise Bursa cezaevine nakledilen Artvin Devrimci Yol Davası sanıkları mektuplaştıkları çocuklar için gazete çıkarmaya başladılar. Devrimci arkadaşlarımızın çocuklar için yayınladıkları derginin ilk sayısı görülüyor.

BARIŞIN BEDELİ:

KİMYASAL GAZLA ÖLÜM YA DA GÖÇ!



Peşmergeler: Türkiye'ye gelebildiler, ya sonrası?

İran-Irak savaşının -şimdilik- bitmiş olması tüm dünyada olumlu yankılar yarattı. Başta Türkiye olmak üzere birçok devlet, 8 yıldır süren savaş nedeniyle tahrip olan İran ve Irak ekonomilerinin ayağa kalkması için bu ülkelerden pazar kapma yarışına girdiler. Savaş halindeyken savaş tekellerini kalkındıran İran'la Irak, barış halindeyken diğer tekelleri kalkındırmaya hazırlanıyor. İki ülkenin yeniden imarı, uluslararası sermayeye yeni kazanç kapıları araladı. Türkiye herhalde payını alacak. Ne de olsa müslüman bir ülke...

ABD ile SSCB arasındaki yakın ve samimi diyaloğun başlamasından hemen sonra tüm dünyada bir barış dalgası esmeye başladı. Barışan barışana... Vietnam'la Kamboçya, Nikaragua ile Kontralar, Güney Afrika ile Angola, Özal'la Papandreu ilk barışan odaklar olarak sayılabilir. SSCB'nin Afganistan'dan asker çekmeye başlaması, Küba'nın Angola'dan çekilme eğilimini de barış dalgasının içinde bir yere oturtmak mümkün.

Dünayada estirilen bu barış dalgasının geçici bir ateşkes mi, yoksa kalıcı barış ortamına mı giden yol mu olduğu henüz belirsiz. Bunu zaman gösterecek. Savaşlara yol açan sebeplerin iyi niyetlerle ortadan kaldırılamıyacağı gözönüne alınırsa şu andaki havanın geçiciliğinden sözedilebilir.

Geneldeki yumuşama havasının içinde ele alınması gereken İran-Irak arasındaki ateşkesin son derece dramatik bedelleri ortaya çıkmaya başladı. İran'la Irak'ın barışmasının bedeli Kürt halkına ödettirilmeye çalışılıyor. Gerici Irak yönetimi, ateşkes uygulamasının hemen ardından ordularını Kuzey Kürdistan'a yığdı. Irak orduları, kimyasal gaz dahil her türlü aracı kullanarak Kürtleri yoketmeye yöneldi. Bütün dünyanın gözü önünde Kürtler topluca katledilmeye başlandı. Saddam Rejimi'nin bu kalleş tutumu Peşmergelerin aileleriyle birlikte kitleler halinde Türkiye'ye sığınmasına yol açtı. Kimyasal gazın öldürücü etkisi, Peşmergeleri, kendilerini bekleyen tehlikelerden habersiz Evren-Özal yönetimine sığınmaya zorladı.

Şimdiye kadar Irak Kürdistanı'ndan Türkiye Kürdistanı'na 100 bin dolayında Peşmerge ailesi sığındı. Bu rakamın artacağı sanılıyor.

Peşmergelerin, kendi soydaşlarına yıllardır baskı uygulayan T.C. gibi bir devlete sığınmak zorunda kalışı, Kürtlerin tarihsel dramının son bir örneğini oluşturuyor.

Her ne kadar Özal, sınırı geçen binlerce Kürd'ü geri Irak'a göndermemiş ve "bu meseleye insani yaklaşıyoruz." diyerek gelenlere yardım edilmesi talimatını vermişse de, Türkiye'ye sığınan Kürtlerin geleceği belirsiz. Dün olduğu gibi bugün de Kürt Sorunu, bölge devletleri ile bunların bağlı olduğu uluslararası odaklar tarafından kendi çıkarları yönünde kullanılan bir sorun olma özelliğini korumaktadır. Kürtlerin kendi niyetlerinden bağımsız olarak ortaya çıkan bu durum, bir çok devlete Kürtleri bir top gibi kullanma imkanı yaratmaktadır.

Bunun somut bir kanıtı Özal'ın göç olayına yaklaşımıdır. Kendi yönetimi altındaki Kürtlere olmadık baskıları uygulayan Evren-Özal Rejimi, Irak Kürtlerine kucak açmakta, onları kardeş gördüğünü ilan etmektedir. İkinci olarak Özal, Kürtlerin akın akın Türkiye'ye girişine engel olmayarak ve gelenlerin barınma ve beslenme sorunlarının çözümünü sağlayarak iki önemli siyasi çıkar elde etmek istemiştir: Referandum'da Kürt halkının evet oyu vermesini sağlamak, kamuoyunda be batı'da 12 Eylül Rejimi ile ilgili devam eden eleştirileri geçersiz kılmak.

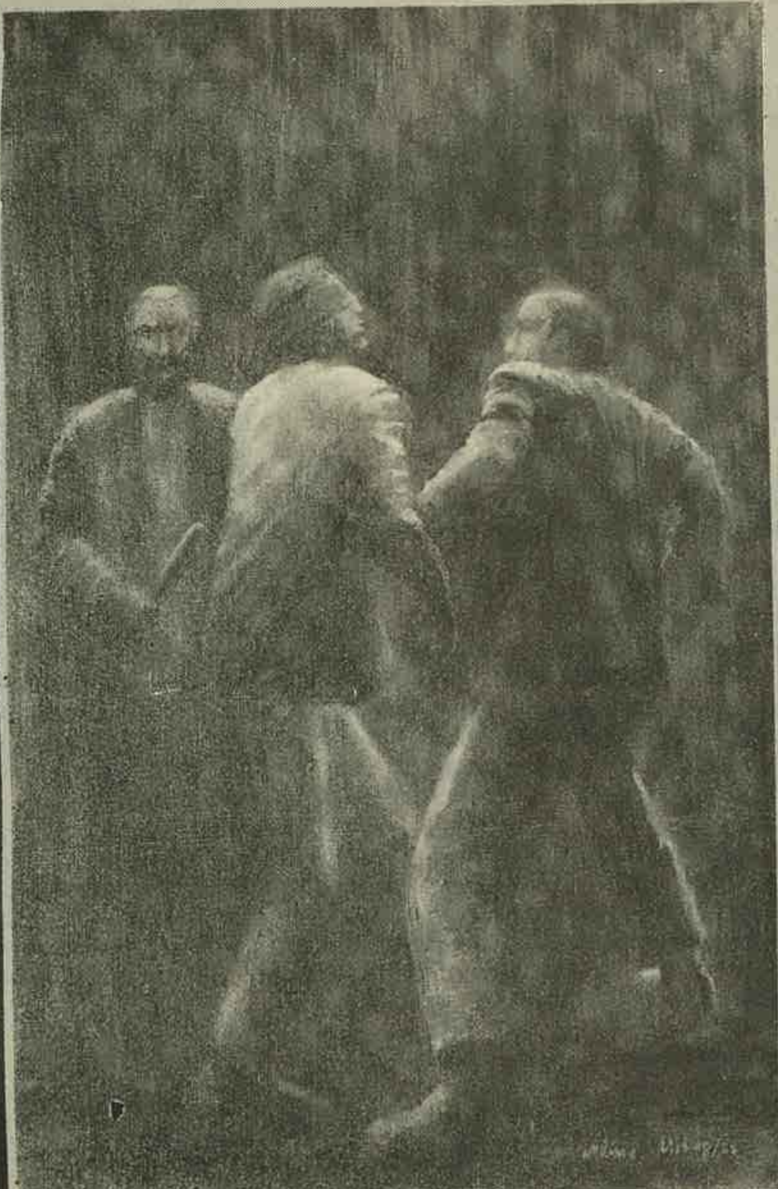
Nitekim 12 Eylül yandaşları hemen propagandaya başladılar. Türkiye'de insan hakları ihlal ediliyor diyenler, Özal'ın son Kürt akını karşısında aldığı insani tavrı da mı görmüyorlar?... Türkiye'de demokrasi ve insan hakları en mükemmel şekilde işlerliktedir." türünden açıklama ve yazılar basında boy göstermeye başladı.

Çok değil bir iki ay içinde Evren-Özal yönetimininin bu iki yüzlü politikası bütün çirkinliğiyle açığa çıkacaktır. 12 Eylül Rejimi tarihten devraldığı Kürt düşmanlığı üstüne kurulu milliyetler siyasetini devam ettireceği için Türkiye'ye sığınan Irak Kürtlerini binbir tehlike beklemektedir. Onlar belki kimyasal gazla öldürülmeyecekler, Türkiye'de. Fakat, sağa sola sürülecekler, aileler parçalanacak, eli silah tutanlar İran'a sürülecek, ya da gizlice Saddam'a teslim edilecek, veya PKK'lı diye tutuklanıp öldürülecekler.

Saddam Rejimi'nin Kürtleri vahşi şekilde imha etme politikasına karşı duyulan öfke ve tepki, 12 Eylül Rejimi'nin Kürtleri daha modern usüllerle yoketme politikalarına iyimser bakılmasını getirmemelidir. Devrimçi ve yurtsever güçler, Türkiye'ye sığınan Kürtlerin durumunu sürekli izleyip bunu demokratik kamuoyuna maletmeli, Evren-Özal yönetiminin bu konuyu kendi çirkin amaçları için kullanmasına izin vermemelidir. Avrupa siyasi kurumları ve kamuyou bu yönde sürekli zorlanmalı, bati ülkelerinin bu konuda tavır alması sağlanabilmelidir.

12 EYLÜL'ÜN RESMİ:

EYLÜL KARANLIĞINDAN



EYLÜL KARANLIĞINDA'n bir tablo: DAL'da işkence.

Felsefesi, oluşturduğu kurumlaşma ve mekanizmaları hala varlığını koruyan 12 Eylül, toplumumuz üzerinde derin izler bıraktı, halkın vicdanında derin yaralar açtı. 12 Eylül en ağır saldırıyı devrimci güçlere yöneltti. Darbeciler, devrimcileri siyasi kimliklerinden vazgeçirmeye, onları kişiliksizleştirmeye özel bir önem verdiler. Bu amaçla akıl almaz yöntemler uyguladılar. Fakat bunda başarılı olamadılar. Emniyet ve cezaevi süreci devrimcilerin kimliklerini ve onurlarını korudukları mekanlar oldu. Bunun yanısıra emniyet ve cezaevleri, devrimcilerin kendilerini ve yeteneklerini yeniden keşfettikleri yerler oldu. Son 3 yıl içinde çok sayıda tutuklu devrimcinin şiiri, hikayesi, romanı yayınlandı. 12 Eylül süreci, böylece sanat ve kültür alanında da deşifre edilmeye başlandı.

12 Eylül Dönemi ile ilgili olarak yayınlanan son kitaplardan birisi 12 Eylül'ün resmini çiziyor. **Alime Mitap**'ın **12 Eylül Karanlığını** resmettiğitablolar ve desenler bir kitap halinde yayınlandı. **Alime Mitap**'ın resim ve desenleri geçtiğimiz Mayıs ayında İstanbul'da birkaç galeride sergilendi. Sanat çevreleri tarafından ilgiyle izlenen serginin desenleri **"12 Eylül Karanlığından"** adıyla Belge Yayınları tarafından yayınlandı.

ALİME MITAP

Kitaba bir önsöz yazan tanınmış eleştirmen ve yazar **Vedat Günyol** şunları vurguluyordu kitapla ilgili olarak:

"Hapislik yaşamı, özellikle 1971'den bu yana, politikaya bilinçle bulaşmış gencecik insanlarımızın, gerek tek tek, gerek birarada, kendi kendileriyle ve toplumla hesaplaşmalarına yol açarken, bu hesaplaşma bir şiir, öykü, roman, anı ve resime soyunan çabalarıyla alabildiğine zenginleşmekte. Son on beş yıldır, cezaevlerinden nice nice yetenekli şair çıktı ortaya, adlarını sanlarını gizli tutup, yarışmalara katılarak ödül üstüne ödül kazanan.

Elimizdeki bu yağlıboya ve karakalem toplamı resimlerle süslü kitapta beş yaşından başlayarak resim çizmeye gönül vermiş bir aydın kişinin, cezaevinin iç ve dış yaşamından yansıyan acıları, çileleri dile getiriyor.

Alime Mitap Salihli'de doğmuş 1954'de. Demek şimdilerde 34 yaşında. Yedi yıl önce, yanı 27 yılının baharında, cezaevine sokulmuş eşiyle birlikte, kafasını ve yüreğini -yerleşik düzene ters düşme pahasına- yurdunun esenliğine adamış insanlar olarak.

...

Kitaptaki resimlere topluca bakarsak diyebiliriz ki, içerdekilerden dışardakilere taşan bir acı karşısındayız. Bu resimlerde, dışarıdan taşan acı, içeriye süzülüyor göz yaşlarıyla. Bir acı panayırı ki yürek dayanamaz: Ana kucağında bir çocuk. Dipte bir asker silueti seyirci durumunda. Torununa sarılmış bir nine. Gözleri bağlı bir adamı ite kaka çekiyor askerler. Bir de, idam edilmiş bir adamdan geride kalan eşyalar: bir kol saati, bir gözlük, ayakkabıları, bir battaniye, yırtık pırtık giysiler. Kolları çengellere bağlı bir kız. Dikenli teller önünde ağlayan bir kadın.

*İşte **Alime Mitap**'taki acı ve insanlık onuru taşıyanlara mesaj bu resimlerde odaklanıyor.*

Bütün bu resimler içinde bir tanesi var ki olağanüstü: Gözleri bağlı bir güzel insan. YÜz çizgilerinin güzelliği mi dersiniz, direnç dolu onurlu tutumu mu dersiniz, güzelin güzeli bir portre bu. Ben buna "Gözleri bağlı Prometheus" diyorum.

..."

Vedat GÜNYOL

Sosyalizm Zorunluluk

Geçtiğimiz Haziran ayı sonlarında gerçekleşen SBKP 19. Parti Konferansı, Gorbaçov açılımlarının onaylanması ile sonuçlandı. Batı basınında sıkça sözü edilen reform yanlısı ve karşıtları arasındaki hesaplaşma ve bölünme olasılığı gerçekleşmedi, 47 yıllık bir aradan sonra ilk kez gerçekleşen konferansın canlı tartışmalara sahne olduğu tüm gözlemcilerin ortak kanısıydı.

Gorbaçov açılımlarının parti tarafından onaylanması; başlatılan reformların önünün kesileceği, Kuruşçev'in başına gelenlerin bir benzerinin Gorbaçov'un da başına gelebileceği yolundaki kaygıları şimdilik geri plana itmiş bulunuyor.

Konferansın göze çarpan diğer bir özelliği de, resmi tören havasında yapılan monotonlaşmış ve göstermelik bir onay mekanizmasına dönüşen parti kongrelerinden farklılığıydı. Anlaşılan "açıklık" rüzgarları parti saflarında yankı bulmuş olmalı ki, resmiyeti onaylayıcı donukluk yerini tartışmacı bir tutuma terkediyordu.

Bu konferans vesilesiyle bizler, sosyalizme ilişkin sürdürmekte olduğumuz tartışmalarla bağlantılı olarak bazı noktalar üzerinde durmak gereğini duyduk.

Sosyalist hareket saflarında sosyalizm sorunları üzerindeki tartışmaların yoğunlaşarak sürdüğü günümüzde, başta SBKP olmak üzere bir çok politik akım ciddi bir muhasebe ihtiyacı ile yüz yüze gelmiş bulunuyor. Çoğu zaman eski ve terkedilmiş tarihi yanılgıların yeni argümanlarla süslenerek piyasaya sürülmesi gibi can sıkıcı yanları olsa bile ideolojik sahnenin renklenerek çeşitlilik kazanmasına bunların da belli bir katkısı olacağı muhakkaktır.

Tarihin nesnel yasaları, yaşanan sosyalizm pratiklerinin çeşitli yönleriyle sorgulanmasını ve iflasa sürüklenen politikalarının sürdürücülerine muhasebe yapma ihtiyacını dayatmıştır.

Bir muhasebe ihtiyacının doğuyor olması kadar, bunun hangi ana doğrultuda gerçekleşiyor olduğunun bizi çok daha yakından ilgilendireceğini belirtelim.

Bir çıkmazın sonuna gelindiğini görmek ve ondan zorunlu olarak dönmek, *kendi başına anlamlı bir davranış sayılabilir*. Ama bunun, bilimsel öngörü denen bir olguyla pek bağdaşır bir yanı olmadığı vurgulanmalıdır. Bir yanlışı görmek ve ondan dönmek eğer bilimsel öngörü denen bir olgu ile bütünleşirse doğruları yakalama şansına sahip olabilir. Ancak durumun her zaman böyle olmadığı da biliniyor. Özellikle sapkın politik çevrelerin kaşarlanmış unsurlarının, böyle hallerde, gerçeği yakalama şansı çok daha zordur. Sınıf mücadelesi tarihi bunun sayısız örneklerine tanıktır.

Bilindiği gibi, yanlışlar ve doğrular diyalektik bir karşıtlık içinde varolurlar. Bu karşıtlık yaşamın girift karmaşasının mihenk taşına vurulduğunda belirlenen ideolojik kalıplara sığdırılamayan olgularla karşılaşmak her dönem yaşanabilir olasılıklardandır. Üstelik her karşıtlık doğru ile yanlış ikileminde olmayabiliyor. Yanlış olanın da kendi içinde bir takım kutuplaşmalar üretmesi diyalektiğin bir kuralıdır. Kaldı ki doğrular ve yanlışlar şeklinde tasnif edilen olguların konumu daima göreli olarak belirleniyor. Toplumsal mücadele alanında bu olgular, çatışan güçlerin çıkarları tarafından belirlenir. Göreli olmayan, mutlak değişmez doğrular, ancak dinlerin konusu olabilir.

Sosyalist hareket saflarında ilgiyle izlenen Gorbaçov açılımları, SBKP tarihinin önemli dönemeç noktalarından biri olarak kaydedilecektir. Denebilir ki, SBKP, Lenin sonrası dönemde ilk kez geçmiş tarihini ciddi bir muhasebe ihtiyacı ile ele almaya başlamıştır. Dozu yüksek bir eleştiri üslubu ile tarihi hatalara karşı açılan mücadelenin küçümsenemez sonuçları olacaktır. Bunların sosyalizmin geleceği üzerinde kimi kalıcı izler yaratacağı kuşkusuzdur.

İşe bizleri konu üzerinde son derece duyarlı olamaya iten bu gerçekliktir. Eğer sosyalizmin geleceği üzerinde, onun gelişmesini engelleyici yeni ipoteklerin oluşmasını istemiyorsak - ki istemiyoruz- Gorbaçov açılımları üzerinde gözü kapalı methiyeler ya da yüzeysel reddiyeler değil, derinliğine ve kapsamlı bir yaklaşımla soruna eğilmek gerekmektedir. Bugün SBKP'nin sosyalizmin kuruluşunu sakatlayan tarihi hatalarını geç de olsa kabul etmeye başlaması ve kapsamlı bir reform programı ile sahneye çıkması bir çok sol çevrede, artık her şeyin yoluna gireceği sanısına yol açmış bulunuyor. Girilen yolun çıkmaz olduğunu farketmek sanki sosyalizme giden yola kendiliğinden girmeyi sağlayacakmış gibi duygu ve değerlendirmelerin hayli yaygın olduğu görülmektedir.

Geleceğini devrimci bir bakışla delerek gelişmelerin incelenmesinin gerekli ve zorunlu olduğuna inanan marksistler, Gorbaçov açılımlarını, ne SBKP'nin devam edegelen politikasının basit bir devamı sayan yüzeyselliğe ne de bunları sosyalizmi kurtaracak sihirli formüller olarak sunan iyimser bir aptallığa düşmezler. Gorbaçov'un, SBKP'nin geçmiş dönemlerindeki politikasına yöneltiği ağır eleştirilerin cazibesine kapılarak artık her şeyin düzeleceği yanılgısına kapılanlar yalnızca yeni hayal kırıklıklarının besleyicileri olabilir.

Devrimci hareket saflarında da bu yanlış anlayış ve sakıncalı tutumu benimseyenlerin olduğu görülmektedir. Mevcut toplumsal yapıyı "kışla sosyalizmi" diye niteliyerek, tepeden ve emirle yönetim yöntemlerine karşı kitle insiyatifine vurgu yapan Gorbaçov eleştirileri, yalnızca devrimci hareket saflarında değil SBKP'nin muhalifi pek çok çevrede bile reform programının sempativle karşılanmasını sağlamıştır. Böylesi iyimserlikle yüklü bir havanın doğması, uygulamaya sokulan programın sağcı özelliklerini gizliyen bir örtü işlevini de görmektedir.

Oysaki, geçmişe yöneltilen eleştirilerde bir anlamda kendimizi bulmamız, başka bir deyişle yıllardır dile getirdiklerimizin benzeri eleştirilerin yapılıyor olması şaşırtıcı olsa bile kimseyi yanılgıya sürüklememelidir. **Geçmişe yönelik kimi eleştirilerde göze batan paralellikler, geleceğe ilişkin önerilen politikanın kantarında tartılarak değerlendirilmelidir.** Bugün eleştirilen tarihi hataların merkezinde yer alan bir partinin, iflas etmiş ve ipliği pazara çıkmış bir yanlışta ısrar etmekten vazgeçmesi kendi başına olumlu bir davranış sayılabilir. En azından takipçi hareketlerin bundan çıkartacağı önemli dersler olcağı kuşkusuzdur. Ne varki, Marksistlerin tavrı böylesi tek yanlı olumluluk ve sempatiler üzerinde yoğunlaşamaz. Bu noktada neyin nasıl eleştirildiği değil, eleştirilenin yerine neyin konulduğu önem kazanır. Bu gerçeklik, bizi yalnızca Gorbaçov'un eleştirileri üzerinde değil, bugüne ve geleceğe ilişkin önerilen politikanın özü üzerine kafa yormaya yöneltmelidir.

Sovyet toplumunda, bunalımlara yol açan toplumsal tıkanıklıkları açmak için bir bakıma zorunlu olarak başlatılan nisbi demokratikleşme girişiminin arka planında yeralan politikanın sağcı karakterinden doğan büyük bedelleri varki bunların gözardı edilmesini hiç bir marksist içine sindiremez. Bunlar bir devrimci hareket için mazeret götürmez şeylerdir.

Nedir bu bedeller?

Dün olduğu gibi bugün de, dünya halklarının sosyalizm mücadelesi SBKP'nin ilgi alanına girmiyor. Onları ilgilendiren tek şey kendi "**sosyalizm**"lerinin problemleridir. 30'lu 40'lı yıllardan itibaren kendi "**sosyalizm**"lerinin çıkarlarına bağlı kılınan enternasyonalizm anlayışında özde bir değişiklik meydana gelmiş değildir. İç politikaya bağlı olarak dış politika alanında gözlenen değişiklikler öze ilişkin bir değişimi ifade etmiyor.

Detant ile başlayan Sovyet dış politikası, kapitalist Batı ile anlaşma, uzlaşma ve gerginlikleri giderme temeli üzerine oturmaktaydı. Kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişme ve bunun belli bir toplumsal formasyon içindeki özgül ifadesi olan emeksermaye çelişmesi gibi sosyalizm mücadelesinin temel çatışmasını karakterize eden olgular ve bunların gerekli kıldığı devrimci görevler, SBKP'nin gündeminde dün olduğu gibi bugünde yer almıyor. Değil, dünya haklarının ulusal bağımsızlık ve sosyalizm mücadelelerini enternasyonalist bir ruhla desteklemek; aksine, onlar, kendi takipçilerine ve yandaşlarına, "**kendi burjuvalarınızla uzlaşma ve anlaşmaya bakın, onları kızdıracak, ürkütecek politikalardan uzak durun**" mesajını vermektedirler.

Bir ülkenin dış politikası iç politikanın ayrılmaz bir parçasıdır.

Bugün Nikaragua devrimini, verdiği destekleri kesmekle tehdit ederek savaştığı güçlerle anlaşmaya zorlayan bir parti, içte devrimci dönüştürücü bir politikanın sürdürücüsü olabilir mi? TBKP'nin politik çizgisini açıkça ve iyice sağa çekmesinin; devrim hedeflerinden vazgeçildiğini ve yalnızca kapitalizm çerçevesinde kalacak reformlar için mücadele edileceğini açıkça ilan ettikten hemen sonra iki yöneticisini legal parti kurmak üzere ülkeye geri göndermesinin bir nedeni neden Gorbaçov'un uzlaşma davetleri olmasın?

İşte Sovyetler Birliği'nde nisbi "**demokratikleşme**" sürecini başlatan girişimlerin arka planında emperyalizm ile uzlaşma çizgisinde yürüyen ve bu uzlaşma zeminine zarar veren her devrimci girişime antipati ile bakan sağcı politikalar yeralıyor.

Başlatılan nisbi "**demokratikleşme**" girişimleri belki bir çoğunun gözünü kamaştıran parıltılı bir başlangıç olmuştur.

Bu parıltılı başlangıç bir çoğunda şaşkınlığa yol açsa bile, marksistler bilir ki, demokratik süreçlere izin vermeyen bürokratik otoriter yapılarda başlayacak her nisbi demokratikleşme bizzat demokrasinin elde edilmesi anlamına gelmeyecektir.

İç politika açısından, Gorbaçov açılımları irdelendiğinde Ekim Devrimi ve Lenin'in düşüncelerine bolca çağrışım yapılmasına rağmen durumun hiç te öyle olmadığı görülür.

Yaşanan ekonomik kriz durumuna çözüm olmak üzere piyasa ilişkilerinin canlandırılması sözkonusudur. Bu da politik yapının uygulanacak yeni ekonomik politikaya göre yeniden düzenlenmesini kaçınılmaz hale getiriyor. Yeni politik açılımın önünde engel oluşturan ilişkilerde ve yönetme biçimlerinde batı düzenlemelerinin yapılması anlaşılır bir durumdur. Bu bakımdan nisbi "**demokratikleşmeyi**" sağlayan politik arka planın kavranması halinde uygulamaya sokulan politikalara özünde piyasa sosyalizmini hedefleyen liberal bir anlayışın egemen olduğu görülür. Bu da hiç denenmemiş bir yol değildir. Burada Yugoslav deneyinin ortaya getirdiği handikapları hatırlatmak yeterlidir.

Gorbaçov açılımlarının en parıltılı yanını oluşturan, kuşkusuz ki, nisbi demokratikleşmeye yol açan girişimlerdir.

Bir demokratikleşme sürecinin, sosyalist demokrasinin yerleşmesi ile taçlanması için, yığın insiyatifinin harekete geçirilmesi kadar, yönlendirici öncünün (partinin) politik doğrultusunun da tayin edici bir önemi olacaktır. **Yığın insiyatifinin devrimci bir doğrultuda gerçekleşmesi, ancak emekçi yığınların sınıf bilincine ulaşması halinde mümkündür.** Bu anlamda sıradan bir kitle insiyatifi değil, bilince ulaşan kitlelerin insiyatifi süreçteki gelişmeyi belirleyecektir.

Elbetteki, sosyalist demokrasinin yapısal unsurlarından biri sayılması gereken Sovyet gibi yığın örgütlerinin, iktidar organı olarak "**halkı tam yetki ile temsil etmesi**" ve "**yürütme üzerinde gerçek bir üstünlük kazanması**" işçi sınıfının egemenliğinin önemli kazanımlarından biri olacaktır. Sosyalist demokrasinin felçli hale getirilen ayaklarından birinin yeniden canlandırılması doğrultusundaki girişimler eksik ve yarım kalsa bile mevcut brokratik taşlaşmanın statik yapısını bozacaktır. Ancak, Sovyetlerin devrimci bir işlev yerine getirmesi kendiliğinden gerçekleşemez. Doğası gereği, bu aygıtlar farklı eğilimleri bünyesinde taşıyacak ve politik güçlerin etkilenmesine açık bir alan oluşturacaktır.

Bu nedenle, bu kurumların Ekim Devrimi'nden sonraki süreçte görüldüğü gibi tek parti iktidarı altında hak ve yetkilerinin kısıtlanarak partinin yan komiteleri haline getirilmesi veya vesayet altında tutularak işlevsiz hale getirilmesi her zaman mümkündür. **Bu aygıtların devrimci bir işlevi yerine getirmesi için yalnızca varolmaları değil, bunların yanı başında işçi sınıfı çıkarlarıyla örtüşen doğru bir politik önderliğin bulunması gerekmektedir.** Oysaki sosyalist demokrasinin temel ayaklarından biri olan işçi sınıfının politik öncüsü(partisi) de Sovyetler Birliğinde felçlidir. Fiili olarak sınıftan kopmuş ve ona yabancılaşmış ve sosyalizme aykırı bir toplumdal yapının mimarı durumundaki SBKP önderliğinin ve tek parti tekelinin devam ettiği bugünkü koşullarda, Sovyetler yeniden iktidar organı haline dönüştürülse bile bunların devrimci dönüştürücü bir işlev yerine getirmesinin önünde ciddi engeller varolmaya devam edecektir. Revizyonist politika girdabında bu aygıtların "**piçleştirilmesi**" her zaman mümkündür.

Sovyet toplumunda başlayan nısbi demokratikleşme hareketinin ne gibi sonuçlar getireceği bugünden tam kestirilmese bile bu sürecin Gorbaçov politikaları eşliğinde proleter bir demokrasi ile bütünleşmeyeceği açıktır. Ne var ki, bu nisbi demokratikleşme girişimine bile, kanalların sıkıca tıkandığı için dışa vuramayan toplum bünyesindeki dinamiklerin harekete geçmesine yetti. Tarihin garip cilvesi, sosyalist devrimden yetmiş yıl sonra ilk kitlesel başkaldırı milliyetçi talepler etrafında gerçekleşti.

Yıllardır bünyesinde ne burjuva ne de proleter içerikli demokratik süreçlere izin vermeyen bir toplumsal yapıda başlayan nisbi bir demokratikleşme, toplum dinamizminin saklı kuvvetlerinin ortaya çıkışını sağlayacaktır. Bünyesinde saklı bulunan çelişki ve çatışmaların itici gücü ile harekete geçen bir toplum dinamizminin hangi kanallarda şekillenip akacağı, mücadele sürecinde yer alan güçler arasında oluşacak güç dengeleri tarafından belirlenecektir. Sovyetler Birliği için bugün söylenebilecek olan, birincisi, toplumsal süreci yönlendiren SBKP'nin izlediği sağcı politikalar nedeniyle, ikincisi sovyet proleteryasının uzun bir tarihi süreç boyunca *politik süreçlerin dışında tutulması dolayısıyla yeniden sınıf bilinçli bir* politik güç haline gelmesi kısa sürede olanaklı görülmediğinden toplum dinamizminin sosyalizm kanallarına akışı yakın bir olasılık olarak gözükmemektedir.

Ekim Devrimi öncesi sosyalizm soyut bir idealdi. Ekim onu somut bir gerçeklik haline getirdi. **Ekim'in üzerinden 70 yılı aşkın bir süre geçmesine rağmen bu devrim hala çeşitli açılımların dayanak noktası.**

Gelmiş geçmiş tüm SBKP yöneticilerinin yaptığı gibi, Gorbaçov da açılımının tarihsel dayanaklarını Lenin'e dayandırma çabası içindedir. Dün kitle insiyatifine olanak tanımayan, "**emirle yönetim**" esasına dayanan ve "**Leninist normlardan sapmanın sonuçlarına**" malul olan uygulamalar Lenin'e dayanılarak savunuluyordu. Dünün politikalarını yerin dibine batıran bugünkü politikalar da Lenin'e dayanma savınadadır. Biraz daha gerilere gidilirse benzer tablolarla her an karşılaşmak mümkündür. Stalin, Lenin'e dayanarak Troçki'yi karşı devrimci; Troçki ise yine Lenin'e yaslanarak Stalin'i "**devrimi ihanete götürmekle**" suçlamıştır. Öyleki, SBKP tarihinde oluşan bütün politik kutuplaşmaların her biri ötekini yerin dibine batırırken hep Lenin'i arkalarına almaya özel bir gayret göstermiştir. Biraz gayret gösterince herkes bu mirastan yararlanabileceği bir parça bulabilmektedir. Bu gayretlerin bir sonucu olarak çizilen tablolardan hangisinin Lenin'i yansıttığını anlamak güçleşiyor. Sonuçta Lenin ve Leninist bakış açısının ne olup olmadığı tam bir arap saçına dönüyor.

Ülkemizde durum hiç te bundan farklı değildir.

Ülkemizde, anarşist, "**sivil toplum**" cu liberal kanatlar dışında kalan solun büyükçe bir bölümü Ekim'in mirasçısı rolünde. Her bir küme, bu geleneğin bir yanını sivrilterek kendisine yontmaktadır.

...ilkeleri mi?

...rın teorisi mi?

Kısacası, tarihsel mirasın değerlendirilmesi ve bugün için yol gösterici bir teorik birikim olarak kullanılması başlı başına bir sorun oluşturuyor. Eğilinmeşi gereken ana sorunlardan biri de budur.

Şunu hemen belirtelim ki, Ekim geleneğine yaslanmak, ne onu taklit etmekle ne de kimi tezlere arka plan oluşturmak amacıyla onu sağından solundan çekiştirmekle olanaklı değildir.



Ekim'in günümüze kadar uzanan evrensel boyutunun kavranması ancak onu bütünlüklü bir kavrayışla, sınıf mücadelesinin ihtiyaçları çerçevesinde onu doğru temelde yeniden üretmekle olasıdır. Bu bütünlük içinde açıklık ve netliğin sağlanması, doğru bir tarihsel çözümlemenin ana kalkış noktasıdır.

Ekim devrimi ve sonrası süreç, sosyalizmin önce iktidar bazında somutluk kazandığı, teorinin nesnel gerçeklikle tarihte ilk kez (komün deneyi hariç tutulursa) yüz yüze geldiği bir dönemdir. Dolayısıyla Ekim öncesi, **sosyalist yeniden kuruluşa ilişkin ilkeler tarafından belirlenen politikalar, Ekim sonrası süreçte devrimin karşılaştığı özgül zorunluluklar tarafından belirlenmiştir.**

Bugün sosyalist haraketin uğraşmak zorunda olduğu konulardan biri de budur.Burada ayırt edilmesi gereken noktalar vardır. Bu noktalar evrensel ile konjonktürel olan olgu ve politikalardır.Bu ayrımın gözden kaçırılması kimi yanılgıların kökleşmesini sağlamıştır.

Bugün, Ekim gibi bir tarihsel konjonktürün dayattığı kimi zorunluluklar tarafından belirlenen politikaların kalıcı hale getirilerek evrensel teorinin ilkeleri haline dönüştürülmesi sosyalist haraketin yaşadığı bunalımın önemli nedenlerinden birini oluşturuyor. Sosyalizm artık yaşanan pratiklerin sunduğu verilerle tanımlanmaya ve kavranmaya başlanmış, bu ise, ilkelerce belirlenen sosyalizm anlayışından giderek uzaklaşmanın başlangıcı olmuştur.

İşte, Ekim sürecinin incelenmesin, evrensel teorinin ilkelerince değil, dönemin zorunluluklarınca belirlenen politikaların anlaşılır hale getirilmesini yakıcı hale getiren, tarihin Ekim devriminin karşısına diktiği paradoksların varlığıdır. Sınıf mücadelesinin alacağı biçimler üzerinde etkili olan bu özgüllükler kavranmadan yapılacak tarihsel çözümlemelerin eksik ve yanlışlıklarla malül olacağını belirtmeye gerek yok.

Belli tarihi konjonktürlerde devrimci politika sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına bağlı olarak karmaşık biçimlere bürünebilir. Mücadele, toplumsal çelişkiler yumağının merkezinde yoğunlaşarak devam ederken hiç bir zaman tek düze ve kesin biçimler altında düz bir hat izleyerek ilerlemez. Bu saptama Ekim süreci içinde geçerlidir. **Bugün, bir sosyalist toplum bünyesine uymayan aykırı bazı kurumlaşmaların köklerini, Ekim konjonktürünün zorunluluklarınca belirlenen kimi politikaların zamanla kalıcılaştırılmasına dayandığı bir gerçektir.** Bu durum, sosyalizmin sorunları ele alınırken tekrar tekrar Ekim deneyine dönmeyi zorunlu hale getirmektedir.

Teorinin ilkelerince değil, tarihsel konjonktürün zorunluluklarınca belirlenen politikalara örnek olması bakımından, 20'li yılların ortalarına kadarki süreç içinden seçilecek bazı örnekler yeterli açıklığı sağlıyacak kanısındayız.

İlkeler; "aşağıdan yukarıya bölünmemiş bir sovyet iktidarı"nı öngörüyordu. Ancak içsavaş koşulları başka bir gelişmenin yolunu açtı. Kitlelerin devrimci insiyatifi; iç savaş, kıtlık, ve yaşanan yoğun sefalet içinde eridi kayboldu. Bu da sınıfın öncü unsurlarına dayanmayı, bunların iradesinin belirleyici bir önem kazanmasını ve giderek partinin devletle iç içe geçerek bütünleşmesinin başlangıcını oluşturdu.

Emekçi kitlelerin yaratıcı insiyatifinin sosyalizmin kuruluşu için gerekli ve vazgeçilmez olduğunu ileri süren Lenin, sosyalizmin yalnızca bir parti tarafından uygulanamıyacağını kural olarak benimsemesine rağmen, iç savaş sürecinde diğer sol partilerin karşı devrim cephesiyle bütünleşerek sovyet iktidarını yıkmaya kalkışmaları üzerine, Bolşevik Parti dışındaki diğer sol partiler yasaklanır, bu da sosyalizmin tek parti tarafından uygulanmasının başlangıcı olmuştur.

Parti tarihi boyunca, parti içi demokrasinin şaşmaz örneğini yaratan Lenin, iç savaş yıllarının toplumsal çöküntüleriyle savaşırken, partiyi içten zaafa uğratan fraksiyonlaşmayı yasaklamıştır. Bu da daha sonraki yıllarda parti içi demokrasinin kısıtlanmasının bir dayanağı haline getirilmiştir.

1917 Şubat burjuva devriminden sonra, parti politikasının merkezine " bütün iktidar sovyetlere" şiarını yerleştiren Lenin, burjuva devletten temelden farklı yeni tipte bir devlet biçiminin temel organı olarak önerilen sovyetlerin sosyalizmin doğasına uygun bir politik biçim olduğunu belirtmekteydi.

Bu düşünce iç savaş koşullarında değişime uğramıştır. Sovyetler yerine, yetki ve otorite bütünüyle partiye geçmiştir. Henüz bu geçişin gerçekleşmediği iç savaş öncesinde, 5 Kasım 1917'de Petrograd işçilerine Lenin şöyle sesleniyordu:" **Artık devletin başında sizler, kendiniz varsınız; bunu bilin. ... bu andan itibaren sizin kendi sovyetleriniz tam yetkili devlet otoritesi ve yasamacı organlarıdır. ... tüm iktidarı, kendi sovyetlerinizin eline alın.**"

1919 Mart ayında plaga kaydedilen konuşmasında sovyet iktidarını şöyle tanımlar: "**İşçiler ve emekçi köylülerin sovyet adını alan ve sömürücülerin dışarda tutulduğu yığınsal örgütleri devlet iktidarının bütününü ellerinde bulundurmaktadırlar.**"

Yerel ve merkezi tüm iktidarın emekçilerin Sovyet adını alan yığınsal örgütlerinde kurumlaşmasını devrimin ilk yıllarında ısrarla dile getiren Lenin, iç savaş sürecinde bu ısrarından vazgeçmiş, hatta bu düşünceleri, o koşullar için, sovyet iktidarının sonu anlamına geleceğini vurgulamıştır. (Bu farklı tutumun nedenlerini anlayabilmek için elbetteki doğru olan, iç savaş sürecini tüm yönleriyle ele alıp değerlendirmektir. Buna en azından bu yazı çerçevesinde olanak olmadığını belirtelim.)

İç savaşın bütün şiddetiyle gündemde olduğu, Sovyet iktidarının yaşayıp yaşamayacağının ciddi bir tartışma konusu haline geldiği 1920 baharında kaleme alınan "**Sol Komünizm ve Çocukluk Hastalığı**"nda iktidar gücünün kullanımıyla ilgili söylenenler şunlardır:

" **Merkez komitesinin yol göstericiliği olmaksızın, önemli politik ve örgütsel konularda, hiç bir devlet kuruluşu tek başına karar verememektedir.**"

Yine 1921 - 1922 yıllarında sendikalar konusunda sürdürülen tartışmalarda Lenin'in savunduğu fikir; proleterya diktatölüğünün proleter yığın örgütleri tarafından uygulanamıyacağına ilişkin bir nokta.

İç savaş koşullarında, devrimin karşılaştığı ciddi tehlikeleri zamanında ve yerinde tedbirlerle bertaraf etmek için öncünün eylemine dayanmak ve iktidar planında bunu ön plana geçirtmek gerekmiştir. Emekçi yığınlar arasında faaliyet yürüten öncü unsurların büyük bir çoğunluğunu iç savaş nedeniyle orduya katılması sonucu, zaten zaaflarla yüklü olan Sovyet gibi yığın örgütlerinin fonksiyonel özelliklerinin son derece gerilemesine neden olmuştur. Partinin Sovyetleri geri plana iterek bütün ipleri ellerinde toplaması ve giderek devletle bütünleşmesi, proleterye diktatörlüğünün parti diktatörlüğü ile özdeş sayan uygulamaların başlangıcını oluşturmuştur.

Bu listeye; 1918'de çarlık subay ve bürokratlarının göreve çağrılması, işçilerin kendi devletine karşı çıkarlarını kollamak için grev fonunun oluşturulması ilkece benimsenmesine rağmen iç savaşta kimi grevlerin yasaklanması, vs. gibi daha pek çok konuyu eklemek mümkün.

İşte bu ve benzeri uygulamalar, sosyalizmin ilkeleri tarafından değil, devrimin yüz yüze geldiği zorunluluklar tarafından belirlenen politikalardır. O günün koşullarında bir zorunluluğun ürünü olan bu politikaların sosyalizmin evrensel ilkeleri seviyesine çıkartılarak kalıcı hale getirilmesi, sosyalizmin bugün yaşadığı sıkıntıların ana kaynaklarından biridir.

Oysaki, iç savaş sürecinde zorunlulukların belirlediği politikaları büyük bir tehdite karşı karşıya olan devrimi korumak için vazgeçilmez kabul eden Lenin, ömrünün son döneminde başta parti ve devlet yapısı olmak üzere köklü düzenlemelerin acil ve zorunlu hale geldiğini belirtmiştir.

" **Devlet aygıtımız antikalaşmıştır.**"

" **Devlet biçiminin işlemezliği ve devrimcilikle bağdaşmazlığı,**"

" **Dış politika Halk Komiserliğini hariç tutarsak, devlet aygıtımız, büyük ölçüde geçmişin kalıntısı durumundadır ve henüz ciddi bir değişiklik geçirmemiştir.**" (11. Parti Kongresi.)

" **Merkez Komitesine çok sayıda işçinin alınması, onların oldukça kötü durumdaki idari mekanizmamızı düzeltmelerine katkıda bulunacaktır. Gerçekte bu mekanizmayı eski rejimden devraldık. Böylesi kısa bir sürede, üstelikte savaş, kıtlık vb. koşullarda bu mekanizmayı yeniden örgütleme mümkün değildi.**" (22 Aralık 1922.)

Buradan da açıkça anlaşıldığı gibi Lenin, yaşamının son döneminde, mevcut politik yapının büyük ölçüde eski mekanizmaya dayandığını, ve bunun da proleter yığınların iktidar foksiyonlarını engellediğinin farkındaydı. Kısacası, **eski devlet mekanizmasının parçalanarak ortadan kaldırılmasını sağlayan Ekim Devrimi, aradan bir kaç yıl geçmeden yıktığı mekanizmanın yıkıntılarını alarak onun bir benzerini üretmişti.**

Lenin'in ölümünden sonra, onun uyarıları doğrultusunda mevcut idari mekanizmanın kökten yenilenmesi bir zorunluluktu. Ve böylece Ekim Devrimi'nin kendi ilkeleri doğrultusunda gelişmesi mümkündü. Ama tarihin kaydettiği gerçek şu ki, toplumsal gelişme hedeflenen bu ana doğrultuya girmedi. **30'lu yıllardan itibaren süreç bürokratik yapılanmanın pekiştirilmesi ve proleter yığın insiyatifinin tamamen yok edilmesi doğrultusunda gelişmiştir.** Parti devlet iç içeliği çözülmemiş aksine bütünleşmiştir. Sovyetler işlevsizleştirilerek bir kenara itilmiştir. Seçimle göreve gelme ilkesi yerini yukardan atamalara bırakmıştır. Geri çağırma hakkı unutulmuş, **kısacası aşağıdan yönetim süreçlerine ve katılımın her biçimine son verilmiştir. Sonuçta " parti oligarşisinin" yukardan buyruklarla yürüyen yönetim şekli, tarih sahnesine ilk kez çıkan sosyalizmin boğulmasına yol açmıştır.**



LİGAÇEV
Gorbaçov'a karşı muhafazakarlığın simgesi olduğu iddia ediliyor.

Gorbaçov açılımları, boğulma sürecine giren bir "sosyalizm" in nefes borularının iyicen tıkanmaya başladığı bir evresinde zorunlu olarak gündeme gelen ve sistemin kendi içinde ürettiği politikalardır. Üç yıldır gerçekleştirilenlere bakıldığında bunların, seçimlerin gizli yapılması, birden fazla adaylık sistemi, öz yönetim biçimlerini canlandırma gibi, burjuva demokrasilerinde çok daha fazlasıyla varolan kimi demokratik kuralların yerleştirilmesiyle sınırlı girişimler olduğu görülüyor.

Devrimci çözüm, işçi sınıfının gerçek anlamda egemen sınıf halinde örgütlenerek, tüm toplumsal süreci yönlendirecek bir güç olarak tarih sahnesine çıkışını sağlayan çözümdür. Bu, bürokratik bir yapıda, bilince ulaşan emekçi yığınların köklü bir atılım yapması sonucu proleter demokrasiye ulaşmayı sağlayacak politik çözümleri gerekli kılar. Kapitalist sistemden devşirilmiş kimi yöntemlerle böyle bir atılımın gerçekleşmeyeceği açıktır.

Fatsalıların son sözleri:

SON SÖZÜ HALKIMIZ SÖYLEYECEK

SON KARARI TARİH VERECEK

Fatsa Davası'nın karardan önceki son duruşmasında sanıklara son sözleri soruldu. Arkadaşlarımız savunmalarında olduğu gibi son sözlerinde de davalarına sahip çıktılar.

18 Ağustos 1988 tarihindeki duruşmada konuşan arkadaşlarımızın bir bölümünün son sözlerini mahkeme tutanaklarından aynen aktarıyoruz.



Fatsa Davası'nda 7'den 70'e bir halk yargılandı.

ERDOĞAN ASLAN: *Ben ülkemin bağımsızlığını, halkımın özgürlüğünü savundum, demokrasi yolunda sürdürülen mücadelede yerimi aldım. Demokrasi yolunda verilen kavga insanlığın suçluluk belgesi değil, onurlu yaşamın bir parçasıdır. Sevgi ile donanmış, güvenle sınanmış bir yaşam biçimidir. Burada bir kere daha işkenceyi, işkencecileri lanetliyor, yarınımıza koşan çocuklarımızın aynı olayı (işkenceyi) yaşamaması için sadece mahkemeyi değil, tüm insanlığı işkenceye ve diğer insanlık onuruna yönelik saldırılara dur demeye çağırıyorum.*

PERTEV AKSAKAL: *Burada Fatsa Devrimci Yol Davası'nın şahsında bir ülkenin geleceği yargılanmaktadır. Unutulmamalıdır ki bir ülkenin geleceği mahkeme kararlarına sığmayacak kadar büyüktür. Bu, her gücün, her yargının üstündedir. Bu bağlamda, hakkımda verilecek mahkumiyet kararı beni bağlayıcı nitelikte olmayacaktır. Son sözü, bağımsızlık, demokrasi, özgürlük mücadelesinde ezilen ve sömürülen halkımız söyleyecektir.*

MEHMET AK: *Burada vatan haini olarak suçlanmamın nedeni hiçbir çıkar gözetmeksizin ülkemin bağımsızlığı için, halkımın özgürlüğü için yaşama ölümüne koştuğumdan dolayıdır. Şunu belirtmek isterimki, tutsak bir dünyada yaşamaktansa bir adımlık toprak üstünde bağımsız ve özgür yaşamayı yeğlerim. Tarih yanılmaz bir yargıçtır.*

ZAFER DÖVÜŞENLERİN OLACAK

YUSUF ÇAYIR: *Sevdiğim ülkemde o kadar adaletsizlik varki herşeye karşın, doğruları yakalayıp ortaya koyana methiyeler dürülüyor. Davamıza gelince: Kazanacak mıyız, kaybedecek miyiz? İşte soru budur.... İşkencenin uzun ve ölümlü yolları aşarak sanık kürsüsüne kadar gelebilen ve devrimci olduğunu söyleyen bizler asla kaybetmedik. Yarının özgür ve mutlu Türkiyesi bizim haklı olduğumuzu yazacaktır mücadele tarihine... Zafer emperyalizme ve faşizme karşı dövüşenlerin olacaktır... Yaşasın tam bağımsız ve demokratik Türkiye...*

YAŞAR DURMUŞ: *İyiye, güzele, insanın insan tarafından sömürülmediği o mutlu günlere ulaşacak olan Devrimci Yolun acılarla, engellerle, zindanlar ve darağaçları ile dolu olduğunu her devrimci gibi ben de bilmekteyim. Faşist katliamlar, işkenceler, idamlar dünyanın hiçbir ülkesinde halkların devrimci mücadelesini yok edememiştir. Türkiye halklarının devrimci mücadelesi de yeniden kendi dinamiklerini yaratarak zalimlerin zulmünü yok edecektir. Bu salonda mahkeme kuralları usulü gereğince sorulan son sözü, halkların birleşik örgütlü gücü söyleyecektir... Kahrolsun Faşizm, Yaşasın Mücadelemiz...*

ALİ RIZA DEMİRCİ: *Bir*

ye, güzele ulaşmaktır. Emekçi halkın mücadelesinde üzerime düşen görevleri yerine getirmeye çalıştım. Faşizme ve emperyalizme karşı olmanın suç olduğunu kabul etmiyorum. Bir gün mutlaka, faşizmin işkence ve zulmüne karşı onurlarını koruyabilenler kazanacaktır.

NE MUTLU BİZLERE Kİ FATSA'YI YAŞADIK

SEDAT GÖÇMEN: *Biz devrimciler çürüyen emperyalist-kapitalist sistemin rüşvetçi, işkenceci, zulümcü, kokuşmuş temsilcileri değiliz. Bizler, insanların insanları sömürmediği, herkesin kardeşçe yaşadığı aydınlık ve demokratik bir geleceğin temsilcileriyiz. Bizler, ülkemizi faşizmin karalığına, işkencelere ve zulümlere boğanlara karşı direndik, direndik.*

Ne mutlu bizlere ki faşizme ve sömürüye karşı mücadele eden Fatsa'da ülkemiz tarihinin en ileri demokratik uygulamalarının yaratılmasına katkıda bulunduk, ya da bu uygulamalara tanık olduk.

Ne mutlu bana ki, yıllardır işkencelere, zulümlere karşı kararlılıkla direnen arkadaşlarım var, sizler varsınız.

Böyle onurlu, direnişçi ve yiğit insanların yaşadığı ülkede zafer mutlaka, mutlaka gerçek demokrasinin olacaktır.

Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin yılmaz önderlerinden Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez'i hepimiz saygı ve sevgi ile anıyoruz.

ZEKERİYA İNAN: *Devrimci bir insan olarak halkımın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde yerimi aldım. Bu tavrımdan dolayı geçmişte faşist canilerin hedefi idim, bugünse darağaçlarına gönderilmek istenen bir sanığım. Yaptıklarımdan dolayı her zaman onur duydum ve duyacağım.*

Ne kalleş pusularda, ne de darağaçlarında gelen ölümün, ne de zindanların bu mücadeleyi durdurmaya gücü yetmeyecektir. Bu mücadelede canlarını veren tüm insanları saygı ile anarken son olarak belirtmek istiyorum ve inanıyorumki zafer mutlaka emekçi halkların olacak ve halkımız güçlü kollarıyla kendi iktidarını kuracaktır.

ALİ IŞIK: *Halkımın kurtuluşu için haklı bir davada yer aldığım için onurluyum. Faşizmin lanetleneceği, demokrasinin yeşereceği, iyinin güzelin yaşanacağı, emeğin saygınlık kazanacağı bir Türkiye için hayatımın bundan sonraki bölümünde de üzerime düşeni yapmaya çalışacağım.*

FAHRETTİN KUM: *Haksızlığa karşı haklılığın, keyfiliğe karşı meşruluğun, insanlık dışı tüm uygulamalara karşı insanlık değerlerinin yüreği, bilinci olarak direniş türküsünü her zaman söyleyeceğim... Kahrolsun emperyalizm ve faşizm. Yaşasın mücadelemiz...*

»

FATSA DEVRİMCİ YOL DAVASI SANIKLARINDAN YURTDIŞINA MESAJ

Fatsa Davası'nda yargılanan arkadaşlarımız, duruşmaları izlemek üzere Türkiye'ye giden heyet üyelerine iletilmek üzere bir mesaj gönderdiler. Arkadaşlarımız aynı mesajı devrimci-demokrat kamuoyuna da iletmemizi istediler.

Mesajı aynen yayınlıyoruz.

"12 Eylül'ün "Adalet" anlayışına göre, 8 yıldır hapsedilen, zulüm ve işkence gören bizler, Fatsa Devrimci Yol Davası'nı izleyen, yakın ilgi gösteren İsviçre'den ve Almanya'dan gelen heyet üyelerine en içten teşekkürlerimizi iletiyoruz. Şahsınızda faşizme karşı demokrasi, işkenceye karşı insan hakları mücadelesi veren tüm demokrasi yanlılarına en içten sevgi ve selamlarımızı iletiyoruz.

Fatsa Devrimci Yol Davası Sanıkları"

FATSA DAVASI'NDA 8 İDAM, 14 MÜEBBET

3. Ordu Askeri Mahkemesi'nde (Erzincan) 1982 yılından beri devam eden Fatsa Devrimci Yol Davası'nda karar açıklandı. 24 Ağustos 1988 günü yapılan son duruşmada, Askeri Mahkeme arkadaşlarımızdan 8'ine idam, 14'üne de müebbet hapis cezası verdi. 326 kişinin 1 yılla 36 yıl arasında hapis cezasına çarptırıldığı davada 434 kişi de beraat etti. Davada sanık olarak ismi bulunan fakat soruşturma safhasında öldürülen 21 arkadaşımızın dosyalarının düşmesine karar verildi. Ayrıca Askeri Mahkeme, zaman aşımı nedeniyle 29 kişiye ceza verilmesine gerek görmedi. Davada 811 kişi yargılanıyordu.

İdam cezası verilen arkadaşlarımız şunlar. Sebahattin Akyüz, Pertev Aksakal, Yaşar Durmuş, Cemal Gümüş, Fahrettin Kum, Ahmet Özdemir; Atıf Özgel, Alev Odabaş.

Askeri Mahkeme aşağıda isimleri bulunan arkadaşlarımıza önce idam cezası verdi, fakat daha sonra yaş küşüklüğü vb. sebeplerle idamı müebbete çevirdi. Müebbet hapis cezası alanlar şunlar: Celal Aslan, Erdoğan Aslan, Mehmet Ak, Yusuf Çayır, Ali Rıza Demirci; Mustafa Duran, Tarık Duran, Muharrem Ergintürk, Zekeriya İnan, Yusuf Ocak, Mustafa Özkan, Neczat Yıldırım, Mustafa Tatlıelma, Sami Ersan.

«

İYİCE BİLİNE: TARİH ZALİMLERİ AFFETMEYECEKTİR

AHMET ÖZDEMİR: *Hakkımızda verilecek karar işkencenin, işkencecilerin ve işkence ile imzalatılmış ifadelerin onayı olacaksa... Bu karar, rüşvet ve yolsuzluktan 29.5 yıl cezaya çarptırılmış Askeri Savcı Halit Cengiz'in topladığı delillerin onayı olacaksa... Bu karar, kişisel kurtuluşunu arkadaşlarını suçlamakta bulan itirafçıların yalanlarının onayı olacaksa... Bu karar vali Reşat Akkaya'ların, Fatsa 'Nokta Operasyonu' ile Fatsa şehir merkezinde halka kan kusturan MHP ve ÜGD'li faşistlerin ve bunları koruyan dönemin siyasi iktidarının onayı olacaksa... Bu karar Fatsa halkını, Fatsa halkının belediye deneyini düşman gören anlayışların onayı olacaksa en ağır cezalara çarptırılacağımız kesindir.*

Bizler hakkımızda verilecek her türlü karara 8 yıldır yaşadıklarımızla alıştık. Devrimci düşüncelerimizden, devrimci çalışmalarımızdan ötürü de hiç bir zaman pişmanlık duymadık, utanç duymadık. Aksine bu bizler için onur meşalesi oldu. 17 yaşındaki Erdal Eren'lerin idamını yaşadıktan sonra hakkımızda verilecek en ağır ceza bile uykularımızı kaçırmayacak, bu iyice biline...

Tarih hiç bir zaman işkencecileri ve onları aklayanları affetmeyecek, bu iyice biline...

Tarih, hainleri, zalimleri ve onlara arka çıkanları hiçbir zaman affetmeyecek, bu iyice biline...

İnanıyorum ki, 12 Eylül Adaleti de affedilmeyecek, zamanı geldiğinde yargılanacak, 12 Eylül'ün ve 12 Eylül öncesinin gerçek sorumluları tarih önünde hesap vereceklerdir.

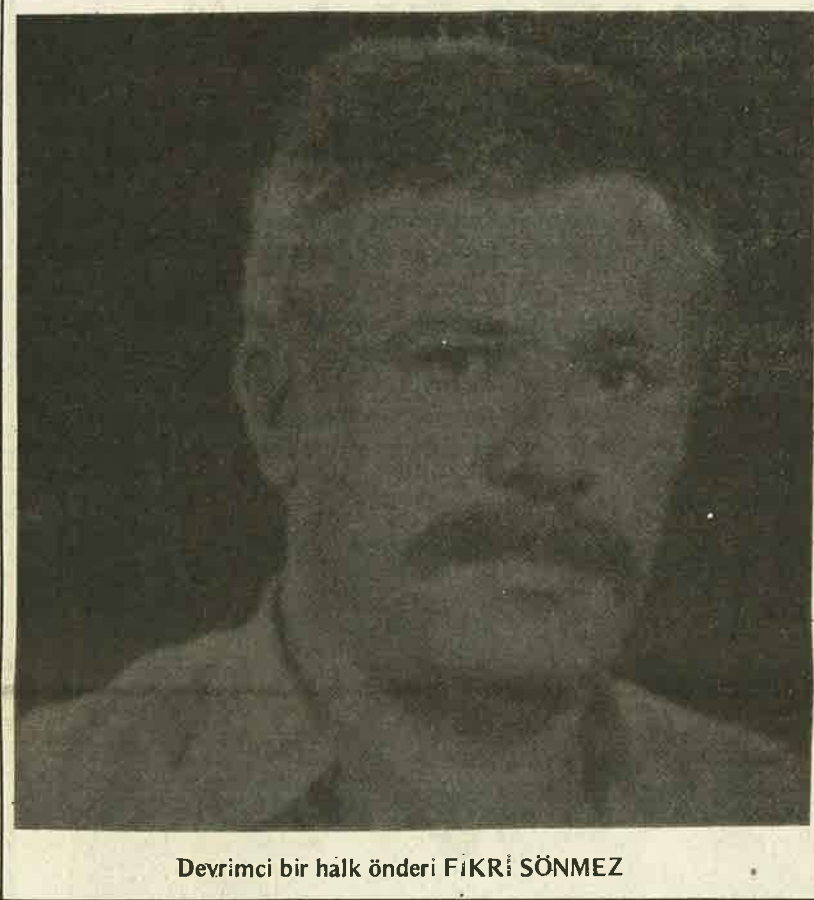
ATIF ÖZGEL: *Ben halkımın kurtuluşu ve mutluluğu için faşizme ve emperyalizme karşı yürütülen mücadelede bir Devrimci Yol'cu olarak yerimi almış olmanın onurunu ve mutluluğunu yaşıyorum. Tüm insanlığın iyiye, güzele ve mükemmele ulaşacağı günlere olan inancımı ve kararlılığımı burada bir kere daha tekrarlarken zafere kadar diyorum.*

AYDIN ORAL: *Ülkemiz halklarının refahı ve mutluluğu için kaçınılmaz olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde yer almak insana ancak onur verir. Ben bir devrimci olarak bu mücadelede üzerime düşeni yerine getirmeye çalıştım. Bu çabamda ülkem halklarına karşı en ufak bir suç işlemedim. Buna karşın belli ki bu davada bana ceza verilecektir. Ancak aleyhimde verilecek hiçbir hüküm, benim ülkem halklarına karşı suç işlemediğim gerçeğini değiştirmeyecektir. Benim için zaten her şeyden önce önemli olan budur. Bizlerin cezalandırılmasıyla bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin engelleneceğini düşünenler olabilir. Ancak bu sorun tek tek bireylerin sorunu değildir. Sorun toplumun sorunudur. Eğer toplumun bağımsızlık ve demokrasi diye bir sorunu varsa ki vardır, bunun mücadelesini verecek insanları her zaman yetiştirecektir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.*

Yine hiç kimsenin kuşkusu olmasın ki, ülkemiz halkları bu konuda diğer halklardan daha az yetenekli değildir. Ülkemizin tarihinde bunun şanlı örnekleri vardır.

Şimdi bana son sözü soruyorsunuz. Biz daha güzel bir Türkiye'nin mücadelesini yaptık. Bu mücadele özünde insanların daha mutlu yaşamasının mücadelesidir. Günümüzde daha güzel bir Türkiye'nin yolu bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinden geçer. Bizler, bağımsızlığın, özgürlüğün, barışın, kardeşliğin egemen olduğu, temel hak ve özgürlüklerin bütün boyutlarıyla eksiksiz olarak uygulandığı, sömürünün, zulmün ve işkencenin ortadan kaldırıldığı, hakkın ve adaletin gerçek anlamda yaşandığı bir Türkiye'nin mücadelesini verdik. Bu mücadele yalnızca bugünün mücadelesi değildir ve yine bizimle başlamamıştır; bizimle de bitmeyecektir. Bizlerin üzerine düşen görev bizden öncekilerden teslim aldığımız mücadele bayrağını daha yükseklere çıkartmaktır.

Ne mutlu bizlere ki bugüne kadar bütün sıkıntılara ve güçlüklere göğüs gererek bu mücadeleyi sürdürdük. Ve yine bugünden sonra bu mücadeleyi sürdürecek olanlara da ne mutlu...



Devrimci bir halk önderi FİKRİ SÖNMEZ

CELAL ASLAN: *Faşizme ve emperyalizme karşı mücadele etmek suç değil, etmemek suçtur. Ben insan olmanın gereklerini yerine getirdim, getirmeye çalıştım. Tarih hiç bir ülkede faşizme ve emperyalizme karşı olan kişileri suçlu olarak yazmamıştır. Vicdanen de rahatım.*

ALİ ÖZCAN: *Ölümün, işkencenin ve zulmün kol gezdiği bir ortamda bu davanın sanığı olmuş durumdayım. Oysa yaptıklarımız halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mcadelesine katkıda bulunmaktı. Yaptıklarımızın hiç bir zaman suç olduğuna inanmıyorum. Yaptıklarımdan dolayı eğer cezalandırılırsam bundan hiçbir zaman üzüntü duymayacağım, halkımın vicdanında aklanacağıma inanıyorum.*

ALEV ODABAŞ: *Ülkemi, ülkemin insanlarını sevdim; onlarla birlikte onların gerçekten mutlu ve özgür olabilecekleri bir dünya için mücadele ettim. Biliyorum, bunun bir bedeli var, bedeli ödenmeden toplum özgür ve mutlu olamıyor, demokrasi ve bağımsızlık kazanılmıyor. Dışarda gördüklerim ve yaşadıklarım, gözaltındayken yaşadığım işkenceler ve çağ dışı hapishane koşullarında 8 seneye yaklaşan tutukluluğum, ödetilmek istenen bedelin ilk halkası oluyor. Bedelin ikinci halkası da savcının isteğine göre idam edilmem olacak. Bunlar anlaşılır şeyler. Bunlar ne ilk ne de son olacaktır. Tarih bugüne kadar bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi verenlerin suçlu olduğunu yazmadı, bundan sonra da yazmayacaktır. 8 yıldır mecbur edildiğim zindan yaşamında benim için değişen tek şey, insanları daha iyi seven, geleceğe daha umutla bakar olmamdır. Zulmün en kızgın ateşi altında yanıp kül olmayan, direnen kişilerin başlarında defne yapraklarından örülmüş taç yoktur. Tüm demokrasi güçlerinin önünde saygı ile eğiliyor, onları selamlıyorum. Demokrasi güçlerinin yanında saf tuttuğum için onur duyuyorum, mutluluk duyuyorum.*

ZAFER BİZİM OLACAK

YUNUS OCAK: *Ben her ne kadar 12 Eylül felsefesine göre yargılanıyor olsam da suçsuzluğuma inanıyorum. Ben dünyanın bir parçasını oluşturan sevgili Türkiyemizde gözlerimi açtım dünyaya. Bu ülkeyi ve insanlarını sevdim, seviyorum. Tüm dünya insanlarını da seviyor ve kardeşçe yaşamaları gerektiğine inanıyorum. Ben tüm insanların mutluluğunu istediğim için ve bu yolda mücadele ettiğim için bunun elbet bir bedeli olacaktır. Bilinmez bir yerde işkence, işkencede ölüm, yıllarca cezaevine kapatılmışlık, babaların, anaların, kardeşlerin, eşlerin ve çocukların gözyaşları dökülüyorsa, eğer bugün gözyaşları dökülüyorsa ölenlerin ardından, bu gözyaşları umudun, sevdanın ve düşlerin sömürüye, irkçılığa, vahşete ve işkenceye karşı çığlığıdır. Umudun, sevdanın ve düşlerin dünyası dimdik ayakata.*

Zafer mutlaka gerçek demokrasi mücadelesi verenlerin, ülkesini ve insanlarını sevenlerin olacaktır. Her zaman olduğu gibi herkes tarihsel süreçte hak ettiği yeri alacaktır.

Kahrolsun insanlık onurunu ve insanlık değerlerini ayaklar altına alanlar.

»

FATSA DAVASI'NDA YARGILANMADAN CEZALANDIRILAN ARKADAŞLARIMIZ

3. Ordu Askeri Mahkemesi, "*Fatsa Davası sanığı olup ta soruşturma sürecinde hayatını kaybeden 21 kişiyle ilgili davanın düşmesine*" karar verdi.

Davalarının düşmesine karar verilen arkadaşlarımızın çoğu, henüz daha dava açılmadan dağda, ya da işkencede öldürülen devrimcilerdi. Dava başlamadan katledilen arkadaşlarımız şunlar:

Ömer Düzgüney, Mustafa Güçlü, Mehmet Karataş, Şükrü Meşedüzü, Kemal Özdemir, Ayşe Makar, Muammer Babucoğlu, Sadi Ekiz, Ekrem Aslan, Alaaddin Bölükbaşı, Tevfik Karataş, Ayhan Eskici, Ahmet Gürler, Özgüç Tuncay, Salim Topal, Cemal Işık.

Mahkeme başladıktan sonra hayatını kaybeden Fatsa Devrimci Yol Davası sanıkları ise şunlar: Fikri Sönmez, Kenan Özcan, Mehmet Durmaz, Mahmut Özcan.

Fatsa Davası kapsamında adı geçen ve soruşturma sırasında katledilen 15 arkadaşımızın durumu gözönüne getirildiğinde aslında Fatsa Davası'nın 28 idam cezası ile sonuçlandığını söylemek gerekir.

İTİRAFÇILAR POLİS EŞLİĞİNDE MEMLEKETLERİNE GÖNDERİLDİLER

3. Ordu Askeri Mahkemesi Fatsa Davası sanıklarından itirafçı Yusuf Atasoy ve arkadaşlarına 20'şer yıl hapis cezası verdi ve bu kişilerin tahliyelerini kararlaştırdı. Bir bakıma ihaneti ödüllendirdi askeri mahkeme.

Serbest bırakılan itirafçıları Erzincan otobüs garajına polisler götürdü. Ekip arabalarına bindirilerek özel koruma altında garaja getirilen itirafçıları karşılamaya akrabalarından kimse gelmedi. İtirafçılar polislere kendilerini memleketlerine kadar götürmelerini istediler. Polisler ise bu talebi reddetti. Polis şefi itirafçılara adam başı 150 bin Lira vererek herkes bu parayla memleketine gitsin, bizim sizinle işimiz buraya kadar dedi ve itirafçıları otobüslere bindirdi.

«

MUSTAFA TATLIELMA: *Bugüne kadar tarihin yazmadığı zulüm ve vahşet, aralamadığı esrar perdesi kalmadı. Hiç bir dönemde de devrimciler, bilim adamları, ilericiler, savundukları görüşlerden dolayı tarih tarafından mahküm edilmedi. İnanıyorum ki, bir gün tarih bizleri de aklananlar sayfasına ekleyecektir. Yıkmakla suçlandığımız anayasal düzenin ise hangi güçler tarafından ortadan kaldırıldığı bugünden yazılmaya başlanmıştır bile.*

HALİT YÜKSEL: *Ben devrimciyim. Her türlü gerici hareketin karşısında yer aldım ve alacağım. Ülkemde faşizmin ve faşist çetelerin yeni Maraş'lar, Çorum'lar yaratmamaları için sürdürülen mücadelede yerimi almaya çalıştım. Faşizmin azgın saldırılarına karşı sürdürülen mücadeleye bir parça katkım olmuşsa bundan onur duyarım.*

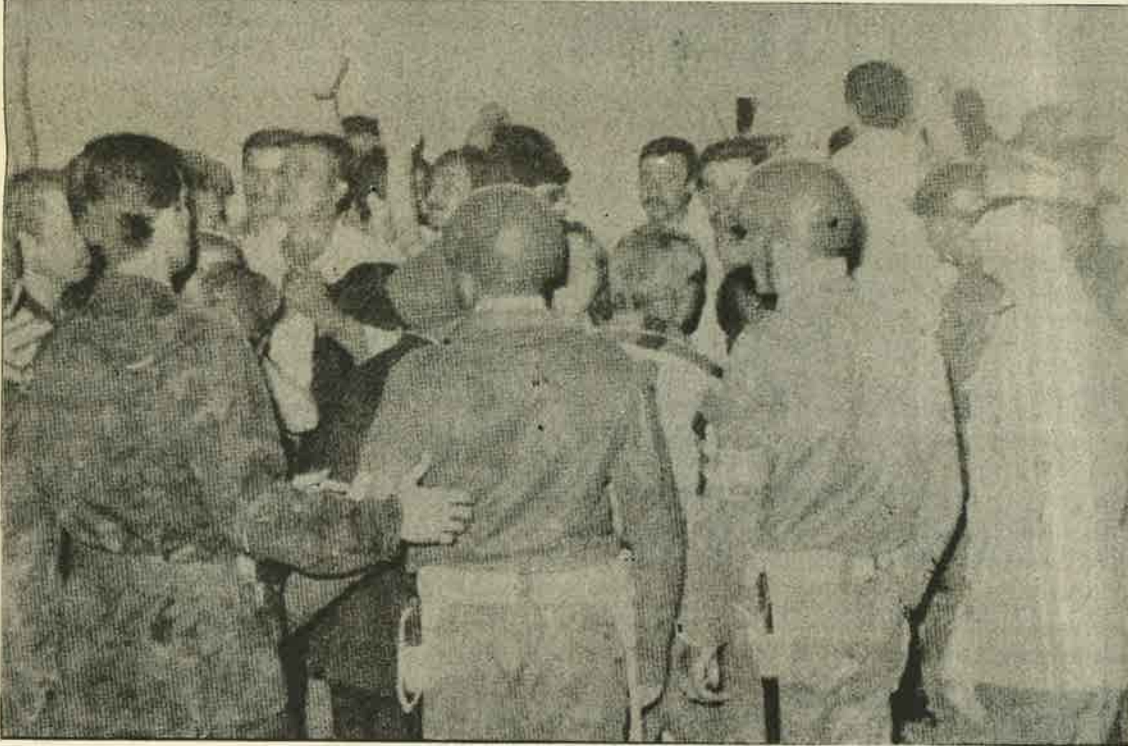


Fatsa Devrimci Yol Davası sanıklarından bir bölümü

FATSALILAR KARARI SLOGANLARLA PROTESTO ETTİLER

27 Ağustos tarihindeki duruşmada Fatsa Devrimci Yol Davası sanıkları mahkemenin kararını slogan atarak protesto ettiler. Duruşma başladığında mahkeme heyeti kararı açıklamaya başlayacaklarını, sanıkların ayağa kalkmasını söyledi. Arkadaşlarımız ayağa kalkmadılar. Dinleyiciler de ayağa kalkmadı. Askeri Mahkeme başkanı, karar okunurken herkesin ayağa kalkmasının yasa emri olduğunu hatırlatarak sanıkların ayağa kalkmalarını tekrar istedi. Arkadaşlarımız yine ayağa kalkmadılar. Bunun üzerine mahkeme kararı okumak zorunda kaldı.

Kararın okunmasından sonra arkadaşlarımız sol yumruklarını havaya kaldırarak sloganlar attılar, devrimci marşlar söylediler. Mahkeme başkanının emriyle askerler arkadaşlarımızı zorla susturmaya kalkıştılar. Askerlerin saldırısına rağmen arkadaşlarımız slogan atmaya devam ettiler.



FATSA DAVASI'NIN SONUÇLARI 12 EYLÜL ADALETİNİN İPTALİNİN NEDEN ZORUNLULUK OLDUĞUNU GÖSTERİYOR

Fatsa Davası sonuçlandı. 8 kişiye idam, 14 kişiye müebbet, 326 kişiye de çeşitli hapis cezaları verildi. 811 sanıktan 434'ü beraat ederken 29 kişinin dosyası zaman aşımı nedeniyle düştü. 15 kişiye ise ölmüş bulundukları için karar verilemedi. Aslında Fatsalılara verilen idam cezasının sayısı 8 değil 28'dir. Çünkü dava sanıklarından 20'si soruşturma sırasında öldürülmüştür. Bu fiili infaz politikasının son örneği Fikri SÖNMEZ'in cezaevinde ölüme terkedilmesi olmuştur.

Fatsa Davası'nın bu şekilde sonuçlandırılması herkesi düşündürmelidir. Şöyle ki: Davanın sanık sayısı 811'dir. Beraat edenlerin sayısı 434, zaman aşımı nedeniyle davası düşenlerin sayısı ise 28'dir. Toplam 463 kişiye, yani sanıkların yarısından fazlasına herhangi bir ceza verilmemiştir. 463 kişinin büyük çoğunluğu ile çeşitli hapis cezası verilen ve son yıllarda tahliye edilmiş olanların tamamı en az 6 yıl cezaevinde tutulmuşlardır.

Hukuk kurallarına uygun bir yargılama yapılmış olsaydı bu denli büyük haksızlıklar olmazdı. Hatta şimdi idam ve müebbet cezası verilenler bile beraat ederlerdi. Sıkıyönetim kalkmış olmasına rağmen hala devam eden Askeri Mahkemelerin hukuki kaygılarla değil, siyasi kaygılarla hareket ettiği Fatsa Davası somutunda bir kez daha kanıtlanmıştır. Askeri Mahkeme ve bağlı olduğu hiyerarşik yapılar, referandum ve yerel seçimler sürecinde siyasi iktidarın politikalarıyla tam bir uyum içinde olduklarını göstermişlerdir. Özal, biraz da bu yapıların çizdiği doğrultuda politika yapmaktadır. ANAP'lı O. Sungurlu, *"biz gidersek karanlık gelir"* tehdidini savunurken sırtını Askeri Mahkeme kararlarına ve 12 Eylül Rejimi'ne dayamanın rahatlığı içindeydi.

Genel siyasi ve demokratik taleplerin bir parçası olarak yerel yönetimlerin demokratikleştirilmesini savunanlara siyasi iktidar Fatsa Davası kararıyla gözdağı vermektedir. Davanın bu şekilde sonuçlandırılması, yeniden yükselmeye başlayan halk muhalefetini tehdit anlamına gelmektedir. Türkiye tarihinin bu en demokratik ve en katılımcı yerel yönetim deneyi böylece cezalandırılmış olmaktadır. Oysa Fatsa Davası mahkeme salonlarında başlamadı, oralarda da bitmeyecektir.

Fatsa Davası'nın bu şekilde sonuçlandırılması 12 Eylül Adaleti'nin hukuk dışılığının en son kanıtı olmuştur. Niteliği belli 12 Eylül Rejimi'nin önemli bir mekanizması olan ve halen işlerlikte bulunan 12 Eylül Adaleti, bütün sonuçlarıyla iptal edilmelidir. Bunun bir zorunluluk olduğunu, bu talebi savunmanın sadece devrimciler için değil, tüm hukuk adamları ve demokratlar için de bir görev olduğunu Fatsa Davası sonuçları bir kez daha hatırlatmaktadır. Hiçbir toplum bu kadar büyük ve açık haksızlıklara uzun süre seyirci kalamaz.

FATSA DAVASI BU SALONLARDA BİTMEZ

NEVZAT YILDIRIM: *Fatsa Davası olarak bilinen bu dava Sıkıyönetim Mahkemeleri'nin bulunduğu salonlarda başlamadı, dolayısıyla bu gibi salonlarda bitmesi düşünülemez: Bu nedenle bu dava hakkında söyleyeceğim hiçbir söz son söz olmayacaktır. Son sözü tarih söyleyecek, son kararı da da halkımız verecek...*

AYHAN YAZAR: *Ülkemin dörtbir yanında faşistlerce katledilen insanların sesine sesimi katabildiysem; bağımsızlık, demokrasi insanca yaşam mücadelesine bir şeyler verebildiysem ne mutlu bana... Böyle bir siyasi davada yargılanmaktan onur duyuyorum.*

NACİ SÖNMEZ: *Daha önce savunmamı yapmıştım. Benim bu davaya sanık olmamın en büyük etkeni babam Fikri Sönmez'in Fatsa Belediye Başkanı olmasıdır. 16 yaşında mapusaneye atılarak ve sonuçta da Fikri Sönmez'in oğlu olmamdan dolayı yaşamaya başladım. Ve bugün demokrasi ve özgürlük savaşında 12 Eylül'de cezaevlerinde işkenceye tabi tutulan biri olarak bir gün bu ön yargılı suçlamaların açığa çıkacağına inanıyorum.*

AHMET CEVAT GÜNEY: *Bu davada yargılanıyor olmaktan, tüm dost ve arkadaşlarımla yargılanıyor olmaktan mutluyum. Gerek Türkiye'de, gerekse Fatsa Davası'nda faşist katliamlara karşı çıkan insanların idamla yargılanması, bu tür davalardan yargılanan dostlarımızın aramızdan ayrılması, Türkiye'de ve özellikle Fatsa genelinde yürütülen demokrasi mücadelesinin emsilcisi olan Fikri Sönmez'in aramızda olmamasından üzüntü duyuyorum. Bugün Fatsa halkının demokrasi geleneğinin insanlar arasında tartışılıyor olması ve bu geleneğin bir çok yerde örnek gösterilmesi beni şahsen onurlandırmaktadır.*

BAHTİYAR YEŞİLTAŞ: *5 yıl kadar içerde tutuklu kaldım. Suçum Fatsalı olmak, insan olmak, eli kanlılarla, ağzı salyalılarla birlikte olmamak. Suçum bu. Bugün yine Fatsalıyım, yine insanım, yine faşistlerle beraber değilim. Ve ben onurlu bir şekilde, cezam idam olsa dahi bu şekilde yaşayacağım.*

Alman kamuoyunda Devrimci Yol Davaları

Fatsa ve Ankara Devrimci Yol davalarındaki gelişmeler Alman basını ve kamuoyu tarafından ilgiyle izlendi. Bazı gazeteler Devrimci İşçi'den aldıkları bilgileri kendi yorumlarıyla birleştirerek okurlarına sundu, bazıları ise kendi muhabirlerinin haber ve yorumlarını yayınladı.

Öte yandan SPD Kurultayı'nda da Devrimci Yol Davaları gündeme getirildi. Devrimci İşçi tarafgından sürdürülen çalışmaların sonucunda 40 SPD milletvekili, 28 Ağustos - 2 Eylül tarihleri arasında Münster'de yapılan SPD Kurultayı'na bir dilekçe verdiler. Milletvekilleri dilekçelerinde Fatsa Davası'na yer vererek SPD'nin Fatsalılarla dayanışma içinde olduğunu ilan etmesini istediler.

Devrimci Yol Davaları ile ilgili Alman basınında yer alan yazı ve yorumların bir bölümü ile SPD Kurultayı'na verilen dilekçeyi aynen yayınlıyoruz.

Ayrıca, Nürnberg ve Freiburg radyoları yayınlarında Devrimci Yol davalarına geniş yer verdiler. Bu radyolar da Devrimci İşçi ile yaptıkları ropörtajları da naklen yayınladılar.

ÖLÜM CEZASI DALGASI

Frankfurter Rundschau, 26.8.88:

"Çok yakında Fatsa ve Merkez Devrimci Yol davalarında yeni bir ölüm cezaları dalgası beklenmektedir. Türkiye Avrupa'da ölüm cezasını uygulayan tek ülkedir. Örneğin 6 yıldır süren Merkez Devrimci Yol davasında yargılananların sayısı 574'den 723'e çıkarılmıştır. Şu sırada yargılananların 64'ü halen cezaevindedir. Savcı 74 kişi için ölüm cezası talep etmiştir.

Bu davada yargılananların tamamı poliste ve cezaevinde işkence görmüştür. İşkence süreleri genellikle 90 gün olmuştur. Bu dava Türkiye'nin işkence sözleşmesine uymadığının en açık kanıtıdır ve iddianame tamamen işkence altında alınan ifadelere dayandırılmaktadır. ..."

Süddeutsche Zeitung, 26.8.88:

"Yasadışı, Marksist-Leninist Devrimci Yol hareketinin 8 üyesi bir askeri mahkeme tarafından ölüm cezasına çarptırıldı. Devrimci Yol'a karşı Erzincan Askeri Mahkemesi'nde açılan ve 811 kişinin yargılandığı dava 8 yıl sürdü...."

Tageszeitung, 18.8.88:

"DEVRİMCİ YOL'A KARŞI TOPLU DAVA

Birden çiçekler yağmaya başladı. Davayı izleyenler tutuklulara karanfil attılar, onlar da geri tekrar izleyicilere attılar. Böyle bir şey Mamak cezaevindeki kuru ve karanlık mahkeme salonunda daha hiç olmamıştı. Askerlerin coplarıyerine kırmızı çiçekler.

Geçen haftanın sonuna doğru 12 Eylül öncesinin en büyük muhalefet hareketi Devrimci Yol'a karşı açılan merkez dava sonuç aşamasına girdi. 10 Ağustos'dan bu yana tutuklular savcılığın iddialarına karşı savunmaya geçtiler.

..."

Massenprozeß gegen Devrimci Yol

Türkisches Militärtribunal gegen 723 Angeklagte in der Schlußphase / Plädoyers der Verteidigung / Staatsanwalt fordert 74mal Todesstrafe / Vor internationalen Beobachtern berichten Angeklagte von Folter

Von Kurt Ullusch

Berlin (taz) — Plötzlich regnete es Blumen. Das hatte es in der tristen Halle im türkischen Militärgefängnis Mamak noch nie gegeben. Statt Knüppelschläge durch die neben den Angeklagten aufgebauten Wachmannschaften Blumen aus dem Publikum. Der Coup, von Besuchsdelegationen aus Griechenland, der Schweiz und der BRD geplant und ausgeführt, war ein voller Erfolg. Endlich hatten auch die 723 Männer und Frauen, gegen die in einem der größten Massenprozesse der Türkei seit sechs Jahren verhandelt wird, wieder etwas zu lachen.

Ende letzter Woche ist der Pro-

deren fordert s
und 24 Jahren H
74mal soll in
Todesurteil gef
die Angeklagte
keine Chance h
denn auch wen
elle Schuld ode
ner Angeklagte
auch in einem
723 angeblich
stellt werden -
die Abrechnur
einer Gruppe,
reich den Wi
propagiert un
Der Prozeß wi
tärtribunal abg
Kriegsrecht in
kei seit längere

Türkisches Militärgericht fällt acht Todesurteile

Ankara (Reuter) – Ein türkisches Militärgericht hat acht Mitglieder der verbotenen marxistisch-leninistischen Organisation Dev-Yol (Revolutionärer Weg) zum Tode verurteilt. Die halbamtliche türkische Nachrichtenagentur Anatolia berichtete, 14 weitere Angeklagte seien zu lebenslanger Haft verurteilt worden. Der Massenprozeß gegen 811 Mitglieder von Dev-Yol vor dem Militärgericht in Erzincan in der Osttürkei hat fast sieben Jahre gedauert. Den Angeklagten waren politische Morde, Entführungen, Bombenanschläge und Raubüberfälle in der Zeit vor dem Militärputsch 1980 zur Last gelegt worden.

SZ, Nr. 196
26.8.88, S. 9

FR, 26.8.88

Todesurteile in der Türkei

ANKARA, 25. August (AFP). Acht linksgerichtete Extremisten der verbotenen Vereinigung „dev-yol" (Revolutionärer Weg) sind — wie in einem Teil der Auflage bereits gemeldet — von einem Militärgericht in der osttürkischen Stadt Erzincan zum Tode verurteilt worden. Nach Angaben der türkischen Presseagentur bekannte das Gericht die Angeklagten für schuldig, „einen marxistisch-leninistischen Staat geplant" zu haben und an terroristischen Aktionen beteiligt gewesen zu sein. Das Gericht verurteilte außerdem 14 weitere Angeklagte zu lebenslanger Haft.

Frankfurter Rundschau, 26.8.88:

"Devrimci Yol'un 8 üyesi ölüm cezasına çarptırıldı. Askeri Mahkemenin bu kararına dayanak olan suçlama 'sanıkların Marksist-Leninist bir devlet kurma' girişimleriydi.

..."

Tageszeitung, 26.8.88

"BAŞKA BİR TÜRKİYE İSTEMİNE VE DÜŞÜNCESİNE ÖLÜM DARBESİ

Çarşamba öğleden sonra Erzincan 3 nolu Askeri Mahkemesi 1980 öncesindeki Türkiye siyasal hayatının en ilginç bir bölümünün altına kapanış çizgisi çekmeye çalıştı. Karadeniz bölgesindeki küçük şehir Fatsa'nın yetişkin halkının yarısından fazlası burada yargılanmıştı. 8 yıl sonra mahkeme 8 devrimciye ölüm cezası verdi...

Fatsa'da 1979'da Devrimci Yol hareketinin sempatizanı Fikri Sönmez belediye başkanlığına seçilmişti. Seçildiği andan itibaren Fatsa'yı sosyalist bir modele çevirmek için çalıştı. Ve bu çaba sonuç vermişti. Böylelikle Fatsa Türkiye solu için somut ütopyanın gösterilebilen bir örneği olurken tüm sağın nefretini üzerine toplamıştı.

Bu konumuyla Fatsa askeri darbe girişimcilerinin ilk kurbanı olmuştu. 12 Eylül darbesinin genel provası olarak darbeden 3 ay önce ordu Fatsa'ya girdi ve Fatsa deneyini makineli tüfeklerle 'çökertti'.

...

Sivil polislerin ve ordunun Fatsa'ya karşı sürdürdükleri zorbalık bu davada 14 kişinin (Gerçek sayı 20'dir. D.İ.) öldürülmüş olmasında ortaya çıkmaktadır.

...

"SPD, FATSA KARARINDAN ŞOKE OLMUŞTUR"

SPD Kurultayı'na SPD milletvekillerinin FATSA kararlarından hareketle verdikleri dilekçe aynen şöyledir:

"SPD kurultayı muhalif güçlere karşı Fatsa'nın şahsında verilen son kararlar karşısında şoke olmuştur. Yüksek cezaların yanısıra 8 idam verilmiştir.

Dün olduğu gibi bugün de yüzlerce insan siyasi düşüncelerinden dolayı Askeri Mahkemeler'de yargılanmakta ve cezaevlerinde tutulmaktadırlar. Bu insanlar suç işlememiştir.

Türkiye cezaevlerindeki durum Birleşmiş Milletler'in anlaşmaları tarafından öngörülen tüm asgari belirlemelere ters düşmüştür. Tutuklular sürekli başvurdukları açlık grevleri aracılığıyla bu durumu protesto etmeye çalışmaktadırlar.

Türkiye işkenceye karşı sözleşmeyi imzaladığı halde, işkence halen gündemde ve yürürlüktedir. İşkence altında alınan ifadeler mahkemelerdedelil olarak kullanılmaktadır.

Askeri Mahkemeler'de görülen davalar hukuk devleti kurallarına aykırıdır, örneğin avukatların savunma hakları sürekli kısıtlanmaktadır. Kamuoyunda sözü edilen değişikliklerin arasında halen insan hakları çiğneyen bir rejim saklanmaktadır.

SPD Kurultayı Türkiye'de insan haklarından, demokrasiden ve fikir özgürlüğünden yana olan güçlerle dayanışma içerisindedir. SPD Kurultayı Türkiye'deki bu güçlerle birlikte şunları talep etmektedir:

Ölüm cezaları kaldırılsın!
İşkence durdurulsun!
Tüm siyasi tutuklular için Genel Af!"

DEVRİMCİ YOL MERKEZ DAVASI'NI ŞİMDİYE KADAR 7 AYRI HEYET İZLEDİ

10 Ağustos'ta başlayan Devrimci Yol Merkez Davası savunmaları Avrupa'dan giden 7 ayrı heyet tarafından izlendi. Almanya'dan ve İsviçre'den giden toplam 13 kişilik heyet savunmanın ilk günlerinde Mamak'taydılar. Politik Tutuklularlar Dayanışma Komitesi tarafından örgütlendirilen Alman heyeti 9 kişiden oluşmaktaydı. Hannover, Berlin ve Hamburg'dan giden bu heyet İsviçre heyetiyle birleşerek davayı bir hafta boyunca izlediler Alman ve İsviçre heyetinin davayı izlediği günlerde Ankara'da bulunan Yunan heyeti TBKP davasının yanısıra Devrimci Yol Davası'nı izledi.

Davayı izlemeye giden 4. heyet İngiltere'dendi. İngiltere Sosyalist Hukukçular adına iki avukat 25-30 Ağustos tarihleri arasında Ankara'daydı.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu adına 1 heyetse 1-4 Eylül tarihleri arasında Ankara'daydı. Heyet üyeleri T.C. yetkilileriyle görüştüler ve davayı izlediler.

Berlin'den 6 kişilik bir heyet ise 3 Eylül'de Ankara'daydı. 9 Eylül'e kadar davayı izleyen ve çeşitli çevrelerle görüşen bu heyette SPD ve Yeşiller partileri adına birer kişi Öğretmenler Sendikası adına bir kişi Sosyalist Avukatlar Birliği adına 1 kişi yer alıyordu. Heyette yer alan diğer 2 kişi ise Politik Tutuklularla Dayanış Komitesi'ndendi. Berlin'den giden heyet tutuklu ailelerinin, cezaevinde yeni çıkanların, İnsan Hakları Derneği'nin yanısıra SHP Genel Başkanı ve Adalet Bakanlığı yetkilileriyle görüştü. 7 Eylül günü bir basın toplantısı düzenleyen heyet Türk kamuoyuna izlenimlerini anlattı. Heyetin Oğuzhan Müftüoğlu ile görüşme talebi resmi yetkililer tarafından kabul edilmedi.

Devrimci Yol Merkez Davası'nı izlemeye giden 7. heyet Fransa'dandı. 2 gazeteci, 1 avukat ve 1 doktordan oluşan heyet 4 Eylül'le 10 Eylül arasında Ankara'da bulunarak hem davayı izledi hem de çeşitli çevrelerle görüştü.

Almanya'nın çeşitli şehirleriyle diğer ülkelerde davayı izlemek için yeni heyet oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

Son olarak da Ağustos ayı sonlarında Yunanistan'dan 6 kişilik bir gazeteci heyeti Devrimci Yol Merkez Davası'nı izledi.

TANE A AVGİ *(Yunan gazetesi)*

"DEVRİMCİ YOL DAVALARINDA YARGILANANLARIN SERBEST BIRAKILMASINI TALEP EDİYORUZ

723 Devrimci Yol Davası sanığının mahkemesini özel bir ilgiyle izlemekteyiz. İnsan haklarına ve halklarımızın politik özgürlüklerine olan inancımız, şu anda yargılanmakta olan demokrat yurttaşlarınızı savunma mücadelenizde sizlerle dayanışma görevini önümüze koymakta. Birleşmiş Milletler Anlaşması'na, Helsinki Nihai Sözleşmesi'ne temel insan haklarını ve özgürlüklerini hükme bağlayan Avrupa çapında imzalanmış bulunan metinlere dayanarak Devrimci Yol davasında yargılananların serbest bırakılmasını talep ediyoruz. Devrimci Yol mücadelecilerini sizinle birlikte savunmakta olan meslektaşlarınıza da selamlarımızı ve demokratik dayanışma duygularımızı iletmenizi rica ediyoruz.

iletmenizi rica ediyoruz."

FOTIES KUVELIAS / Atina Barosu Başkanı

Berlin'de Açlık Grevi Amacına Ulaştı



Geçtiğimiz günlerde Berlin'de *Informationsbüro Türkei* tarafından başlatılan toplu davalarla dayanışma kampanyası sürüyor. Kampanya değişik eylemlilikler aracılığıyla 12 Eylül Rejimi'ni ve Adaleti'ni teşhir etmeyi, kamuoyunu toplu davalar ve politik tutuklularla ilgili olarak duyarlı hale getirmeyi hedefliyor. Kampanyanın bir parçası olarak 5 Ağustos günü 17 kişi Açlık Grevi'ne başladı. Açlık Grevi, Devrimci İşçi, TKP-TİP ve TKP-B Berlin örgütlülükleri tarafından aktif bir şekilde desteklendi. Açlık Grevi'nin talepleri şunlardı:

- Siyasi davalardaki çifte standart uygulaması kaldırılsın.
- T.C. İşkence Sözleşmesi'nin hükümlerine uymalıdır.
- Askeri Mahkemeler'deki davalar sivil yargıya devredilsin.
- İdam cezası kaldırılmalı, politik tutuklular serbest bırakılmalıdır.
- Berlin Senatosu Ankara ve Fatsa Devrimci Yol davalarını izlemek üzere Türkiye'ye bir heyet göndermelidir.

Açlık Grevi haberi radyo ve televizyonun yanısıra 3 ayrı gazete tarafından kamuoyuna duyuruldu.

3 gün süren sembolik Açlık Grevi'nin etkisiyle ve daha önceden sürdürülen çalışmaların sonucunda bir heyet oluştu. Heyette SPD ve Yeşiller partisi adına 1'er kişi, Cumhuriyetçi Avukatlar Birliği adına 1 kişi, Tabipler Odası adına 1 kişi, Berlin Üniversitesi Birliği adına 2 kişi yer alıyordu. Heyet 2-9 Eylül tarihleri arasında Türkiye'd davaları yerinde izledi.

Berlin'de Türkiye'deki politik davalarla dayanışma kampanyası çeşitli şekillerde devam etmektedir.

AVRUPALI GÖZÜYLE TOPLU DAVALAR

Devrimci Yol Merkez ve Fatsa davalarını izleyen heyet üyelerinin izlenimleri:

23 Mayıs - 29 Mayıs 1988 Tarihleri arasında Hamburg ve Aşağı Saksonya eyaletleri senato yeşil üylerinden Hannes Kempmann, Christina Kukilka, Sabine Baun ve Braunschveig şehirlerinden avukat Barbara Kramer Fatsa Devirmici Yol Davası'nı izlemek üzere Türkiye'ye gittiler. Çeşitli yetkililerle, tutukulu yakınlarıyla vb. görüşen heyet üyelerinden Hannes Kempmann ve avukat Barbara Kramer Türkiye izlenimlerini Devrimci İşçi için anlattılar. Aşağıda izlenimlerinden bölümler sunuyoruz:

HANNES KEMPMANN:

" 5 günlük Türkiye ziyaretimiz sırasında edindiğimiz izlenimler, resmi makamlarla ve diğer bazı kesimlerle yaptığımız görüşmeler bizlere Türkiye'de bir demokratikleşmeden hiç bir şekilde bahsedilemiyeceğini gösterdi. İnsan hakları ihlalleri konusunda görüştüğümüz Adalet Bakanlığı yetkilisi bizlere şunu kabul ettirmeye çalıştı: Türkiye'de zaman zaman işkence olaylarına rastlanmaktadır, ama bunlar münferit olaylardır. İşkence yaptıkları açığa çıkarılan kamu görevlileri kovuşturmaya tabi tutulmaktadır.

Fakat ziyaretimiz sırasında karşılaştığımız tüm eski tutuklular, bizlere kendilerine işkence yapıldığını, işkenceye uğradıklarına dair raporları bulunduğu halde işkencecilere yönelik hiç bir şey yapılmadığını, tersine işkencecilerin korunduğunu anlattılar. Bizim çeşitli görüşmeler sonucu ulaştığımız sonuçta bu. İşkence Türkiye'de bir devlet politikası olarak bugün de gündemdedir.

Tutukluların yaşam koşulları kötü. Özellikle hasta tutukluların akibeti konusunda Ankara Alman konsolosluğu temsilcisinin söylediklerine katılmamak elde değil: ' Türkiye askeri cezaevlerinde hasta olan bir insan, ölü bir insandır.'

Rejimin sürekli baskı ve terörüne maruz kalan önemli bir kesimde tutukluların aile yakınları ve eski tutuklular. Örneğin Fatsa Belediye başkanı Fikri Sönmez'in ailesine ait bir bakkaliye sürekli polis tarafından video ile çekilmektedir. Girip çıkanlar tesbit edilmektedir. Bakkaliye girişinde hüviyet kontrolü yapılmaktadır. Sonra, karakol, işkence.

Özellikle çeşitli bakanlıkların temsilcileriyle yaptığımız görüşmeler ilginçti. Türkiye'de işkence olmadığını söyleyen bir temsilci, konuşmasının daha sonraki bölümünde,işkenceye karşı sözleşmenin imzalanmasından sonra 'işkencenin Türkiye'de artık kural olmadığını' belirtiyordu.

Sonuç olarak söylemek gerekirse: Türkiye'deki siyasi tutukluların özgürlüklerine kavuşabilmeleri için Avrupa'da dayanışma faaliyetlerini yükseltmek gerekiyor. Türk Dışişleri Bakanlığı yetkilisi bizlere, kendilerinin uluslararası bir heyete cezaevlerini açacaklarını ve bu heyetin tutuklularla da görüşmesini sağlayacaklarını söyledi. Böylesi bir heyeti oluşturmak için çalışmak gerekiyor..."

BARBARA KRAMER:

" Adalet Bakanlığı temsilcileri bize Türkiye'de siyasi tutukluların davalarının da adil bir şekilde yapıldığını söyledi. Ama Fatsa davasında gördüklerimiz bu iddianın yalan olduğunu açıkça gösteriyordu. Türkiye'de askeri mahkemelerde görülen davalar adil değildir. Bu davalardaki amaç şudur: İnsanları siyasal düşüncelerinden dolayı yargılayıp mahkum etmek ve yargılananların kişiliklerini yoketmek.

Türkiye'deki gerçeklikler karşısında Birleşmiş Milletler işkence sözleşmesine Türkiye'nin imza atmış olması büyük bir kamuoyu aldatmacasıdır. Türkiye'deki insan hakları ihlallerini ~~irtbas~~ etmenin bir yolu olarak sanıyorum bu sözleşme imzalanmış.

Askeri mahkemeler uluslararası hukuk kurallarını çiğnemektedirler. Bu mahkemelere başkanlık yapan hakimler kesinlikle bağımsız olamazlar. Dolayısıyla buralarda verilen kararlar da adil olmaktan uzak ve gerçek hukuk kuralları açısından geçersiz kararlardır.

Fatsa davası izlenimlerinden çıkardığımız sonuç şudur:

Toplu davalar salt 12 Eylül Rejimi'ni hukusal düzeyde bunca zamandan sonra meşrulaştırmak için sürdürülen davalardır."

İSVİÇRE KAMUOYUNDA DEVRİMCİ YOL DAVALARI

İsviçre Devrimci İşçi tarafından sürdürülen girişimlerin sonucunda İsviçre İnsan Hakları Derneği politik davaları izlemek üzere Türkiye'ye bir heyet gönderdi. Heyette 3 avukatla 1 gazeteci yer alıyordu. Heyet, 10 Ağustos'ta başlayan Ankara Devrimci Yol Davası savunmalarını izledi. Heyet üyeleri, Adalet Bakanlığı'ndan bir yetkili ile de görüşerek hükümetin tutumunu öğrendiler. Çeşitli kuruluş ve kişilerle görüşüp 12 Eylül sonrası gelişmeleri bizzat yaşayanlardan dinleyen heyet üyeleri, İsviçre'ye döndükten sonra izlenimlerini ve önerilerini bir rapor haline getirdiler. Rapor, partilere, sendikalara, parlamenterlere, Cenevre Kanton Yönetimi'ne, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'na iletildi. Heyet üyeleri, Cenevre'de bir basın toplantısı düzenleyerek izlenimlerini kamuoyuna da aktardılar. Vasın toplantısı ve Devrimci Yol davalarından görüntüler televizyondan 3 dakika yayınlandı. İsviçre Radyosu da avukatlarla yaptığı röportajı 2 kez yayınladı.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER HEYETİ TÜRKİYE'DE

Cenevre'de 25 Ağustos günü yapılan basın toplantısından sonra heyet üyeleri Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Başkanı M. Pace'yi ziyaret ederek Türkiye'deki durumu aktardılar. Heyet üyeleri, Komisyon başkanına Birleşmiş Milletlerin Türkiye'ye yaptırımda bulunmasını ve bir inceleme heyeti göndermesini önerdiler. Bunun üzerine Komisyon Başkanı heyet üyelerini ve Devrimci İşçi'den arkadaşları "Özel İşkence Raportörü" ile görüştürdü. Özel İşkence Raportörü'ne heyet üyeleri Türkiye'deki işkence olaylarını, askeri mahkemeleri ve diğer durumları anlattılar. DAL grubundaki işkencecilerin isim listesini verdiler ve raportörün Türkiye'ye giderek giderek diler ve raportörün Türkiye'ye giderek cezaevlerine bizzaz girip inceleme yapmasını istediler. Ayrıca Aysel Zehir'e pasaport verilmesi için girişimde bulunmasını önerdiler.

Bu girişimler üzerine Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Türkiye'ye resmi bir temsilci göndermeyi kabul etti. İşkence olaylarını, mahkemelerin durumunu, tutukluların sağlık durumunu ve cezavlerini inceleyecek olan BM temsilcileri 1 Eylül'de Türkiye'ye gittiler. Resmi yetkililerle de görüşen BM temsilcileri, izlenimlerini ve önerileri ini dönüşte bir rapor halinde BM İnsan Hakları Komisyonu'na sunacak.

BASINDA DEVRİMCİ YOL DAVALARI

İsviçre'den Türkiye'ye giden heyet üyelerinin anlatımları ve heyette bulunan gazetecinin izlenimleri televizyon ve radyonun yanısıra gazetelerde de yer aldı. Devrimci Yol ile ilgili olarak gazetelerde yer alan haber-yorumların bir bölümünü aşağıda sunuyoruz:

Tribune de Geneve, 26 Ağustos 1988:

İnsan hakları ayaklar altında

Genève — Tribune de Genève 27

DROITS DE L'HOMME NON RESPECTÉS

Refouler un Turc peut être grave

Des avocats de la Ligue suisse des Droits de l'homme rentrent de Tur-



İsviçre İnsan Hakları Delegasyonu Türkiye'den döndü. Avukatlar Mes Cristian Ferrazino, (Cenevre'den) Adrienne Marti ve Marcel Bosonnet (Zürih'ten) yaptıkları açıklamada kendilerinin bizzat Türkiye'de polis tarafından yapılan işkencelere tanık olduklarını anlattılar. Polis tarafından izlendiklerini ve otel odalarının arandığını açıklayan delegasyon üyeleri Türkiye'de insan haklarının sürekli ve sistemli bir şekilde ihlal edildiğini bizzat gördüklerini belirttiler. Cenevre Barosu avukatlarından Ferrazino, Ankara Devrimci Yol Davası'nı yerinde izlediklerini vurgulayarak şunları söyledi: "Türkiye'de kanunlar gereğince politik davalara özel mahkemelerde bakılmaktadır. Bu durum uluslararası hukuk kurallarına aykırıdır. Öte yandan Türkiye'de işkence sistemli şekilde halen devam etmektedir. Devrimci Yol askeri darbeden önce başlıca büyük hareketlerden birisi idi. Bu hareketin 723 militanı Ankara'da 1982'den beri yargılanıyor. Davanın 1991'e kadar devam edeceği tahmin ediliyor."

HEM VİZE, HEM SOPA



Batı Avrupa burjuvazisi bundan 25-30 yıl öncesinde dış ülkelerden nasıl işçi getirebilirim hesaplarını yapıyordu. İtalyan, İspanyol, Türk vb. Devletlerle yaptığı anlaşmalar birer örnek olarak verilebilir. Yine o dönemlerde sınırlar, gümrükler vardı, hemen her gelenin rahatlıkla geçmesi ise bugünkü uygulamalardan farklı yanıydı.

İşte burada kapitalist sistem için, iş gücü anlayışı kendisini ön plana çıkarmaktadır. Sömürücü sınıflar için rekabet her zaman varolmuştur. Bu dün de böyleydi, bugünde böyledir, yarın da böyle olacaktır. Ta ki sömürü düzeni ortadan kalkıncaya dek.

Bilindiği gibi emperyalizmin en büyük sorunu pazar sorunudur. Sömürge yarı sömürge ve bağımlı ülkelerdeki yatırımlar işletmeler emperyalizm denen canavar için sömürmeye tam *manasıyla yetmiyor. Ya da eski tip* sömürüyü rahatlıkla yapamadığından, yine ham maddesi dışarıdan gelmek şartı ile kendi ülkesinde ürettiği malı dışarıya satma ihtiyacı duymaktadır. Batı Avrupa işçi sınıfının örgütlü, bilinçli, mücadeleci -bugün için değil- bir geleneğe sahip olması, diğer yandan ihtiyaca cevap vermemesi burjuvaziyi yabancı işçi alımına zorladı. Ancak bu şekilde daha fazla mal üretebilirdi. Nitekim öyle de oldu. Milyonlarca yabancı işçi getirildi. Yıllar geçti, birçok yabancı için çeyrek asır geçti. Hiçkimsenin önceden tahmin dahi edemiyeceği sorunlar doğdu. Avrupa ülkelerine yerleşerek bir göçmen konumuna gelen bu kitlenin ülkeleriyle bağları canlılığını korumaktadır. İşte göçmen/yabancı statüsünde olan bu insanların sosyal, kültürel gibi kendiliğinden var olan sorunları bulunmasına rağmen, bunlar üzerinde uygulanmakta olan politikalar bu sorunları daha da ağırlaştırmaktadır.

Bugün, Almanya'da çalışan bir ailenin Almanya dışında bazı ülkelerde akrabası yada dostları bulunmaktadır. Bu durum Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde çalışan kişiler ve aileler içinde geçerlidir. Bunlarında herkes gibi yakınlarını ziyaret etmesi yada serbestçe seyahat özgürlüğüne sahip olmaları en doğal haklarıdır.

Başta da kısaca belirttiğimiz gibi, burjuvazi herşeye faydacı gözle baktığında, geri ülkelerden gelen insanların da -çok az bir kesim dışında ki, bu kesimde gelme yollarını bulabiliyor- bol paralı olmadıkları da bellidir. İş gücüne de pek ihtiyaç duymamaktadır. Ç ünkü milyonlarca işsiz zaten vardır. Geriye sadece insani muameleler kalmaktadır. Kapitalist sistemin doğası gereği insani duygular, muamelelerde yanlızca kendi yaşam felsefeleri için geçerli olduğuna göre, yabancılar için vize'nin gündeme gelmemesine bir neden yoktur.

Türkiye'lilere yönelik vize uygulaması daha değişik biçimlerde olmasın rağmen, esas olarak 1980 Askeri Darbesiyle birlikte uygulnamaya başlanmıştır. Emperyalistlerin bundaki amacı, halklarımıza karşı gerçekleştirilen darbenin sorumlularını protesto etmek yada onlar üstünde çeşitli baskılar uygulamak değildi. Darbenin kendileri açısından çıkarcı yönleri olduğundan zaten cuntacıları selamlamışlardı. Yayınlarında faşist rejimi yıpratacak demeç ve yazılarından mümkün olduğunca kaçmaları buna en somut bir örnektir. Darbeyle birlikte vize uygulamasına başvurulmasında amaçlanan, sömürücü rejim için büyük bir tehlike oluşturan örgüt ve yandaşlarına ağır darbeler vurulmasına yardımcı olmaktı. Avrupa'daki Türkiye'li demokratik örgüt, kuruluş ve kişilere yönelik tutuklama, kapatma ve Türkiye'ye iade girişimleri hızla uygulamaya konuldu, hala da bu tutumlarını devam ettirmektedirler.

İşçilerimizin her çeşit problemlerinin gerçek çözümleyicisi olduğu iddiasında bulunan Türk devleti ne gibi girişimlerde bulunuyor? Hangi önlemler alıyor? Ne gibi kıstaslar uyguluyor? Mevcut konumuyla pek yapabilecekleri şeyleri yok, efendileri ne yaparsa kabul buyururlar. Zaten, işçilerimizin serbest dolaşım hakkını çeşitli pazarlıklar sonucu satmamışlarmıydı? Her zaman olduğu gibi ellerindeki en büyük silahı geri bilinçli insanlarımıza ; "Müslüman olduğumuz için böyle yapılıyor" demogojileri yapılmaktadır. Bugün Avrupa'da büyük ölçüde etkinliğini hala devam ettiren hıristiyanlığın Avrupalı'yı müslüman bir ülke olan Türkiye'ye karşı önyargılı olmaya teşvik ettiğini bilebilmekteyiz. Yine de bu şekilde basitçesine izah etmek saçmalıktan öte birşey değildir. Uluslararası platformlarda ülkelere verilen değer, bizzat sahip olduğu yönetim şekli, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısına göredir. Sorunu bu perspektif doğrultusunda ele almak daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Meseleyi ele alırken Türkiye'lilerden örnek vermemiz, bu halklar üzerinde oynanan oyunları daha iyi bilmememizden değildir, tüm yabancı ve mülteci konumunda olan herkesi hedeflemektedir. Bu çifte standartlı uygulama maddi zararlar vermesine rağmen asıl olumsuz etkisini manevi yönde hissettirmektedir. Bu uygulama nazi Almanya'sının kafa tasçılığından pek farklı bir şey değildir. Bu uygulama medeniyet kıtası olduğunun iddia eden Avrupa'nın medeniyetsizliğini ortaya koymaktadır. Bu uygulama özgürce seyahat etme ve ikamet etme koşullarını ortadan kaldırmaya yönelik olduğundan kültürel kaynaşmanın önünde barikat görevini üstlenmektdir. Bu uygulama şövenizmi, ırkçılığı ve yabancı düşmanlığını aşılamak, faşizmi hortlatmak demektir. Medeniyet adalet insanca yaşama ve demokrasi tamamen özgür bir toplumda gerçekleşebilir. Bu nedenle; tüm yerli/yabancı, göçmen ve mültecilere eşit haklar sağlanmasını talep ediyoruz.

VİZEYE SON KAMPANYASI

Bu haklarımızın çiğnenmesini protesto etmek için, Devrimci İşçi'ninde içerisinde yer aldığı Avrupa'daki Yeşiller ve yabancı/göçmen'lerin öz örgütlerinin 6-7 Mayıs tarihlerinde Brüksel Avrupa Parlementosu'nda bir araya geldikleri platformda şu ortak eylemlerin yapılması kararı alınmıştır:

* Bonn'da buluşacak olan AET İçişleri Bakanları'nın (TREVI) kararlarına karşı Avrupa'nın birçok kentinde AET üyesi ülkeler konsolosluklarının önünde gösteriler.

* En şiddetli sıkı uygulama yapan F. Almanya ve Fransa konsolosluklarının önünde toplu vize isteme eylemleri.

*Ayrıca F. Almanya'nın Frankfurt havaalanında protesto gösterisi.

Aşağıdaki sınır kapılarında kitlesel gösteriler:

* Fransa - Almanya sınırındaki SARREBRUCK'ta,

* Belçika - Almanya sınırındaki AACHEN'de,

Almanya - Hollanda sınır bölgesi VENLO-DUİSBURG'ta.

Amacımız yapılacak bu eylemliliklerle AET ülkelerinde yaşayan yabancı/göçmen ve mültecilerin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin, ayrıca bu ülkelerde çalışan ve yaşayan herkes için, Roma Sözleşmesi'nin 7. maddesindeki tüm uygulamalarda eşitlik ilkesinin çiğnendiğini hatırlatmak ve dikkatleri çekmekti.

❯



A.T. BAŞBAKANLAR ZİRVESİ PROTESTO EDİLDİ

Hannover'de 27 - 28 Haziran günleri yapılan Avrupa Topluluğu Başbakanlar Zirvesi arabalı bir yürüyüşle protesto edildi. Şehrin merkezinden başlayıp zirvenin yapıldığı Fuar Alanı'na kadar devam eden ve tekrar şehrin merkezine dönen yürüyüş çevreden ilgiyle izlendi.

Avrupa Topluluğu'nu oluşturan ülkelerin Başbakanları 27-28 Haziran tarihlerinde Hannover'de bir zırve toplantısı yaptılar. Toplantının gündemini, " A. T ülkeleri arasındaki **sınırların 1992'ye kadar aşamalı olarak ortadan kaldırılmasının sorunları** " oluşturuyordu. Toplantının diğer önemli bir konusu ise "iç güvenlik **sorunları**" idi. " **ıç güvenlik sorunları**" bir yönüyle AT dışı ülkelerden yabancıların AT sınırları içerisine girmelerinin hangi politikalarla önlenebileceğine ilişkin sorunları kapsıyordu. Öyleki, bir yandan zirve toplantılarında, konferans ve kokteyllerde AT ülkeleri arasındaki sınırların açılması planlanırken diğer taraftan vize uygulamasıyla yabancıların önüne aşılmaz duvarlar dikilmektedir. Diğer bazı uygulamaların yanısıra vize uygulaması da "**sınırsız Avrupa'yı** " savunan ülke hükümetlerinin yabancılara karşı ırkçı, yabancı düşmanı ve ayrımcı politikalarının bir göstergesidir.Bu ayrımcı politikayı uygulamakta kararlı olan örneğin Federal Almanya Hükümeti " **sınırları açmak** " bir kenara, yabancılara karşı sınırlarında polis duvarları örmektedir.

AT ülkeleri Başbakanlar Zirvesi'nden bir hafta önce Aachen yakınındaki Lichtenbusch sınır kapısında alman polislerinin yabancılara karşı sergilediği tutum Alman hükümetinin yabancı düşmanı politikasının somutlaşması olmuştur. 350 civarındaki Belçikalı ve Türkiyeli'den oluşan bir grup önceden izin alarak bu sınır kapısında vizeye karşı bir gösteri düzenlemişti. 18 Haziran 1988 tarihinde Avrupa parlementerleri ve gazetecilerin de katılımıyla gerçekleştirilen bu gösteriye polis azgınca saldırdı, 3 Türkiyeli'yi ağır yaraladı, yürüyüş sözcüsü olan arkadaşımız Enis Cengiz'i komaya soktu. Doktorların yoğun çabaları sonucu hayatı kurtarılabilen Enis Cengiz bu olaydan dolayı alman polisini mahkemeye verdi.

Bu ve benzeri gelişmeler AT Başbakanları Toplantısı'ndan bir hafta önce ceryan etmişti. AT ülkelerinin yabancılara karşı geliştirdikleri bu sinsi hesaplara ve planlara susulamazdı. Hannover'de yapılacak zirve toplantısının birinci günü için Devrimci Işçi bir arabalı yürüyüşle yabancıların bu haksız uygulamalara karşı sesini duyurmaya çalıştı.

Arabalı yürüyüş çeşitli ülkeleri temsilen Hannover'de bulunan heyetlerin kaldığı İnterconti otelinin önünde başlatıldı. 25'in üzerinde arabanın katıldığı yürüyüş bir başlangıç mitinginden sonra zirve toplantısının yapıldığı Fuar bölgesine yöneldi. Bu sırada zaman zaman oldukça kalabalık bir kitlenin arabalı yürüyüşü izlediği, arabalar üzerindeki pankartlarda bulunan yazıları okumaya çalıştığı görülüyordu. Fuar yerine ulaşıldığında zaten yürüyüş boyunca tüm yolları kesen polis sayısında büyük bir yükselme oldu. Toplantının yapıldığı salon önünde bir ara miting yapılarak AT ülkelerinin yabancı düşmanı uygulamaları anlatıldı. Ayrıca toplantının yapıldığı yerdeki basın-yayın bölümüne girilerek basına bol miktarda bildiri bırakıldı. Aynı güzergahtan başlangıç yerine dönen arabalı yürüyüş bir kapanış mitingiyle bitirildi.

Yerinde ve iyi bir eylem olarak değerlendirebileceğimiz arabalı yürüyüşün sloganlarını bundan sonraki eylemlerimizde de yükseltilmesi gereken talepler olarak burada aktarıyoruz:

*** Yabancılar yasası iptal edilsin, yabancılara eşit haklar sağlansın.**

*** Mültecilere yönelik tüm baskılara son verilsin, iltica talepleri kabul edilsin.**

*** Ayrımcı vize uygulaması kaldırılsın...**

KRİZE ATILAN BİR DÜĞÜM DAHA: REFERANDUM

12 Eylül Rejimi, Türkiye'nin yaşa- ı kriz ortamını istikrar ortamına nüştürmekte başarılı olamadı. Alı- n bunca önleme rağmen siyasal yapı nan zaman kilitleniyor; yeni buna- ılar gündeme geliyor. Bu durum idarları kriz çözen değil, krizi yöne- ı politikalar izlemek zorunda bıra- or. Özal'ın politikaları da bu çerçe- de şekilleniyor. ANAP, krize yeni ğümler atmakla meşgul. Egemen ıflar arasındaki çatışmanın önle- mediği, temel krizin yeniden ortaya tığı sıralarda gündeme gelen refe- ıdum, bu bağlamda krize atılan son düğüm oluyor. 1989'da yapılacak mhurbaşkanlığı seçimleri öncesin- krize daha çok düğümler atılacağa ıziyor.

Çeşitli alanlara ilişkin göstergeler, rkiye'nin politik bir krize doğru yol ığı sinyalini vermektedir. Bu sinyali erken alanlar egemen sınıflar ol- ıştur. Bu nedenle şimdi onlar gözle ülür bir hoşnutsuzluk içindeler.

İflas dalgasının büyük firmaları da ilemeye başlaması, enflasyonun ve di faizlerinin yükseldiği, dış ve iç çların bir hayli artması, gelir dağı- ındaki dengesizliğin gittikçe bü- nesi, ANAP'la DYP arasında sağ'ı ısil kavgasının şiddetlenmesi, Özal Demirel'in sürekli bir gerilim poli- ısı izlemeleri, toplumdaki huzur- luğun hergün artmaya devam et- si, egemen sınıfları kaygılandıran lıca gelişmeler olmaktadır.

Türkiye ekonomisinin istikrara uşturulamaması; 4 Şubat Karar- örneğinde görüldüğü gibi hükü- tin *yeni önlemlere başvurmak zo-* da kalması zaten kıt olan kaynak- n borç ödemede ve verimli olma- alanlarda kullanılması, yine kay- ların burjuva kesimler arasında siz bir şekilde dağılımı vb. gelişme- egemen sınıflar arasındaki çatış- yı derinleştirmektedir. Oligarşik menliğin bu dönemdeki tabanını şturan kesimlerin kendi araların- i mücadelenin yanısıra oligarşi ile aktan dışlanmış kesimler arasın- i mücadele de hızlanarak devam ektedir. Bu durum, başta oligarşi- temsil sorunu olmak üzere 12 ül Rejimi sayesinde çözüme kavuş- ıldığu sanılan birçok siyasal soru- yeniden ortaya çıkmasına neden aktadır.

1987 yılında eski politikacılarla i yapılan referandum sonuçlarıyla rginleşen temsil krizi, çözüme uşturulamamış bir sorun olarak ığını korumaktadır. Demirel'in ve l'ın karşılıklı manevralarıyla şid- enen temsil kavgası, son olaylarda başka krizin daha ipuçlarını açığa rmıştır: Seçenek krizi, ya da seçe- sizlik durumu...

Bu durum nasıl tanımlanabilir?

Yeni sömürgecilik ilişkileri üzerine ellendirilen bir kapitalist kalkın- modeli kalıbı altında sermaye bi- ni sağlamak ve batı'yla bütün- ıek için denenebilecek tüm seçe- er devreye sokulmuş; fakat ne bu flere ulaşılabilmiş, ne de varolan nların çatışmasız bir zeminde çö- e imkanları yaratılabilmiştir. Bu nle Türkiye, birkaç 10 yıldır sü- bir kriz ortamının büyük çalkan- la birlikte yaşayagelmiştir.

0'li yılların başında yapılan ope- onlarla bu durum düzeltilmek is- iştir.

e var ki, 8 yıldır yürürlükte bulu- "yeni" iktisadi-siyasi seçeneğin kandığı görülmektedir. Tıkandığı e biline, başka bir seçenek yok- nda, 24 Ocak - 12 Eylül formülü- ürünü olan seçeneğe asılmaya m edilecek gibidir. Nitekim, hem , hem de büyük şirketler 24 Ocak 12 Eylül formülüyle bulunan

mevcut seçeneği kastederek, **"başka seçenek yok, herkes çaresiz bir şekilde mevcut programa ve sisteme uyum gösterecek"** demektedirler.

Bazı mülk sahibi zümrelerle DYP ve SHP'nin iktisadi ve siyasi önerileri yürürlükteki tercihin sınır çizgilerini aşamamakta; bu nedenle tıkanmayı kapitalizm çerçevesinde köklü bir şekilde çözme şansına sahip olamamaktadır. 24 Ocak ve 12 Eylül'le girilen yol ve emperyalizmle girilen ilişkilerin şekli bazı burjuva kesimlerin ve muhalefet partilerine 80 öncesinin iktisat politikalarına ve siyasal ilişkilerine tam olarak dönüş yapma imkanı vermemektedir. Muhalefet partileri ile bu partilere destek veren kimi burjuva kesimler bunun bilincindedir. Hükümet olmaları halinde DYP ve SHP siyasal alanda batı rötuşlerin ve daha esnek bir işleyişin eşliğinde, eli mecbur mevcut iktisat politiklarını uygulamaya devam edeceklerdir.

Egemen sınıfların bütün tercihleri, benzetme yerindeyse yalama olmuştur. "Sosyal Demokrat" seçenek henüz muhalefetteyken iflaz etmiş olup, hiç bir çekiciliğe sahip değildir. Kapitalizm çerçevesinde bütünlüklü ve uygulanabilir programların ve çözümlerin Türkiye'nin geldiği nokta itibariyle işlevsizleşmesi olgusunu ifade eden seçenek krizi, temsil kriziyle birleşince sorun daha da ciddileşip karmaşıklaşmaktadır.

Hem Özal'ın hem de büyük patronların bugün bütün gayretleri, egemen sınıflar arasında ve iktidar odakları içindeki çatışmayı temsil krizinin dışına taşırmamaya yöneliktir. Seçenek krizinin derilenleşmesine yol açacak her davranışın toplumu radikal alternatif seçeneklere yönelteceğinin bilinciyle hareket ettikleri için iktisadi ve siyasi alandaki köklü sorunları ve bunların yol açtığı bunalımı partiler rekabeti platformunda tutmaya çalışmaktadırlar.

Yerel Seçimlerle ilgili referandumun büyük gürültü koparmasının; seçim tarihinin tesbiti gibi teknik bir konunun çözümü için başvurulan halk oylamasının bambaşka anlamlarla yüklü hale gelivermesinin bütün nedeni budur.

Demirel olsun, Özal olsun, sistemin kapitalizme göre yapılmış bir anahtarla açılamayacak türden bir kilitlenme durumu ile yüzyüze gelmemesi için öncelikle temsil sorununu çözmeyi önlerine koymuşlardır. İkisinin de ısrarla gerilim ve dayatma politikaları izlemelerinin altında bu yatmaktadır. Yerel seçimlerin erkene alınması ve bu amaçla başvurulan referandum, izlenen gerilim politikasının somutlandığı süreçler olmaktadır.

İlginç olan şudur:

80 öncesi evrede yaşanan politik kriz, bir kaç faktörün birlikte varlığı ve etkisiyle ortaya çıkmıştır: Başta egemen sınıflar arasındaki çatışma ve kutuplaşmanın yarattığı sorunlar olmak üzere toplumsal muhalefetin düzeni zorlaması, faşizim güçleriyle devrimci-demokrat güçler arasındaki mücadelenin tüm ülke çapında yaygınlaşması gibi faktörler aynı anda ve birlikte ortaya çıkmıştır. Bu durum oligarşinin ülkeyi ve toplumu yönetememesi sonucunu doğurmuştur.

Şimdi ise, toplumsal muhalefet henüz dağınıklıktan bile kurtulamamışken, bu muhalefet potansiyelinin sadece bazı kesimleri birşeyler yapabiliyorken ve bunlar henüz sistemi zorlayabilecek bir seviyeye ulaşamamışken; bunun yanısıra devrimci-demokratik güçler siyasal bir varlık olamamış ve gelişmelere müdahale imkanlarını yakalayamamışken reji-

min zaman zaman kilitlendiği, iktidarın devlete ve topluma hakim olmakta güçlük çektiği gözlenmektedir.

80 öncesinde birkaç faktörün aynı süreçte varlığıyla oluşan politik kriz ortamının bugün tek bir faktörün varlığıyla (egemen sınıfların iç çatışmalarıyla nedeniyle) oluşmasının birbirine bağlı iki açıklaması vardır: a- Krizin derinleşmesine paralel olarak yoğunlaşan burjuvazi içindeki çatışmalar yeni çözüm araçları ve şekilleri üretilemediği için kangren halini almıştır. Bu nedenle sistem başka güçlerin ve faktörlerin müdahalesine gerek kalmadan egemen sınıflar arasındaki mücadeleden anında etkilenip sarsıntı geçirmektedir. b- Bu özellik ve yapıya bu konuma sahip bir gerici sınıflar ittifakının Türkiye'yi yönetiyor olması, ülke ve toplum sorunlarını çözümsüz hale getirmektedir.

Egemen sınıflar arasında sorunların uzlaşma yoluyla çözüme kavuşturulma imkanlarının yokluğu şartlarında da, burjuvazinin kendi iç sorunları; sınıf olarak varlığı ve hakimiyeti, sürekli sorun üretmekle politik ve daha başka krizlere sebep olmaktadır.

Halk muhalefetinin; devrimci-demokratik güçlerin aşağıdan zorlaması ve bunların siyasi gelişmelere müdahalesi söz konusu değilken politik kriz ortamına doğru yol almaya başlayan bir sistem tıkanmaya yüz tutmaya demektir.

İşte, temsil krizini çözmek amacıyla Demirel ya da Özal tarafından atılan adımların, kullanılan taktiklerin, (Referandumlar, meclisteki manevralar vb.) kendi çaplarını aşan sorunlar üretmenin önemli bir sebebi, sistemin tıkanmaya yüz tutmasıdır.

Özal ve oligarşi, yürürlükteki iktisadi-siyasi programı kastederek başka seçeneğin olmadığını, bu seçenekten vazgeçilirse başka güçlerin devreye gireceğini ısrarla hatırlatmaktadırlar. Bunun nedeni, alternatif tartışmalarını sistem ve program düzeyine sıçramadan sürdürmenin burjuvazi için bir zorunluluk haline gelmiş olmasıdır.

Temsil krizinin seçenek kriziyle birleşip-aynılaşması tehlikesi, oligarşiyi, sık sık uygulanan seçim ekonomisinin zararlı sonuçlarına boyun eğmeye, razı olmaya mecbur etmektedir. Çünkü, seçenek krizinin belirgin bir şekilde ortaya çıkması egemen sınıflar açısından denizin bitmesi demektir ki, öyle bir durumda, toplumun ani bir refleksle radikal seçeneklere yönelmesi muhtemeldir.

İşte, Özal'ın, Demirel'in, İnönü'nün ve bunların arkasındaki sınıf ve zümrelerin herşeye rağmen; kendi aralarındaki sorunların ciddiyetine rağmen bugünkü ortak dertleri bu yönelişin şimdiden önüne geçilmesidir. Bu politikalar aracılığıyla Türkiye'nin geleceğini belirleyen gerçek çatışma alanı; oligarşi - halk kutuplaşması emek sermaye çelişkisi, perdelenmeye çalışılmaktadır.

Yerel seçimlerin tarihinin tesbiti için başvurulan referandum, bir yönüyle krize atılmış bir düğüm olurken, bir yönüyle de Türkiye'nin temel sorununu; faşizm ya da "parlamenter demokrasi" seçenekleriyle devrimci halk demokrasisi seçeneği arasındaki kutuplaşma ve mücadeleyi silikleştirip-bulanıklaştırmayı hedefleyen bir manevra olmaktadır.

İktidarın ve muhalefetin bu yöndeki politikaları, devrimci güçlere, devrimci halk demokrasisini ve devrimci sosyalizm seçeneğini her zamankinden daha ısrarlı bir şekilde vurgulama ve bu seçenekleri siyasi ve toplumsal bir varlık halinde somutlaştırmak görevini yüklemektedir.

Şimdi, ANAP'ın gerçek alternatifinin devrimci-demokratik güçler; 12 Eylül Rejimi'nin gerçek alternatifinin ise devrimci halk demokrasisi olduğu daha güçlü bir şekilde öne çıkarılıp savunulmalıdır.

Tarihi referandumla belirlenecek yerel seçimler süreci, 1989 Kasım'ında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve diğer gelişmler Türkiye'nin büyük olaylara gebe olduğunu göstermektedir.

Egemen sınıfların kaçınılmaz bir şekilde seçenek krizine yakalanacağı, bunun ise büyük çalkantılara yol açacağı gerçeği karşısında eğer devrimci seçenek ete kemiğe kavuşturulamazsa, ve halkın sahiplendiği bir seçenek konumuna yükseltilemezse Türkiye kan kaybetmeye devam edecektir. Aynı şekilde, sol ve devrimci akımlar, kendilerini siyasi ve toplumsal bir kuvvet haline getiremezlerse olayların peşinden sürüklenmeye muhtemel bir çalkantı ve alt-üst oluş ortamında sağa sola yalpalamaya devam edecektir.

Önümüzdeki süreç, bir çok şeyin yanısıra sol'un ve devrimcilerin bu gerçeği kavrayıp kavrayamadığını da ortaya çıkaracaktır. Eğer bu gerçekler görülür, bunların gerekleri yerine getirilirse oligarşinin ve siyasi iktidarların krize attığı ve daha da atacağı düğümler birer birer çözülecek, Türkiye toplumsal süreci tarihin akışına uygun bir yola girebilecektir.

Büyük siyasal ve toplumsal değişiklikler için gerekli olan nesnel şartlar şimdi giderek daha da uygun hale gelmektedir. Devrimci Halk Demokrasisi ve sosyalizm ideali için gerekli olan subjektif şartların uygun hale getirilmesi, (güçlü bir Devrimci Hareket'in yaratılması *ve sürece devrimci bir müdahalenin yapılması) halinde* Türkiye'nin gerçek bir demokratikleşme ve özgürleşme şansını yakalaması mümkün olabilecektir.



HEM VİZE HEM SOPA

Önceden programladığımız gibi 8 Haziran tarihinde Brüksel'deki Alman konsolosluğu önünde bir gösteri yaparak çeşitli istek ve taleplerimizi konsolosluk görevlilerine ilettik. 18 Haziran cumartesi günü Belçika - Almanya sınır kapısı olan Aachen'da yaklaşık 350 kişinin katıldığı bir kitle potansiyeli oluşturduk. Bazı siyasi grup ve kişilerden insanlarında bulunmasına rağmen çoğunlukla Devrimci İşçi taraftarlarının katılımıyla gerçekleştirilen bu eylem bir arkadaşımızın kısa bir konuşmasıyla başladı. Amacımız sınırdan sembolik bir geçiş yaptıktan sonra geri dönmekti. Gerek Belçika'lı yetkililerden gerekse Alman yetkililerden gösteriyle ilgili gerekli izinler alındığından sakınca yaratacak hiçbirşey yoktu. Hiçbir engel çıkartmayacaklarına dair bize söz veren Alman gümrük polisleri yumruk ve joplarla üzerimize saldırdılar. Tekmeler altında yerlerde sürüklenen, dövülen bu nedenle çeşitli yerlerinden yaralanan ve ağzı yüzü kan içinde kalan arkadaşlarımız da oldu. Bu arada tutuklanan dört arkadaşımız da içeride elleri bağlanarak dövüldüler. Olay sırasında amaçları yanlızca kargaşayı yatıştırmak olan bu arkadaşlar içerde en çirkin hakaretlere maruz kalırken, bir arkadaşımız da kafası duvara vurularak ve ayağı kırılarak komaya sokulmuştur. Bir çok kişinin gözleri önünde sapasağlam içeri alınan arkadaşımız maruz kaldığı küfürlerin yanı sıra aldığı darbeler sonucu beyin sarsıntısı geçirerek ölümle yüz yüze gelmiştir. Olayla birlikte askeri helikopterler sayımızdan fazla komando indirerek etrafımızı sardılar.

Miğferli, değnekli, kalkanlı güçleri yetmiyormuş gibi helikopterler üzerimizden alçak uçuş yaparak göz dağı verilmeye çalışıldı. Tamda bu filmlere konu olan Amerikan helikopterlerinin yoksul Vietnam halkına yaptığı barbarlıkları anımsattı. Emperyalistlerin sahte melek yüzleri bu şekilde Alman güçleri şahsında daha iyi ortaya çıkıyordu. Emperyalizmin zora ve silaha dayalı yıldırma, sömürme politikaları en bariz bir şekilde kendisini gösteriyordu. Polisin 10 yaşındaki bir çocuğun suratına yumruk vurması halkımızı yaban ellerde yalnız bırakan Türk devletine olan nefretimizi daha da pekleştiriyordu.

Tutuklanan arkadaşlardan birinin durumunun ciddi olduğunu duymamız üzerine protesto seslerimizi daha da yükselttik ve derhal hastahaneye kaldırılmasını talep ettik. Onlar Almanya'daki Aachen hastahanesine götüreceklerini dayatmalarına rağmen biz Belçika'daki Eupen hastanesine sevkedilmesini istedik ve böyle oldu. Diğer arkadaşlarımız da bırakılıncaya kadar ölmemiz pahasına da olsa bir adım bile geri atmayacağımızı belirttik. Saat 14'te başlayan eylem tüm arkadaşlarımızın serbest bırakılmasıyla saat 16.30'da son buldu.

Bu eylemimize çeşitli ülkelerin basın ve yayınında geniş yer verildi. Eyleme katılan Avrupa Parlementosu üyesi Jef ULBURGHS basın ve yayına yaptığı açıklamada: Vize uygulamasının anti-demokratik olduğunu maddi ve manevi zararlara yol açtığını açıkladı. Yine Belçikanın AET ilişkilerinden 1992 sınırsız Avrupa'sını hazırlamaktan sorumlu bakanı ve Avrupa Parlementosu üyesi Anne-Marie LİZİN televizyona yaptığı açıklamada, " AT zirvesi öncesi bu olayların olması iyi oldu. Türk gurbetçiler AT'ye, 1992 Avrupasında gümrüklerin kalkacağını hatırlattılar ve konunun sosyal önemine değindiler. Avrupa birliği sadece siyasi ve ekonomık değil sosyal yönden de gerçekleşmelidir. Avrupa ülkelerinde yaşayan tüm yabancıların hakları korunmalıdır." şeklinde açıklamada bulundu.

Tüm engellemelere rağmen sınırı geçmeyi, sesimizi basın ve yayınla kamuoyuna belirli ölçüde de olsa iletmeyi başarabildik. Organize açısından belirli eksiklikler vardı, en büyük zaafımızda burasıydı. Olumlu yön ise mücadele edilerek hakların elde edileceğini sesimizi duyurabileceğimizi tecrübe hanemize not ettiğimizi kısaca belirtmemizde fayda vardır.

Not: Arkadaşlarımızın uğradığı hakaretlerden dolayı Alman gümrük memurlarını mahkemeye verdik.

BELÇİKA
DEVRİMCİ İŞÇİ

Impressum:
V.i.S.d.P.: S. Soylu
c/o.Kulturzentrum
Karolinen Str. 12
2000 Hamburg 6

ÖDEMELER:
Stadtsparkasse Hannover
G. Kurban
Konto Nr.: 253 07 096
BLZ: 250 501 80

4 ŞUBAT KARARLARI

SONUN BAŞLANGICI MI?

A. LATİF

Türkiye ekonomisi içine girdiği bunalımdan çıkabildi mi? Ünlü 24 Ocak kararları ve eklemeleri neden tıkanıyor?

1982'den beri 24 Ocak kararlarına yapılan müdahalelerle bu kararların aksayan taraflarının mümkün olması Özal hükümetinin yeniden "istikrar tedbirleri paketi" hazırlamasını gerektirmiştir. Enflasyonun yükselmesine ve ekonominin diğer sorunlarına çözümü amaçlıyan yeni kararlar; genellikle para-kredi politikasına dayanıyordu.

IMF icra kurulunca görüşülen, Türkiye sorumlusu uzmanlarca hazırlanan 1987 seçimleri öncesini inceleyen, 1986'nın tümü ile 87'nin ilk aylarını kapsayan rapor, IMF'in bakışını ve önerilerini göstermektedir. IMF durumun parlak olmadığını görmüştür. Gerçektende ekonomide bunalım had safhaya ulaşmıştır. Hayat pahalılığı ve enflasyon önünde durulamıyacak durumdadır. DİE raporlarına göre Ocak 88'de enflasyon oranı % 55-60'tır. Geçen yıl aynı oran % 23-30'du. Fiat artışları sıçrama yapmış % 100'ü aşan bir tempoya girmiştir. Faiz oranları % 65 olmuştur. Dış borç ödenemez durumdadır. Toplam dış borç 37 milyar dolardır. 88 yılında ödenmesi gereken dış borç 7 milyar 265 milyon dolardır. (Bunun yaklaşık 3 milyon doları faizdir.) Kısaca 88 yılında borcun ödenmesi için en az 3 milyar dolar gereklidir.

IMF'in raporunda yer alan sorunlar ve önerileri şöyle özetleyebiliriz:

a-) Türkiye dış borç ödemelerinde rahatlamazsa tekrar dış uyum" ile yeni iş sahaları yaratma ikileminin doğuracağı sorunlarla karşı karşıya kalacak.

b-) Türkiye'nin dış borç ödemelerinin döviz gelirine oranı konusundaki endişelerin giderilmesi için çok iyimser gelişmelere ihtiyaç vardır.

c-) Döviz hesaplarındaki artış tehlikeli, bunların da kısa vadeli dış borç sayılması gerekir.

d-) Bütçe dışı fonların kullanımı çok sıkı denetlenmeli, kamu harcamaları kısılmalı.

e-) Enflasyonla ilgili daha sıkı mücadele edilmeli idi.

f-) Döviz hesaplarındaki bir paniğin getireceği ani ve kitlesel çelişkiler, Türk yetkililerin sandığından daha büyük bir tehlike oluşturur.

IMF raporunu 1991 yılına kadar geçerli olacak şekilde hazırlamış. (Özal'ın "Biz 1992'ye kadar iktidardayız" demesiyle ne kadar çakışıyor) Raporda, ihracatta artış olmaması halinde doğacak sorunlar için "Her ne kadar Türkiye yabancı sermaye musluklarını açmayı başarmış olsa da dış borç ödemelerinin döviz gelirlerine oranı ve kısa vadeli borçları da artmıştır" denilmektedir. IMF aynı zamanda esnek bir kur uygulaması istemiş, ihracattaki artışın iç tasarruf ve ithal mallara rakip kaliteli ürünlerin teşviki ile bütünleştirilmesi gerektiğini savunmuştur.

Özal hükümetinin ekonominin gidişatına müdahalesi veya aksayan yönlerini düzeltmesi (tabi ki IMF'in isteği üzerine, yukarıda anlatıldığı gibi) için bir dizi karar alması gerekiyordu. Bu kararlar kademeli bir şekilde açıklandı. Para ve kredi politikasına ilişkin önlemler 4 Şubatta açıklandı. Bu istikrar önlemleri paketinde en önemli nokta; ihracatta uygulanan yapay teşviklerin kaldırılarak yerine daha köklü teşviklerin getirilmesi oldu. 24 trilyon TL'lik bütçenin açığının 2 trilyon TL'yi aşmaması için vergi sisteminin gözden geçirilmesi gerekmiştir. Aynı zamanda KDV yaygınlaştırılacaktı.

Pakette ilke olarak benimsenen bir konu da; kamu yatırımları önceliklerine göre ayıklanarak ve belirlenenlerin finansmanı, bütçeye sağlanan vergi gelirlerinden karşılanacaktı. Sanayiciye yatırımlar ve ihracat konusunda özel kredi sağlanacak, yabancı sermaye ile ortak yatırımlara özendirilecek, halka açılınacak ve böylece kaynak sağlanacaktı. Küçük ve orta sanayinin birleşmesine ve üretimi artırmasına olanak verecek yeni teşvikler getirilecektir.

IMF'in isteği ve Özal hükümetinin uygulamaya soktuğu önlemler Türkiye ekonomisinin haldeki tablosunu ana çizgileriyle gözler önüne seriyor. Bunlar;

a-) Son bir yıllık fiat artışları % 60'ı aşmış, bazı gecikme endekslerinde % 70 ila 100'ü bulmuştur.

b-) 10 milyar dolar olan ihracata karşılık, ithalat 14 milyar doları aşmıştır. 1986'da 3 milyar 648 milyon dolar olan dış ticaret açığı 1987'de 4 milyar dolara yükselmiştir.

c-) İthalatın da ihracat gibi (% 67) artış göstermesi, dış ticarette tehlike sinyallerinin yanmasına neden olmuştur.

d-) 29 Kasım seçimleri ertesinde yapılan yüksek zamlar, iktidarın ekonomik konularda tereddütleri mevduat faizlerinin çekiciliğini kaybettirmiştir.

e-) Enflasyon beklentisi ve konvertibiliteye geçişin konuşulması Türk lirasından kaçışı ve döviz talebini hızlandırmış, ama Türk lirasının sürekli değer kaybetmesi döviz girişini yavaşlatmıştır.

... ve Türkiye toplumu; IMF ve işbirlikçilerinin siyasi ve ekonomik baskısı altında inliyor. İşçi sınıfı ve emekçiler bu baskının en katmerlisini yaşarken 4 ŞUBAT KARARLARI da sadece ihracatçılara yaramıştır. Egemen sınıflar içinde bile bu alınan kararlara bugün artık tepki başlamış, ünlü sanayi kesimleri rahatsızlıklarını dile getirmeye başlamışlardır.

Türkiye burjuvazisi hem kendi sorunlarına hemde ülkeyi yönetme sorununa çözüm aramaktadır. Özal güvenirliğini yitirmiştir.

Tüm bunlardan işçi sınıfı ve emekçi kesimlerin bir şeyi daha açık ve net görmesi gerekmektedir. O da insanca yaşayabilmek için gerekli olan ekonomiyi ve sosyal yaşantıyı sadece kendi kuracakları bir iktidarla elde edebilecekleri somut olgusudur.

Gelir dağılımındaki adaletsizlik gittikçe büyüyor

● ***Geçimini ücret ve maaşla sağlayan kesimlerin milli gelirden aldıkları pay 1988 yılında %13'e düştü. Tarım kesiminin payı ise %14'e geriledi.***

● ***Buna karşılık sermaye sahiplerinin milli gelirden aldıkları pay %73'e yükseldi.***

İşçi ve memurların milli gelirden aldıkları paydaki düşme devam ediyor. Maaş ve ücretle geçinenlere milli gelirden düşen pay 1977 yılında % 37 iken bu pay 1988'de % 13'e düştü. Aynı yıllar arasında mülk ve para sahiplerinin payı ise % 34'ten % 73'e yükseldi. Yine aynı dönemde tarım kesiminin milli gelirden aldığı pay % 29'dan % 14'e düştü.

1980 yılının Ocak ayında dönemin Başbakanı Süleyman Demirel tarafından yürürlüğe konulan " Ekonomik İstikrar Tedbirleri" gelir dağılımında büyük uçurumlara yol açtı. Hatırlanacağı üzere bu kararlar, IMF'nin isteği ve dayatması üzerine alınmıştı. 24 Ocak Kararları olarak tarihe geçen bu ekonomik önlemler, 12 Eylül Askeri Faşist Darbesi sayesinde daha da etkili bir şekilde uygulanmıştı. Küçük bazı düzenlemelerle halen sürdürülen bu politikalar büyük toplumsal adaletsizlikler yarattı.

Türkiye ekonomisinin krizini atlatacak tek politika olarak sunulan 24 Ocak önlemleri, ekonominin yapısal hastalıklarının hiçbirisine henüz etkili bir çözüm getirememiştir. Bu politikaların gözle görülür diğer bir sonucu, emekçi sınıfların durumlarının daha kötüleşmesine yol açmasıdır.

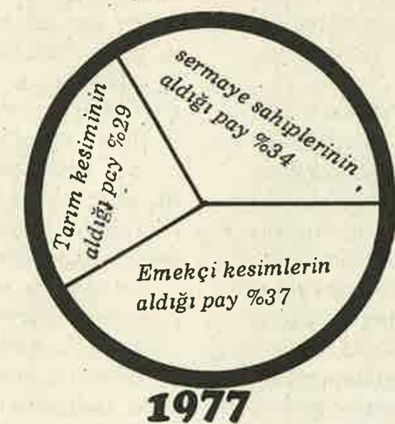
Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana ülkemizde emekçi sınıfların büyük geçim zorlukları çektiği bilinir. Ne varki, gelir dağılımındaki adaletsizlik T. C tarihinin hiç bir döneminde bu günkü kadar büyük olmamıştı. 1988 yılı rakamlarına göre ülkede yaratılan milli gelirin % 73'nü mülk ve sermaye kesimleri, % 14'ünü tarım kesimi, % 13'ünü ise ücretli ve maaşlılar paylaşmaktadır.

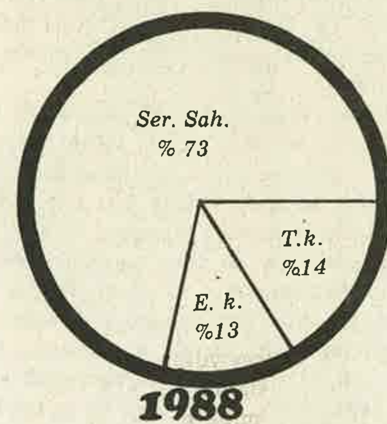
Mülk ve sermaye sahiplerinin milli gelirden aldıkları pay yıllar itibariyle şu şekilde düzenlenmiştir:

1977 ..... % 34
1980 ..... % 40
1985 ..... % 62
1987 ..... % 66
1988 ..... % 73

24 Ocak İstikrar Tedbirleri, tarım kesiminin durumunu da kötüleştirmiştir. Tarım Kesiminin milli gelirden aldığı pay 1977 yılında % 29 iken, bu oran 1987 yılında % 17'ye düşmüştür. 88'de ise tarım kesiminin milli gelirden % 14 oranında pay alacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye işçi ve memurların gelir dağılımından aldıkları pay itibariyle dünyada en geri sıralarda yer almaktadır. Örneğin işçi ve memurların gelir dağılımından aldıkları pay Meksika'da % 42, Kenya'da %41, Yunanistan'da %40, Ürdün'de % 46, Nijerya'da % 27, Libya'da ise % 20'dir.





Yıllara göre gelir dağılımında emekçiler aleyhine korkunç bir gerileme görülmektedir.

Mülk ve sermaye sahiplerinin gelir dağılımından aldıkları payın bu hızlı yükselişi işçi ve memurlarla tarım kesiminin milli gelirden aldıkları payın olağanüstü bir hızla düşüş göstermesi sayesinde gerçekleşmiştir.

Yıllar itibariyle işçi, memur ve hizmetlilerin milli gelirden aldıkları pay şöyledir:

1977 ..... % 37
1980 ..... % 26
1983 ..... % 24
1986 ..... % 18
1987 ..... % 16
1988 ..... % 13

İşte 12 Eylül'ün ve 24 Ocak'ın ülkemize getirdiklerinin bir boyutu.....

Kürt P.E.N. Kuruldu

AÇIKLAMA

INTERNATIONAL P. E. N'e bağlı olarak bir KÜRT P. E. N merkezi (NAVENDA P. E. N A KURDİ) kuruldu.

INTERNATIONAL P. E. N'in 6 - 9 Nisan tarihleri arasında İngiltere'nin Camridge kentindeki King's College'de düzenlediği uluslararası konferansta gündem maddelerinden biri de Kürdistan'ın Irak, Iran, Suriye, Türkiye parçalarında ve sürgünde yaşayan Kürt yazarlarının oluşturacağı bir KÜRT P. E. N MERKEZİ kurulmasıydı.

INTERNATIONAL P. E. N'in ilkelerini benimseyen ve üye olma nitelikerini taşıyan Kürt yazarlar, Hüseyin Erdem'in girişimiyle bir araya geldiler. Aralarında kültür ve edebiyat alanında olduğu gibi politik nitelikleriyle uluslararası düzeyde tanınmış, seçkin kişiler bulunuyor. (Kurucularla ilgili açıklamalar gerekli görülürse ilerde yapılacaktır.)

8 Nisan Cuma günü, yukarıda sözü edilen uluslararası konferansta bir konuşma yapan Hüseyin Erdem, delegeleri KÜRT P. E. N MERKEZİ'nin kurulmasını desteklemeye çağırdı. INTERNATIONAL P. E. N'in sekreteri Alexandre Blokh, Kürt P. E. N'inin kuruluşu konusunu delegelerin oyuna sundu. Hazır bulunan delegeler olumlu oy verdiler. Karşı ve çekimser oy kullanılmadı. Uluslararası sekreter A. Blokh un "Kürt P. E. N'i aramıza hoş geldin!" sözleri coşkuyla karşılandı. Daha sonra Kürt P. E. N temsilcileri Emine Erdem ve Hüseyin Erdem tüm delegelerce kutlandılar.

Kürt P. E. N'inin en önemli özelliği KÜRDİSTAN'ın tüm parçalarından yazarları bir araya getirmesi ve bu yapısıyla ulusal bir kimlik taşımasıdır. İkinci bir özellik de, Kürt tarihinde ilk kez ulusal bir Kürt örgütünün uluslararası bir örgütle eşit haklarla üye olmasıdır.

Kürtleri egemenlikleri altında tutan devletlerin en ilkel ve insanlık dışı yöntemlerle yok etmek istediği Kürt dili ve edebiyatının, onurla yaşaması ve güç kazanması uluslararası plana çıkarılması yolunda önemli bir adımdır bu.

Kürt P. E. N'i, INTERNATIONAL P. E. N'in ilkelerini benimseyen ve aranan nitelikleri taşıyan tüm Kürt yazarlarına açıktır.

Baskı altındaki tüm dünya yazarlarına gösterilen dayanışma, Acem, Arap ve Türk yazarlarına da aynı kardeşlikle gösterilecektir.

Bu kardeşlik duygularını, bu insanca düşünceyi bize, baskı altındaki güzel dilimiz Kürtçe, serbestlik tanımayan insanlık ve doğa sevgisiyle, özgürlük ve eşitlik içinde yaşama istekleriyle dolu soylu edebiyatımız veriyor.

Buna ancak insanlık düşmanları karşı durabilirler.

Saygıyla

NAVENDA P. E. N A KURDİ
adına:
Hüseyin Erdem

Adres: NAVENDA P. E. N A KURDİ
c/o Hüseyin Erdem
Postfach 100785
D- 5000 Köln 1

Halka evet, Evren'e hayır

FAŞİST EVREN GİTMELİ

12 Eylül Faşist Cuntası'nın başı [K]enan Evren'in İngiltere'ye resmi bir [zi]yarette bulunacağı duyulur duyul[m]az, Devrimci Yol'cu ve Vatan Partili arkadaşların öncülüğünde bir plat[f]orm oluşturuldu. İlkeleri tesbit edil[d]i. İngiltere'deki devrimcilere, de[m]okratlara, parlementerlere, yazarla[r]a, hukukçulara, öğretim üyelerine [kı]saca herkese çağrı yapıldı.

İlk çağrımızı Kürdistan'lı ve Tür[k]iye'li örgütlere götürdük. Büyük bir [k]esimi aktif destek vereceklerini söy[l]erken (*) kimileri de "temsilci" gön[d]ererek desteklediler (!) Herşeye rağ[m]en kampanya ve çalışmaları 12 Ey[lü]l sonrası -İngiltere'de- en iyi eylem [b]irliğiydi.

Türkiye ve Kürdistan'lı 17 örgütün [k]atılımıyla güçlenen kampanya is[m]ini " Evren'in Ziyaretini Engelleme [K]ampanyası" olarak belirledi. Çalış[m]alarını temelde ziyaretin ertelettiril[m]esi doğrultusunda yapma kararı al[dı]. Yapmayı planladıklarımız şunlar[dı]:

A-) İngilizce-Türkçe bildiriler bas[m]ak, dağıtmak,

B-) İngiltere çapında geniş bir ad[r]es tesbiti ve postalama yapmak,

C-) İmza kampanyası başlatmak,

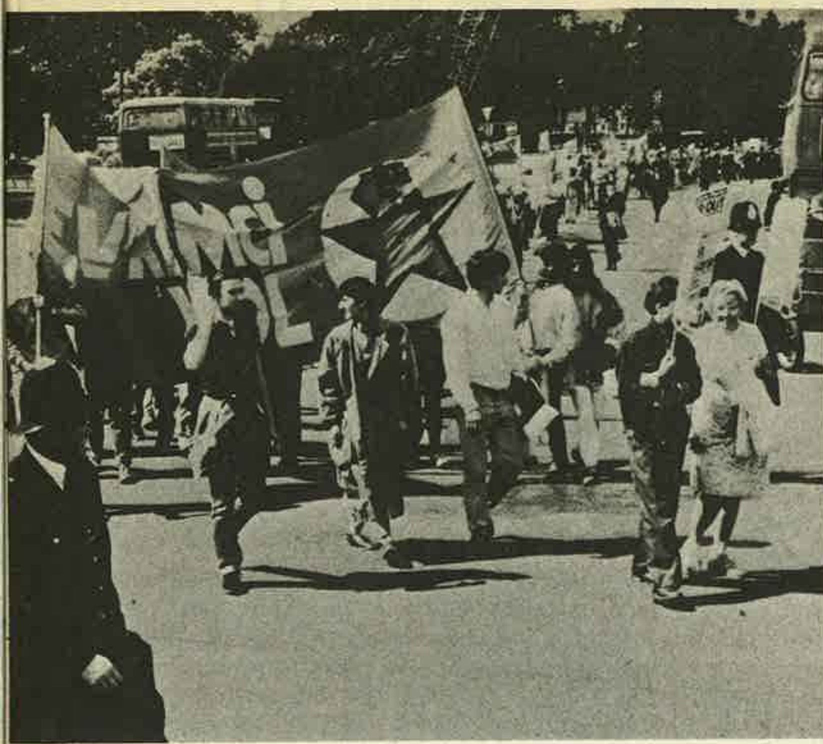
D-) Afiş, el ilanları basmak,

E-) Panel ve Gece düzenlemek,

F-) Parlamentoda basın toplantısı [d]üzenlemek,

G-) Evren'in gelişi ile ilgili parle[m]entoya soru önergesi verdirmek,

H-) Milletvekili ve hukukçulardan oluşan bir heyeti Türkiye'ye gönder[m]ek,



Londra'daki Evren'in Gelişini Protesto Yürüyüşünden bir görüntü.

İ-) Büyük bir yürüyüşle birlikte toplanan imzaları ve protesto mektubunu Başbakan M. Thatcher'a ve T. C. Büyük Elçiliğine vermek.

Yolda, pazarda, metroda dağıtılan binlerce İngilizce-Türkçe bildirilerle Türkiye'nin özellikle 80 sonrası ve bugünkü durumu anlatıldı. "Türkiye'nin açık bir hapishane olduğu... Yüzbinlerce insanın tutuklanıp tek tek işkencelerden geçirildiği... İnsan hak ve özgürlüklerinin çiğnendiği... ıdam ve kitle katliamlarının devam ettiği... Kürt halkı üzerindeki şöven baskıların giderek azgınlaştığı... Türkiye'nin komşu devletlerin topraklarını tehdit eden bir ülke olduğu... Kıbrıs'ın hala işgal altında olduğu..." anlatıldı.

İngiltere'deki tüm ilerici kişi ve kuruluş, adreslerine binlerce mektup, bildiri, imza formu postalanıp kampanyayı desteklemeye çağrıldı.

İmza kampanyası için konulan hedeflere ulaşılamadıysa da beş bine yakın kişi ve kuruluşun imzaları toplandı. Bildiri ve afişlerin altına imzalarını koyan milletvekilleri, sendikacılar, avukatlar ise kampanya boyunca bizleri aktif olarak desteklediler.

Londra sokakları Evren'in Frankenştayn'a benzetilmiş afişleriyle donatıldı. İngiliz kamuoyu ve Türk basını bu olaylara geniş yer verdi.

"Evren'in Gelişini Engelleme "adı altında bir de gece yapıldı. Geceye katılım çok yüksek ve coşkuluydu. Tiyatrocu arkadaşların, Türkiye'deki işkenceleri ve hapishanelerdeki açlık grevlerini canlandıran slaytlı gösterileri de büyük bir coşku yarattı.

İşçi Partili Milletvekilleri ve kampanya temsilcilerinin parlementoda yaptığı basın toplantısı İngiliz ve Türk basınınca ilgiyle izlendi. Yaklaşık 70 milletvekilinin de parlementoya verdikleri soru önergesinde Evren'in ziyareti kınandı ve protesto edildi.

Londra'da coşkulu, geniş katılımlı bir de yürüyüş yapıldı. Hyde parkta başlayıp T. C. Büyük Elçiliği önünden geçerek, Başbakan M. Tathcer'in evinin önünde sona erdi. Elçilik önünden geçerken yürüyüş kolu yavaşladı. Kampanya sözcüleri ve milletvekilleri Elçiliğe bir mektup vermek istediler. Kapılarını dahi açma cesaretini gösteremediklerini kitle bir kez daha görmüş oldu. Başbakana verilen 5 bine yakın imza ile protesto mektubundaysa Evren'in gelişi kınandı.Devrim andı içen kitle dağıldı.

EVREN'İN GEZİ PROGRAMI ELE GEÇİRİLİYOR

Kampanyanın çalışmalarının ikinci aşaması da Evren'in gelişiyle başlamış oluyordu.

Faşist Evren'in ilk geldiği yer Victoria istasyonuydu. İngiliz Hükümeti oraya karşılayıcılardan çok resmi ve sivil polis doldurmuştu. İngiliz polisi " protesto yapacak her kişiyi tutuklayacağım..." açıklamasına rağmen, devrimcilerin korsan gösterilerine engel olamadı. Atlı polislerin ve polis arabalarının çembere aldığı devrimcileri susturamadı. " İşkencecilerden Hesap Soracağız!.. İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek!.. Halka Evet, Evren'e Hayır, Faşist Evren Gitmeli!.." sloganlarını haykırdılar. 12 Arkadaş gözaltına alındıysa da daha sonra serbest bırakmak zorunda kaldılar.

Aynı gün Meçhul Asker anıtına çelenk koyacak olan Evren'e ve İngiliz polisine ikinci bir korsan gösteri şoku yaşattırılıyordu. Orada da dört kişi daha tutuklanıp gözaltına alınıyordu.

İkinci günündeyse Evren'in gittiği her yer ve mekanda gösteriler yapılıyordu. Faşist Evren şunun şurasını iyi kavradı ki İngiltere ziyareti Pakistan ziyaretine hiç mi hiç benzemiyordu!..

Ve bu gösterileri değerlendiren İngiliz polis şefi, basına yaptığı açıklamada: "... Atlet Sebastian Coe'ye döndük..."itirafını yapıyordu. (**)

CAMBRİDGE'DEYİZ

Evren'in Cambridge'e gideceği bilindiğinden ağırlıklı çalışmalar oraya da kaydırıldı. Partililerle, sendikalarla, öğretmen ve öğrenci dernekleriyle ilişkiye geçilip; Evren'le bilimin kesinlikle yan yana gelemiyeceği anlatıldı. Evren'in üniversiteyi ziyarete hakkı olmadığı... Türkiye'de üniversitelerin özerkliğinin yok edildiği... Öğretim üyelerinin üniversitelerden atıldığı, tutuklandığı hatta işkencelerden geçirildiği 1402'liklerin listesi ve tüm bunların baş sorumlusunun Evren olduğu belirtilen bir dosya üniversite rektörüne sunuldu.

Hele hele faşist Evren'nin üniversite kütüphanesini ziyaret etmeye hiçmi hiç hakkı yoktu! Yüzbinlerce kitap, film ve sanat eserlerini toplattıran, yaktıran, yasaklıyan... Ve yazarları, gazetecileri kısaca kendi halkına zulmü, işkenceyi layık gören bir rejimin başının üniversiteyi ve kütüphanesini ziyaret etmeye hakkı yoktu. Yasaklanan, yakılan kitapların, filmlerin listesi, tutuklu gezeteci ve yazarların listesi yine bir dosya halinde kütüphane başkanlığına sunuldu.

Ve o gün Canbridge'in tüm sokakları inliyordu. " Halka Evet, Evren'e Hayır, Faşist Evren Gitmeli!.."

Cambridge'in yerel gazeteleri ve radyosu yayınlarında geniş yer verirken, kimi gazeteleri de ikinci baskıyı yapıyordu.

Sonuçta: Tüm bu yapılanlar azdı. Yaptıklarımız, yapmak istediklerimizin yarısı bile değildi. Öz olarak eylemler olumlu geçti.

DİPNOTLAR:

(*) Devrimci Yol'cu ve Vatan Partili arkadaşların ilk çağrılarına yanıt verip bildiriyi imzalayan örgütler şunlardı: Anadolu Kültür Merkezi, Enternasyonal, Kürdistan İşçi Derneği, Sol Birlik, Rızgari ve Halk Evi . İTİB (İşçinin Sesi) defalarca çağrılmalarına rağmen gelmedi. Daha sonra Sosyalist İşçi ve İTİB adına gelen "temsilci"ler de bildiriye imza koymayacaklarını söylediler. Geçte olsa katılmaları olumlu bir adımdı.

(**) Sebastian Coe İngilizlerin dünyaca ünlü koşucusudur.

İngiltere
Devrimci İşçi

Kenen Evren'in Almanya Ziyareti Yaygın Şekilde Protesto Edilmelidir

Henüz resmi bir açıklama yapılmamış olmakla birlikte Kenan Evren'in Ekim ayı ortalarında F. Almanya'ya geleceği anlaşılmaktadır. Tercüman Gazetesi Türk Dışişleri Bakanlığı kaynaklarına dayanarak Evren'in 17 Ekim'de Almanya'da olacağını duyurmuştur.

Özal'la Evren başta olmak üzere Türkiye'nin etkili ve yetkili çevreleri, (işverenler vs.) ve NATO bu ziyarete oldukça önem vermektedir.

Kenan Evren'in ziyareti, yerli-yabancı sol güçlerle Dayanışma Hareketi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Anlaşılan odur ki, ziyaret öncesi ve sonrası Almanya çeşitli olaylara tanık olacaktır.

...

Evren'in F. Almanya ziyareti 12 Eylül Rejimi'nin dış bağlantıları açısından oldukça önemli bir ziyaret sayılmalıdır. Bu ziyaret, diğer ülkelere yapılan ziyaretlerden farklı bir yön taşımaktadır. Bunun nedeni, Türkiye-Batı ilişkilerinde F. Almanya'nın oynadığı çok yönlü roldür. F. Almanya'nın Türkiye ile ikili ilişkilerinin de özel bir önem yüklü olduğu bilinmektedir.

F. Almanya, diğer birçok rolün yanısıra, 80 sonrası evrede 12 Eylül Rejimi'nin batıda meşrulaşmasına en büyük katkıyı gösteren bir rol oynamıştır. Hem de maharetle.

Alman kamuoyunun ve dayanışma hareketinin tepkisiyle F. Alman yönetimi zaman zaman "askeri yönetime", diplomasi ve nezaket kuralları içerisinde uyarılar yapmak zorunda kalmış olsa bile hakim politika, 12 Eylülcülerin Avrupa Konseyi, OECD vb. kuruluşlarla ilişkilerinin bir an önce normalleşmesi yönünde şekillenmiştir. Ekonomik ve askeri çıkarlar, F. Alman yönetimi için insan haklarından ve demokrasiden daha fazla değer taşımıştır. Özetle, F. Almanya, 12 Eylül Rejimi'nin batı ile ilişkilerinin düzelmesinde köprübaşı misyonu yüklenmişti, bu görevini de layıkıyla yerine getirdi.

Diğer diplomatik, ekonomik, siyasi yardımların dışında F. Almanya'nın 12 Eylül Faşizminin meşrulaştırılması çerçevesinde en büyük yardımı, Federal Cumhurbaşkanı Weizsaeker'in Türkiye'yi Mayıs 86 tarihinde resmi ziyareti olmuştur. Bu ziyaret bir yönüyle de batının Evren-Özal yönetimine açık desteğinin resmi bir ifadesi olmuştur.

Federal Cumhurbaşkanı, Evren'i Almanya'ya davet ederek bu alanda ikinci önemli adımı atmıştır. Kenan Evren doğal olarak bu daveti seve seve kabul etmiştir.

Ne varki, Türkiye'deki siyasi duruma kamuoyunun hala duyarlı oluşu, Evren'in F. Almanya ziyaretini geciktirmiştir. Bunda Weizsaeker'in Evrene davetini iptal ettirmek için Almanya'da sürdürülen bazı faaliyetlerin de rolü olmuştur.

Çeşitli sebeplerle batıda ve F. Almanya'da 12 Eylül Rejimi'ne karşı tepkilerin giderek cılızlaşması üzerine Evren'in batı ziyaretlerine başlamasının şartları olgunlaşmış oldu.

Bilindiği gibi Evren'in ilk ziyareti ABD'ye oldu. Hemen ardından yaptığı İngiltere seferi ise protestolar altında gerçekleşti. Türk basını, hem İngiliz bilim adamları ve sol güçlerinin hem de Türkiye'li sol grupların Evren'i protesto eylemlerini mümkün olduğu ölçüde gizlemeye, ya da eylemleri etkisiz olaylarmış gibi göstermeye özel bir çaba harcadı.

Basının aynı tutumu Evren'in F. Almanya ziyareti sırasında sürdürüp sürdüremiyeceği belirsiz. Çünkü, Evren'in ziyareti burada yaygın protesto eylemlerine yol açacak. F. Almanya'da yaşıyan işçiler ve iltica cılar, Türk ve Kürt halkalarına 8 yıldır zulüm uyguluyan bir rejimin başının elini kolunu sallaya sallaya burada dolaşmasına göz yummayacaklar, doğal olarak. Evren'in gelişini protesto için çalışmalara başlanmış durumda. Bu noktada önemli olan, protesto faaliyetlerine Türkiyeli ve Alman tüm anti-faşistlerin katılımını sağlamak olmalıdır. Mümkün olan en geniş katılımın sağlanması halinde Evren'in ve O'nu buraya çağıran güçlerin gerçek kimlikleri açığa çıkarılabilecektir. Başta Devrimciler olmak üzere tüm anti-faşist güçler bunun bilincinde olmalıdırlar.

Öte yandan, tıpkı İngiltere'de olduğu gibi F. Almanya'da da Türk Büyükelçiliği ve konsolosluğu, MHP'lileri, ANAP'lıları, bazı diğer sağ parti taraftarlarını Evren'i alkışlattırmak için birleştirip piyasaya sürecektir. Böylece yurtdışında yaşayan " gurbetçilerimiz"ın Evren'i desteklediği kanıtlanmış-gösterilmiş olacaktır. Büyükelçilik ve konsolosluklar bu iş için çekinmeden para harcayacaklardır. Evren'in gelişine karşı izlenecek politikada bu konuya da dikkat edilmelidir.

Yurtdışında yaşayan işçi ve ilticacıların, ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin ve Alman Anti-faşistlerinin Evren'in F. Almanya Ziyaretini protesto etmeleri hem bir görevdir, hem de haklı ve meşru bir tutumdur. Protesto faaliyetlerinin anlamı işte bu noktada ortaya çıkacaktır.

Evren'in F. Almanya ziyareti, Türkiye'deki siyasi durumun Alman kamuoyuna bir kere daha anlatılmasına, uluslararası dayanışma ruhunun yeniden canlandırılmasına imkan ve fırsat veren bir olay olarak da görülmelidir.

Evren'in ziyareti vesilesiyle rejimin, ve batının "Türkiye'de demokrasiye geçildi" şeklindeki yalanını açığa çıkarmalı, Türkiye'de Demokrasiye ait tüm değerlerin Evren-Özal tarafından gasbedildiği Alman kamuoyuna belge ve kanıtlarıyla birlikte anlatılmalıdır.

Bunun yanısıra Evren'i protesto faaliyetleri, 12 Eylül Adaleti'nin bütün sonuçlarıyla iptal edilmesi talebinin en geniş kesime iletildiği bir faaliyetlilik olarak kavranmalıdır. Politik tutuklulara özgürlük mücadelesinin yükseltildiği, Halk üzerindeki yasakların protesto edildiği, 12 Eylül Rejimi'ne karşı gerçek alternatifin Halkların Devrimci Demokrasisi ve Yönetimi olduğunun bilince çıkartıldığı bir eylemlilik olmalıdır Evren'in protestosu.

Yılmaz Güney'e Özgürlük

"Benim için sürgün, sürgün demek değildir

Benim için sürgün, ülkemin taşına toprağına, havasına suyuna, ağacına kuşuna, insanına aşına özlem demektir... Benim için sürgün, ülkeme yeniden dönebilmek için, kararlı bir mücadele demektir. Benim için sürgün, dünyanın çeşitli halklarıyla ilişki kurmak demektir. Benim için sürgün, sürgün demek değildir..."

Büyük sanatçı, devrimci Yılmaz Güney, 4 yıldır Paris'te komüncülerin yanında yatıyor.

Türkiye devrimcileri ona borçludur. O, eylemiyle, kararlılığıyla inadıyla, inancıyla kavganın önünde oldu hep. Sanatını, Türkiye Devrimci Hareketi'ne bir silah olarak sundu. Tıpkı Nazım gibi...

Türkiye aydınları ona borçludur. O, Türkiye aydının hepsinin ödlek olmadığını sanatıyla, yaşamıyla, kavgasıyla gösterdi. Tıpkı Nazım gibi...
Türkiye halkı ona borçludur. O'nu en iyi tanıyan sanatçı o oldu, en iyi anlatan da. Tıpkı Nazım gibi...

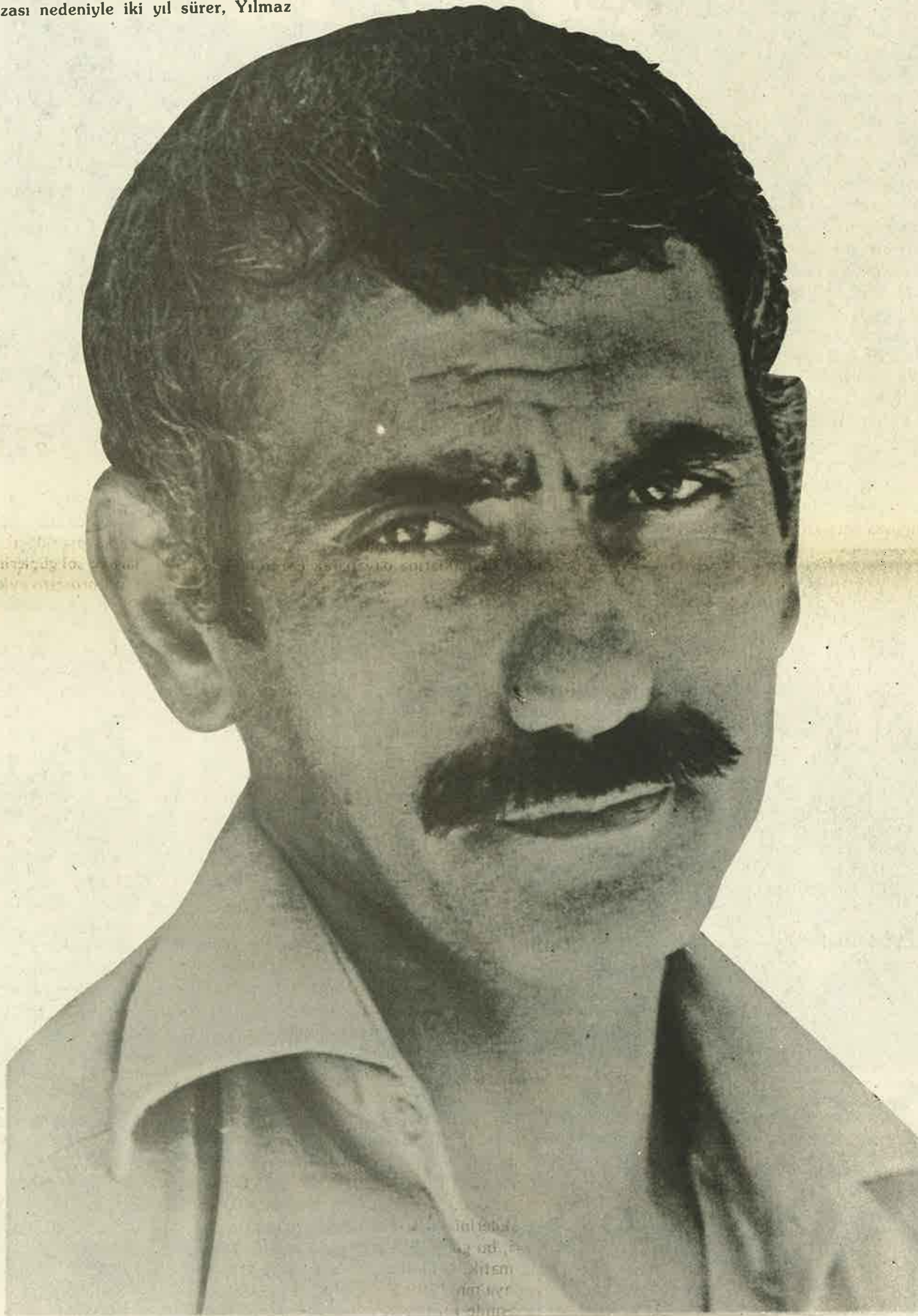
Dünya devrimcileri, aydınları, halkları o'na borçludur. Yılmaz Güney'e borçluyuz. O'nu unutturmalarına izin vermeyelim, O'nun özgürlüğünün bizim, halkımızın özgür olduğunun bilinciyle haykıralım... "Yılmaz Güney'e Özgürlük."

50 yıllık yaşamının 13 yılını zindanda geçiren Yılmaz Güney, 9 Eylül 1984'te amansız hastalığa yenik düştüğünde geride dünya sinema klasikleri arasında yeralan birçok oyunda yönetmenlik-senaryo yazarlığı-başoyunculuk; yüzden fazla filmde başoyunculuk, onlarca kitap, roman-hikaye-şiir-senaryo; binlerce siyasi makale, dolu dolu ve örnek bir yaşam bıraktı...

Çok sevdiği halkı da çok sevdi Yılmaz'ı. O'nun hakkında yazılan hemen tüm yazılarda, yazarlar sözbirliği etmişcesine şu gözlemlerini biryere sıkıştırıyorlar. Başrol oynadığı filmlerde senaryo gereği tehlikeli bir durumda kalan sanatçının izleyiciler tarafından "arkadakilere dikkat et Yılaz abi" diye bağrılarak uyarılması... O bu sevgiyi sömürmedi, Türkiye devrimine kanalize etmeye çalıştı...

Yaşamının en üretken dönemini cezaevlerinde geçiren Yılmaz Güney'in hayatının ve mücadelesinin yazılması, ciddi bir bilimsel kurum tarafından yapılmadığı takdirde, yazar Ömer Polat'ın deyimiyle "farenin denize işemesi gibi bir şey" olacak. O'nun bıraktıklarını hergün yeniden değerlendirerek kavgamızı zenginleştireceğiz, bu yazının amacı onun yaşamını-kavgasını onun ağzından yeniden kavramak olacak.

Yılmaz Güney'in acılı ama güzel, örnek yaşamı 1 Nisan 1937'de Adana'da başladı. Kürt-Türk karışımı, yoksul bir tarım işçisi ailenin çocuğu olan Yılmaz'ın çocukluğu yoksullukla geçti. Çobanlık, bağ bekçiliği, çapa işçiliği, su satıcılığı, pamuk toplama, ırgatlık, çıraklık, satıcılık... O'nun liseyi bitirene kadar yaptığı işlerden bir kısmı. 1955'de Adana'dan ayrılarak gurbet yollarına düşen Yılmaz, İstanbul'a gelip, İktisat Fakültesi'ne öğrenci oldu. Yola çıkarken yanına yazdığı öykülerin bir kısmını da almıştır. Yılmaz, iki-üç yıl içinde yaşamına yön veren sinema dünyasına ilk adımlarını atar. Film şirketlerinde idari işler, Anadolu'da film dağıtıcılığı derken büyük bir inatla sürdürdüğü hikaye-senaryo yazma çabaları ilk meyvelerini verir ve bir reji ve senaryo yardımcılığı, küçük ve önemli rollerle sinema sanatının içinde bulur kendini. Yılmaz'ın yeni dünyasından ilk fiili ayrılığı, daha önce yazdığı bir öyküsü dolayısıyla gelen hapis ve sürgün cezası nedeniyle iki yıl sürer, Yılmaz



1961'de "Komünizm propagandası yapmaktan" mahkum olur. "Oysa, o dönemde komünizmle ilgili, bilimsel anlamda dişe dokunur bilgim de yoktu" diyor Güney...

İstanbul'a döndü, sinemaya kaldığı yerden devam etti. 1960'lı yıllarda düşünsel ve sanatsal olarak olgunlaşan Yılmaz Güney, bu dönemde sinemada evrensel ürünler verdi, ünü Türkiye sınırlarını aştı... Yılmaz Güney, 1972'de 12 Mart faşizminden de nasibini aldı. O'nu bu dönemde THKP-C davasının 12 nolu sanığı olarak sıkıyönetim mahkemesi karşısında görüyoruz. Bu kez ikibuçuk yıl süren zindan, 1974'de çıkarılan Genel Af ile bitti. Güney'in yeni "özgürlüğü" topu topu 3.5 ay sürdü. Aynı yıl Adana'da meydana gelen bir provakasyon sonucu tekrar gözaltına alınıp tutuklanan sanatçı, bu kez 19 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Türkiye'nin çeşitli cezaevlerinde geçen bu mapusluğunda da Yılmaz Güney, birbirinden değerli yapıtlara imzasını attı. Dışarıdaki arkadaşları aracılığıyla dergiler çıkararak, politik, kültürel konulardaki yazılarıyla devrimci mücadelede yerini aldı. Bu dönemde yazdığı yazılarla ilgili olarak açılan davalar, o'nu canlı canlı gömmeyi hedefleyen operasyonlardan başka birşey değildi. 12 Eylül Faşist Darbesi'ni cezaevinde karşıladı Güney. Askeri faşist diktatörlüğün zindanlarında bir şeyler üretemeyeceğini anlayan Yılmaz Güney, kendisine zor gelen kararı alarak, tutsaklığının 7'inci yılında İsparta Cezaevi'nden izinli çıktıktan sonra geri dönmedi... *Ülkemden ayrılmamı gerektiren esas neden hakkımda düşüncelerimden ötürü açılan ve yüzyılı aşan davalar değildir. Benim için, cezaevlerinde daha uzun süre kalma korkusu olsaydı, yurdumdan daha önce ayrılırdım, çünkü her zaman, hangi koşullarda olursa olsun, ister kapalı, ister açık, ister askeri, ister sivil aşamayacağım cezaevi, duvar yoktur. Bu olanaklara her zaman sahip oldum. Her zaman da, bir yurtsever olarak, kendi kültür ve alışkanlıklarına bağlı bir insan olarak, ülkemin en kötü bir cezaevinde en kötü hücresi, başka ülkenin en güzel, en rahat yerlerinden daha iyidir dedim kendime. Gelgelelim bu iyimser bakışımı karartan çok şeyler oldu son zamanlarda. ben bir sanatçıyım ve sanatımın odak noktası sinema. Sinema yapmak benim için hayat bulmaktır, yeniden hayat kazanmaktır. Ne yazık ki, son uygulamalar beni can damarımdan kopartttı"* diye bu zor eylemini açıklayan Yılmaz Güney, yaşamının en başarılı ürünlerini zindanlarda tamamladı. *"Asıl hapishane insanın kafasının içinde yarattığı hapishanedir. Hayatı sınırlayan hapishane odur ki, ilk fırsatta yıkılmalıdır, dünyayı daha iyi kavrayabilmek için. ... Hapis olan benim fiziğimdir, kafam hapis değil ve onu kimse durduramaz."*

Yılmaz Güney, Türk sinemasının bir dönemine imzasını attı. Ağır baskı ve sansür koşullarına rağmen ürünleri Türkiye sinemasının ve dünya sinemasının başyapıtları arasında yer aldı. Zindanlarda yönettiği filmleri dünya çapında başarı kazandı. Türkiye ve dünya çapında düzenlenen çeşitli kültürel içerikli festival ve yarışmalarda yönetmen, senarist, oyuncu olarak onlarca sinema ödülü aldı, romanları da... Türk sinemasının yetiştirdiği en büyük oyuncuydu. Öykü yazdı, roman yazdı, şiir yazdı, politik yazılar yazdı, politik sinema yaptı, politika yaptı...

Romancı öykü yazarı, ozan, yönetmen, senaryo yazarı, oyuncu, büyük sinemacı, büyük sanatçı, politikacı, bir insan... Tıpkı Nazım Hikmet gibi...

Yılmaz Güney'in ideolojik bakışını, politik eylemini, yazılarını eleştirebiliriz, eleştirmeliyiz... Tıpkı sinemasını, romanını sanatını eleştirmem iz gerektiği gibi. Ama şunu unutmadan, o bir devrimciydi, herşeyden önce, herşeye rağmen devrimciydi. O'nu daha yakından tanımaya çalışalım, kavgasında, yaşamında, sanatında sonuna kadar devrimci kaldı. O'ndan alabileceğimiz herşey devrimci yolumuzu zenginleştirecektir.

YILMAZ GÜNEY YAŞIYOR, YILMAZ GÜNEY'E ÖZGÜRLÜK...

12 EYLÜL ŞEHİTLERİ KALBİMİZDE YAŞIYOR

